

*Αθανάσιος Ε. Γκότοβος*¹

*Εκπαιδευτικοί και πολιτισμική ετερότητα:
Αναπαραστάσεις των εκπαιδευτικών για τους Τσιγγάνους*²

Ιωάννινα 2004

¹ Για τις επιστημονικές θέσεις και απόψεις που διατυπώνονται στο κείμενο αυτό υπεύθυνος είναι ο συγγραφέας. Οι θέσεις και οι απόψεις του συγγραφέα δεν δεσμεύουν τον επιστημονικό υπεύθυνο του Προγράμματος «Ένταξη Τσιγγανοπαίδων στο Σχολείο» ή το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

² Το παρόν κείμενο αποτελεί επιμορφωτικό υλικό στα πλαίσια του προγράμματος του ΥΠ.Ε.Π.Θ. «Ένταξη Τσιγγανοπαίδων στο Σχολείο», το οποίο υλοποιείται από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Η παρουσία του κειμένου στο διαδίκτυο εξυπηρετεί επιμορφωτικές ανάγκες και ανάγκες ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών της προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης, αλλά απευθύνεται και στο ευρύ κοινό. Κάθε αθέμιτη χρήση του κειμένου υπόκειται στις διατάξεις του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας.
Φιλολογική επιμέλεια: Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου.

Ταυτότητα και στόχευση του υλικού

Το υλικό της παρούσας ενότητας αποτελεί μέρος των αποτελεσμάτων μιας εμπειρικής έρευνας που έγινε με στόχο την αποτύπωση των εμπειριών, των αντιλήψεων και των στάσεων των εκπαιδευτικών γύρω από την πολιτισμική ετερότητα και συγκεκριμένα, γύρω από τους Έλληνες Τσιγγάνους. Στόχος του υλικού είναι να ανταποκριθεί σε επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών της προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και να λειτουργήσει ως υλικό ευαισθητοποίησης για το ευρύτερο κοινό πάνω σε θέματα διαχείρισης της ετερότητας στην εκπαίδευση και την κοινωνία.

Με τη βοήθεια του υλικού αυτού δίνεται η δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο εκπαιδευτικό και γενικότερα, στον πολίτη που έχει πρόσβαση σε αυτό, να πληροφορηθεί γύρω από τις αντιλήψεις και τις στάσεις των εκπαιδευτικών για τις κοινωνικές ομάδες που βρίσκονται στο κοινωνικο-οικονομικό και κοινωνικο-πολιτισμικό περιθώριο. Ειδικότερα, το υλικό της ενότητας αυτής στοχεύει στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση κάθε ενδιαφερόμενου, κυρίως όμως των ενεργών και των δυνάμει εκπαιδευτικών γύρω από τις επικρατούσες δοξασίες, σύμφωνα με τις οποίες η περιθωριακή θέση μιας ομάδας είναι αποτέλεσμα της πολιτισμικής ιδιαιτερότητάς της.

Το δείγμα της έρευνας, που διενεργήθηκε το 2000, αποτελούν 808 εκπαιδευτικοί της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, στους οποίους διανεμήθηκε σχετικό ερωτηματολόγιο. Η μέση ηλικία των εκπαιδευτικών του δείγματος είναι 39,2 έτη (μικρότερη: 23, μεγαλύτερη: 62), ενώ η κατανομή τους με βάση το φύλο είναι 47,9 % άντρες και 52,1 % γυναίκες. Στην παρούσα ενότητα αξιοποιείται ένα μέρος μόνο των απαντήσεων που έδωσαν οι εκπαιδευτικοί σε ερωτήσεις του παραπάνω ερωτηματολογίου. Η ανάλυση κινείται σε ένα πρωταρχικό, περιγραφικό επίπεδο, έχοντας ως στόχο την αποτύπωση γενικών τάσεων που παρατηρούνται ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς της υποχρεωτικής βαθμίδας σε ό,τι αφορά τον ορισμό της περιθωριακότητας και τη θεώρηση συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων ως περιθωριακών.

Ανάμεσα στις ομάδες αυτές είναι και οι Τσιγγάνοι. Τα εμπειρικά δεδομένα, στα οποία βασίζεται η περιγραφή που ακολουθεί, συγκεντρώθηκαν προς το τέλος της πρώτης φάσης υλοποίησης του Προγράμματος του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εκπαίδευση Τσιγγανοπαίδων». Ο σχεδιασμός της έρευνας, η

συγκρότηση των ερευνητικών εργαλείων, η υλοποίηση της ερευνητικής διαδικασίας, η κωδικοποίηση, η επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων, καθώς επίσης και η επιστημονική επιμέλεια της παρουσιάσής τους έγιναν από το συγγραφέα της ενότητας.

Οι εμπειρίες, οι αντιλήψεις και οι στάσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στις κοινωνικά περιθωριοποιημένες ομάδες και ιδιαίτερα, τους Τσιγγάνους, ανιχνεύονται με τη βοήθεια δέκα διαφορετικών πεδίων, κάθε ένα από τα οποία περιλαμβάνει συγκεκριμένους δείκτες. Αναλυτικότερα, στο πρώτο πεδίο («ξеноφοβία»), το οποίο συγκροτείται από δώδεκα δείκτες, ανιχνεύεται η πρόσληψη του φόβου πολιτισμικής αποξένωσης εκ μέρους των εκπαιδευτικών. Στο δεύτερο πεδίο («παράδοση»), το οποίο απαρτίζεται από δέκα δείκτες, διερευνάται η στάση του ατόμου απέναντι σε αυτό που συνήθως ονομάζεται παραδοσιακός (συντηρητικός) τρόπος σκέψης. Το τρίτο πεδίο («περιθωριακότητα») συγκροτείται από είκοσι τρεις δείκτες και ανιχνεύει τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί ταξινομούν συγκεκριμένες ομάδες ως περιθωριακές. Το τέταρτο πεδίο («περιθώριο») έχει δώδεκα δείκτες και διερευνά τις αιτίες που οδηγούν τους Τσιγγάνους στο περιθώριο, έτσι όπως αυτές προσλαμβάνονται από τους εκπαιδευτικούς. Στο πέμπτο πεδίο («εκπαίδευση») περιλαμβάνονται δέκα δείκτες. Καθένας τους αποτυπώνει τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για την καλύτερη λύση στο εκπαιδευτικό πρόβλημα των Τσιγγανοπαίδων. Στο έκτο πεδίο («ταυτότητα») ανιχνεύεται με τη βοήθεια είκοσι επτά δεικτών η ταυτότητα του Τσιγγάνου, από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών. Στο έβδομο πεδίο («ρόλος») επιχειρείται με τη βοήθεια σαράντα δεικτών να ανιχνευθούν πλευρές του στερεοτύπου του Τσιγγάνου, έτσι όπως αυτό έχει διαμορφωθεί στις συνειδήσεις των εκπαιδευτικών. Στο όγδοο πεδίο («προοπτικές») ερευνάται με τη βοήθεια επτά δεικτών το είδος των προοπτικών που οι εκπαιδευτικοί εγγράφουν στους Τσιγγάνους. Το ένατο πεδίο («αποδοχή») περιλαμβάνει έντεκα δείκτες και ανιχνεύει το βαθμό αποδοχής των Τσιγγάνων από τους εκπαιδευτικούς. Το τελευταίο πεδίο («ένταξη») διερευνά με τη βοήθεια εννέα δεικτών τις αντιδράσεις των μη Τσιγγάνων γονέων στη σχολική ένταξη των παιδιών με ρόμικη προέλευση, έτσι όπως τις αντιλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί.

Από τις διαφαινόμενες τάσεις στις απαντήσεις των εκπαιδευτικών καθίσταται σαφές ότι σε ορισμένα πεδία οι αντιλήψεις και οι στάσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στους Τσιγγάνους χρωματίζονται αρνητικά. Στόχος του υλικού είναι να βοηθήσει στο να προκληθεί συζήτηση –είτε στα πλαίσια κάποιας επιμορφωτικής

προσπάθειας, είτε γενικότερα– γύρω από τον ιστορικό χαρακτήρα της προκατάληψης για τους Τσιγγάνους, γύρω από τους μηχανισμούς διάχυσης, νομιμοποίησης και αναπαραγωγής της προκατάληψης και τέλος, γύρω από το ενδεχόμενο ανάπτυξης μέσω του σχολείου στρατηγικών για τη σταδιακή αποδόμηση βλαπτικών δοξασιών για την αξιοπρέπεια συγκεκριμένων ατόμων / πολιτών, αλλά και αρνητικών για την κοινωνική συνοχή εκπαιδευτικών πρακτικών.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Βαξεβάνογλου Α.: Έλληνες Τσιγγάνοι. Περιθωριακοί και οικογενειάρχες, Εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2001.

Γκότοβος Α.Ν.: Οι Γύφτοι στη νεοελληνική λογοτεχνία, Ιωάννινα 2004.

Γκότοβος Α.Ε.: Ρατσισμός. Κοινωνικές, ψυχολογικές και παιδαγωγικές όψεις μιας ιδεολογίας και μιας πρακτικής, ΥΠ.Ε.Π.Θ. / Γ.Γ.Λ.Ε., Αθήνα 1996.

Παπακωνσταντίνου Γ., Βασιλειάδου Μ., Παυλή-Κορρέ Μ.: Οικονομική, πολιτική και πολιτισμική κατάσταση των Τσιγγάνων στην Ελλάδα, Ιωάννινα 2004.

Πιζάνιας Π.: Για τους γενικούς ιστορικούς μηχανισμούς αναπαραγωγής της περιθωριοποίησης των ελληνικών τσιγγάνικων πληθυσμών, Ιωάννινα 2004.

Cheng M., Soudack, A.: Anti-racist education: A literature review, Research Services, Toronto Board of Education, 1994.

Grossman H.: Teaching in a diverse society, Allyn & Bacon, London 1994.

Hall N.S., Rhomberg V.: The affective curriculum: Teaching the anti-bias approach to young children, Nelson Canada, Toronto 1995.

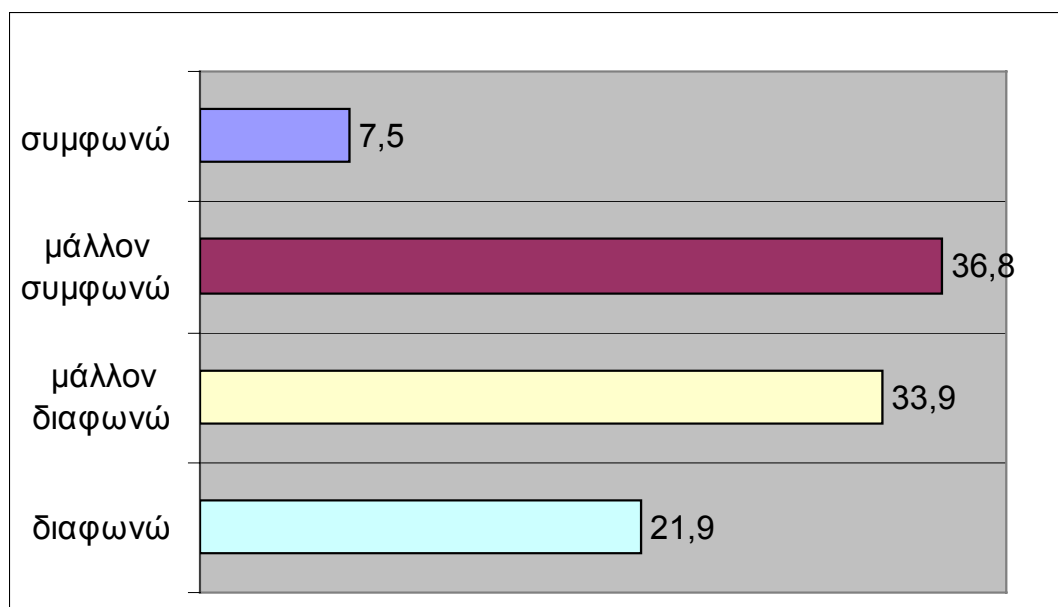
Lynch J.: Prejudice reduction and the schools, Cassell, London 1987.

Whitaker B., Banton M.P.: Teaching about prejudice, Minority Rights Group, London 1983.

Willems W.: In Search of the true Gypsy. From Enlightenment to Final Solution, Frank Cass, London / Portland, Or. 1997.

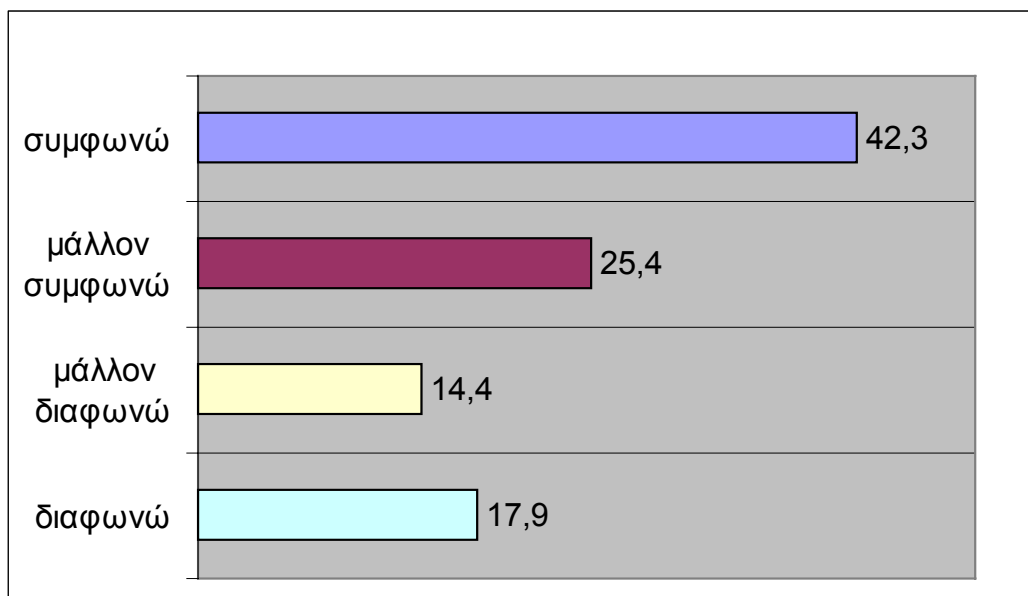
**Η αδυναμία πρόσβασης σε λόγια ή αρχαία κείμενα
θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	59	7,5
μάλλον συμφωνώ	291	36,8
μάλλον διαφωνώ	268	33,9
διαφωνώ	173	21,9
σύνολο	791	100,0

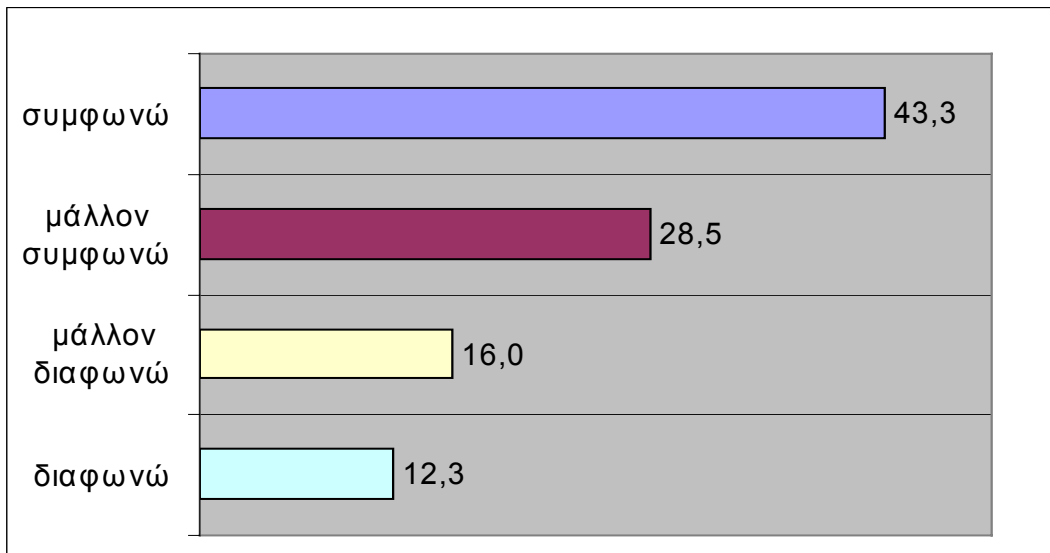
**Οι ξενόφερτοι τρόποι διασκέδασης
θα συνιστούσαν κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	329	42,3
μάλλον συμφωνώ	197	25,4
μάλλον διαφωνώ	112	14,4
διαφωνώ	139	17,9
σύνολο	777	100,0

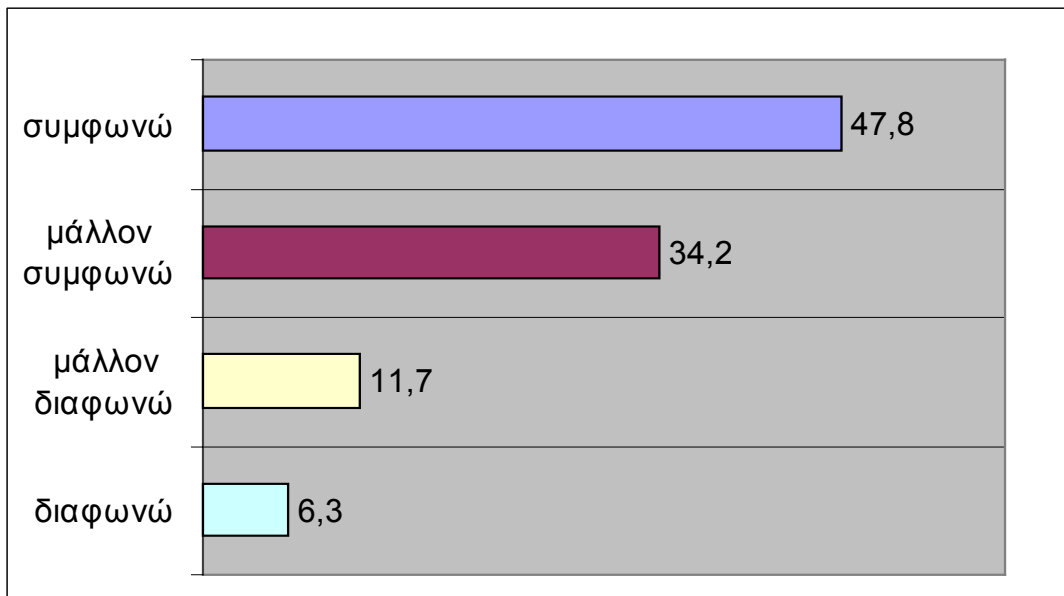
**Η αδιαφορία για τη δημοτική μουσική
θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	339	43,3
μάλλον συμφωνώ	223	28,5
μάλλον διαφωνώ	125	16,0
διαφωνώ	96	12,3
σύνολο	783	100,0

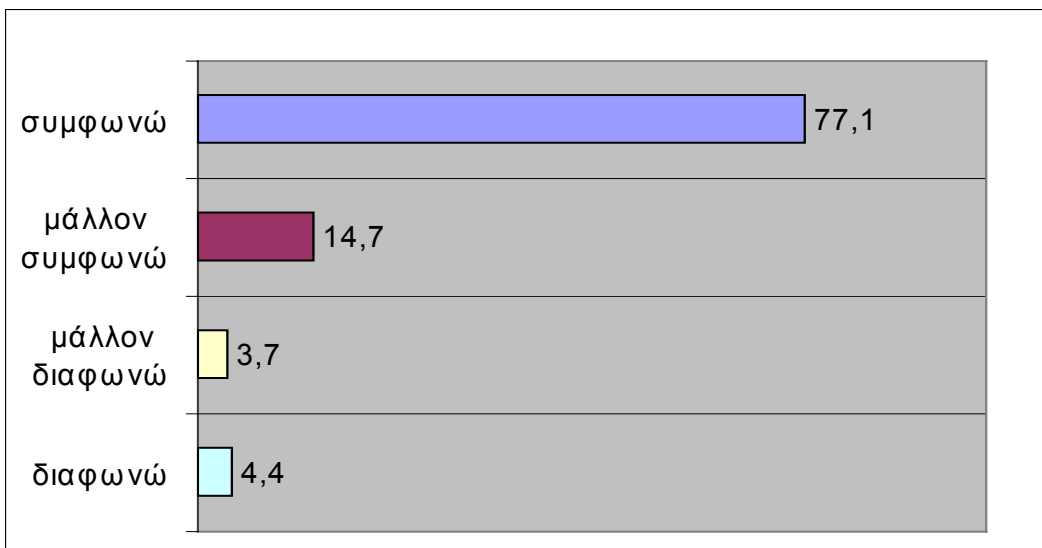
**Η αδιαφορία για την ελληνική ιστορία
θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	372	47,8
μάλλον συμφωνώ	266	34,2
μάλλον διαφωνώ	91	11,7
διαφωνώ	49	6,3
σύνολο	778	100,0

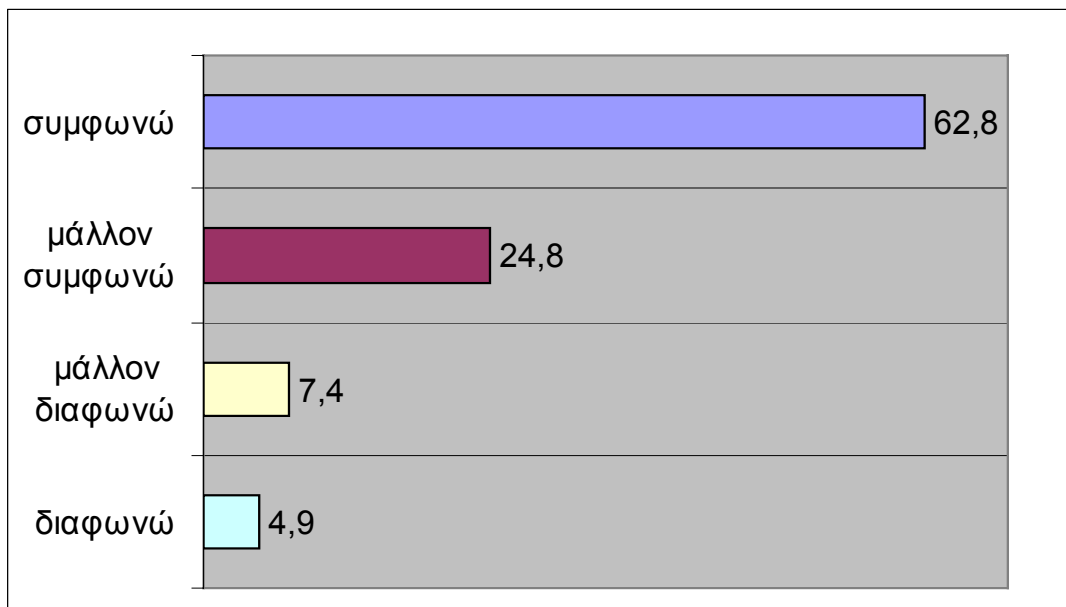
**Η μεταβολή των ηθών και των εθίμων
θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	607	77,1
μάλλον συμφωνώ	116	14,7
μάλλον διαφωνώ	29	3,7
διαφωνώ	35	4,4
σύνολο	787	100,0

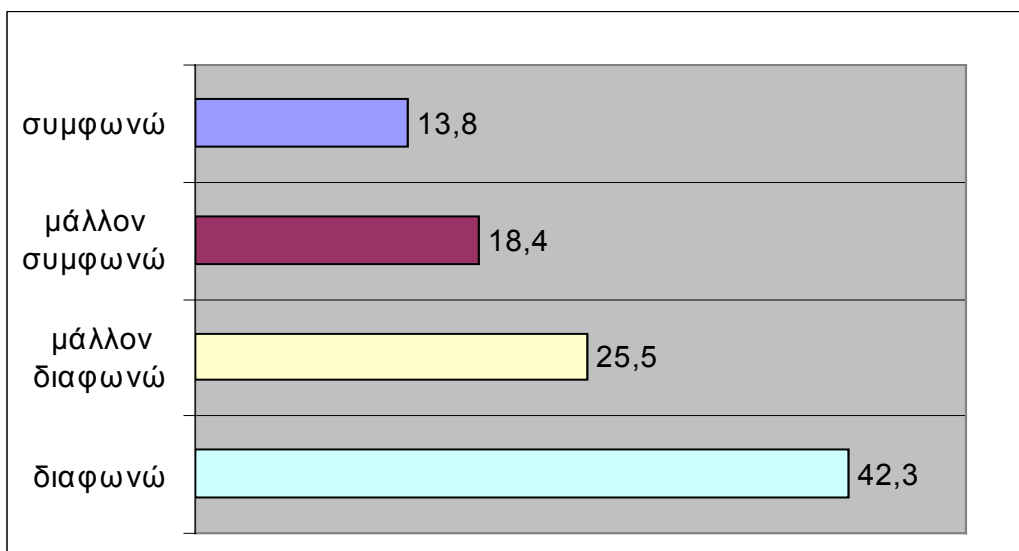
**Οι μικτοί γάμοι
θα συνιστούσαν κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	498	62,8
μάλλον συμφωνώ	197	24,8
μάλλον διαφωνώ	59	7,4
διαφωνώ	39	4,9
σύνολο	793	100,0

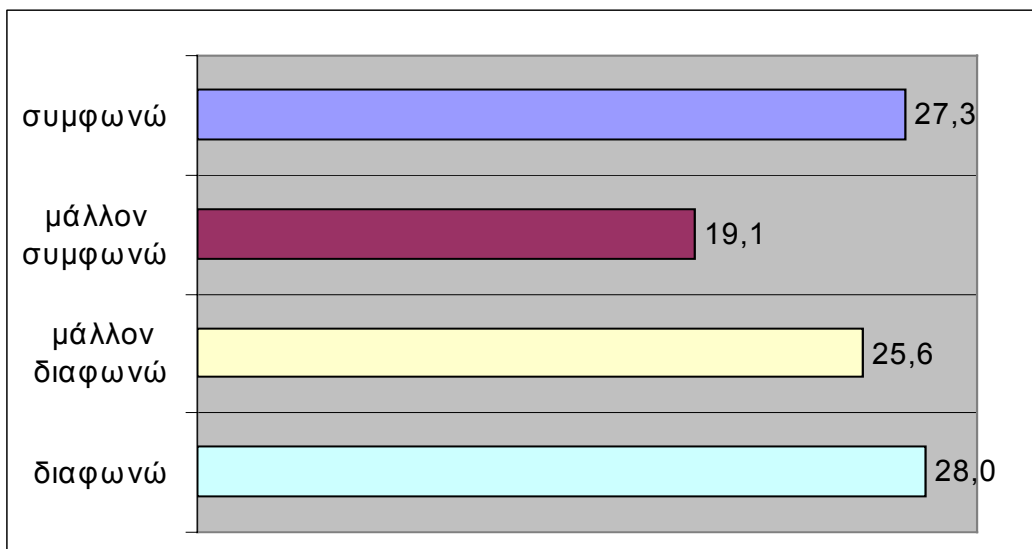
**Η αθρόα προσέλευση λαθρομεταναστών στη χώρα
θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	107	13,8
μάλλον συμφωνώ	143	18,4
μάλλον διαφωνώ	198	25,5
διαφωνώ	329	42,3
σύνολο	777	100,0

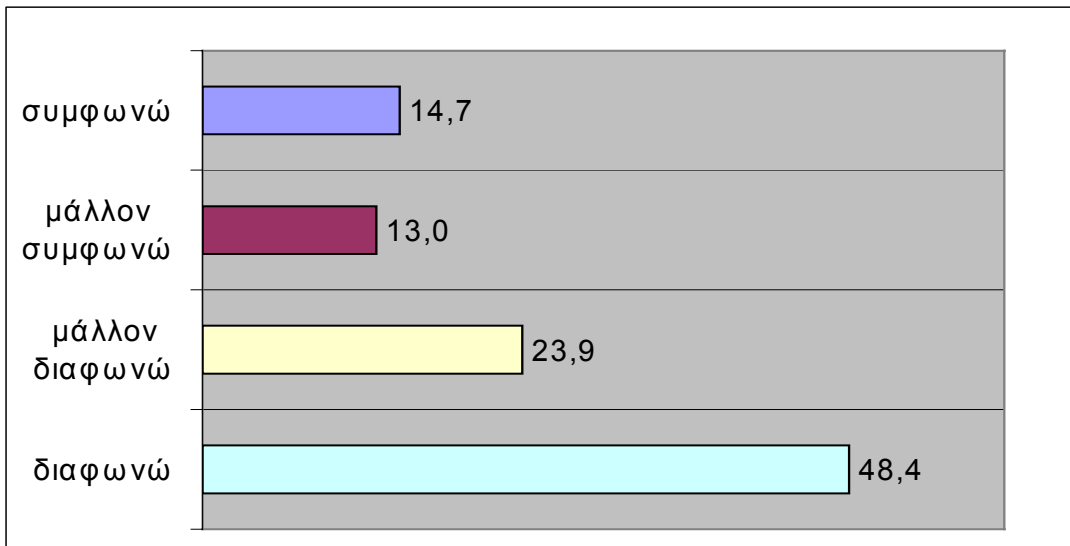
Η αναγνώριση στις μειονότητες του δικαιώματος να προσδιορίζουν οι ίδιες την ταυτότητά τους θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	214	27,3
μάλλον συμφωνώ	150	19,1
μάλλον διαφωνώ	201	25,6
διαφωνώ	220	28,0
σύνολο	785	100,0

**Η απομάκρυνση από την εκκλησία
θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

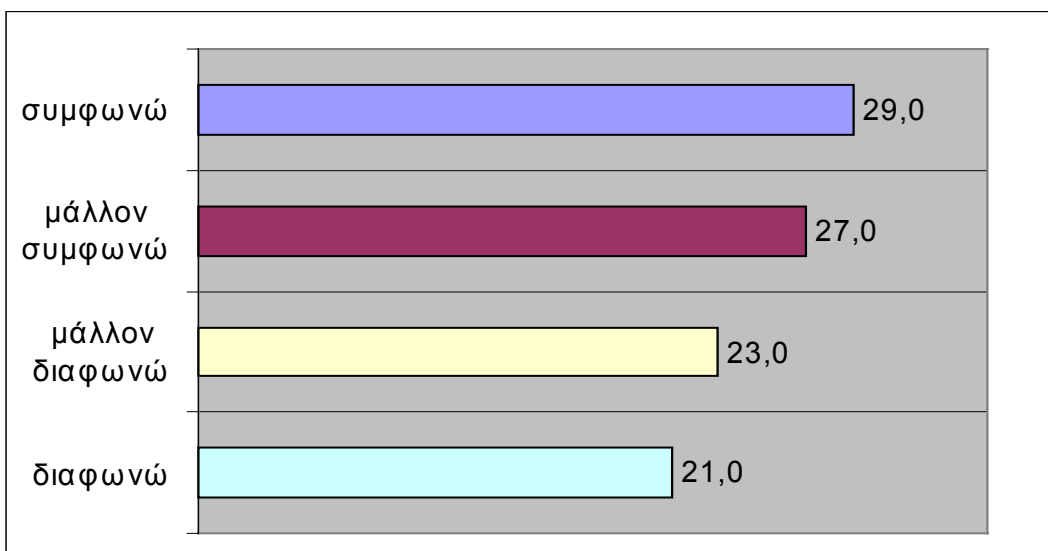
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	113	14,7
μάλλον συμφωνώ	100	13,0
μάλλον διαφωνώ	184	23,9
διαφωνώ	373	48,4
σύνολο	770	100,0

Η υποτονική παρουσία της ορθόδοξης παράδοσης στα σχολεία

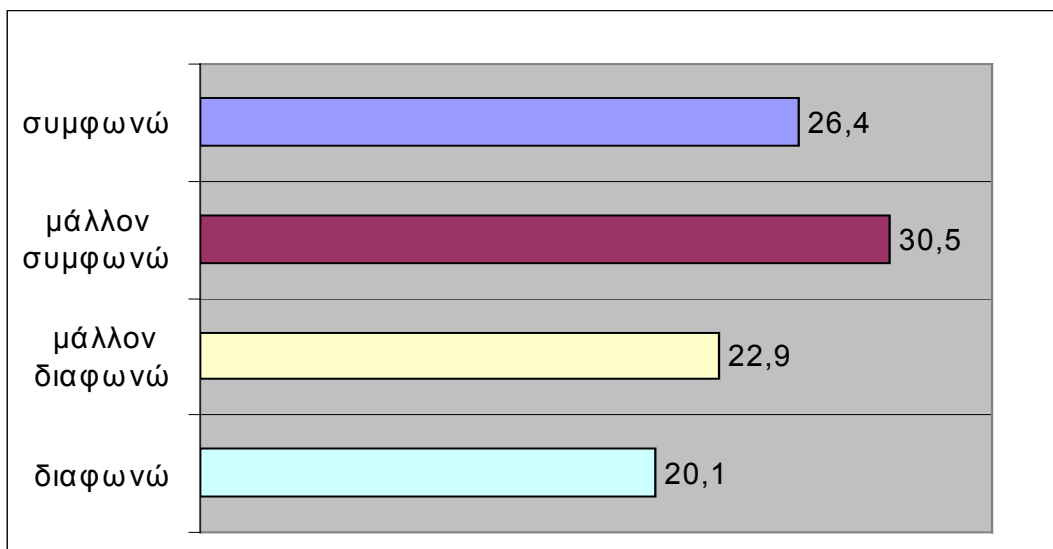
θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	227	29,0
μάλλον συμφωνώ	211	27,0
μάλλον διαφωνώ	180	23,0
διαφωνώ	164	21,0
σύνολο	782	100,0

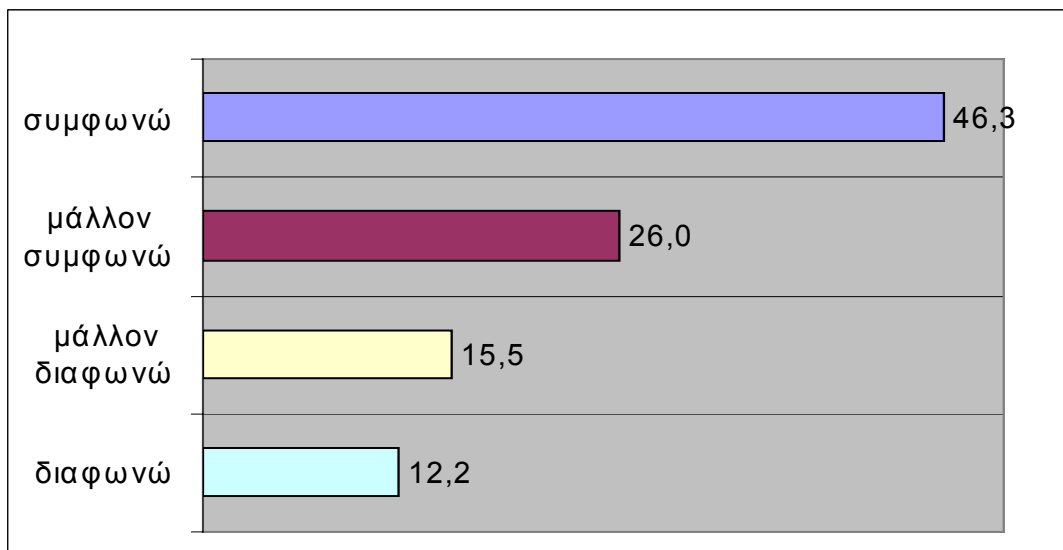
**Οι ξενόγλωσσες πινακίδες και διαφημίσεις
θα συνιστούσαν κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	206	26,4
μάλλον συμφωνώ	238	30,5
μάλλον διαφωνώ	179	22,9
διαφωνώ	157	20,1
σύνολο	780	100,0

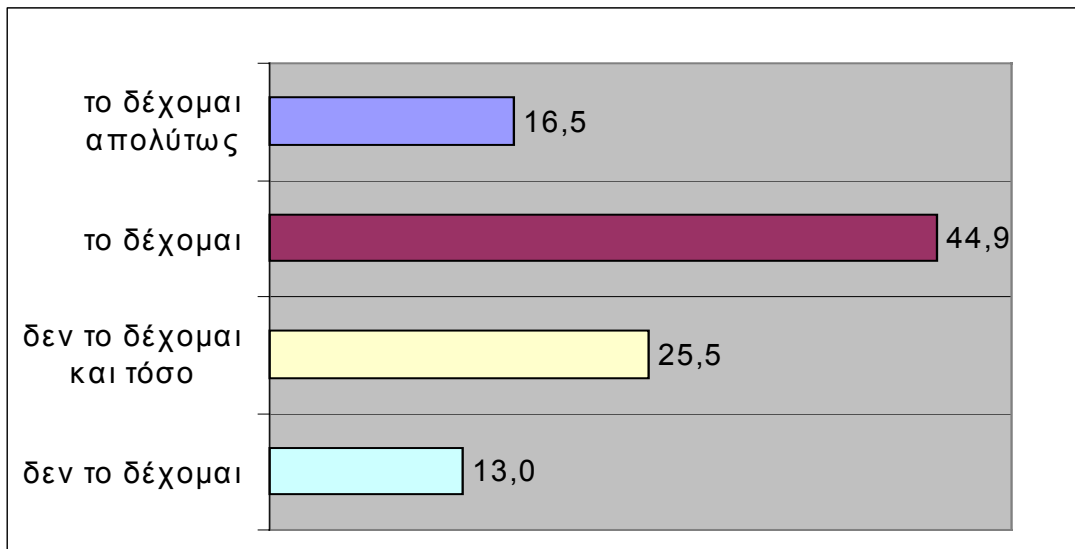
**Το υψηλό ποσοστό αλλοδαπών στη χώρα
θα συνιστούσε κατά τη γνώμη μου αλλοίωση ή
απώλεια της πολιτισμικής μας ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	364	46,3
μάλλον συμφωνώ	204	26,0
μάλλον διαφωνώ	122	15,5
διαφωνώ	96	12,2
σύνολο	786	100,0

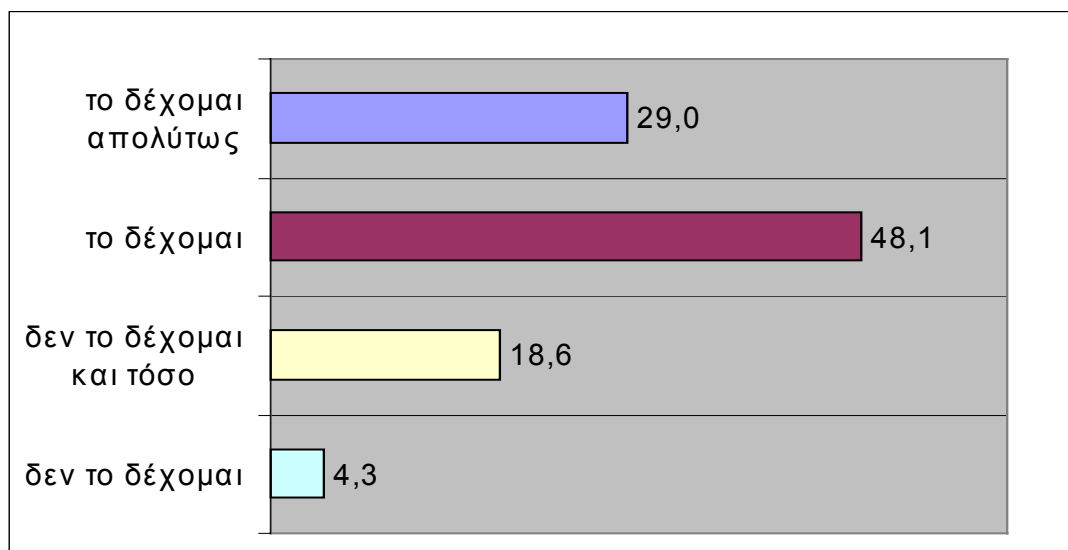
Προορισμός του ανθρώπου είναι να παντρευτεί και να δημιουργήσει οικογένεια

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	132	16,5
το δέχομαι	359	44,9
δεν το δέχομαι και τόσο	204	25,5
δεν το δέχομαι	104	13,0
σύνολο	799	100,0

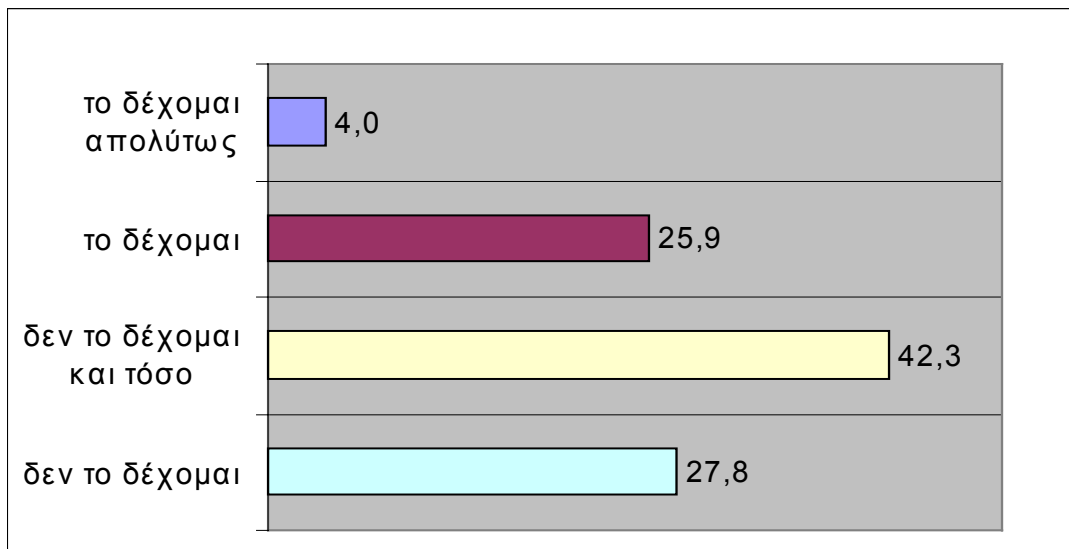
Η ευτυχία μπορεί να αναζητηθεί κυρίως μέσα στις καλές οικογενειακές σχέσεις

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	232	29,0
το δέχομαι	385	48,1
δεν το δέχομαι και τόσο	149	18,6
δεν το δέχομαι	34	4,3
σύνολο	800	100,0

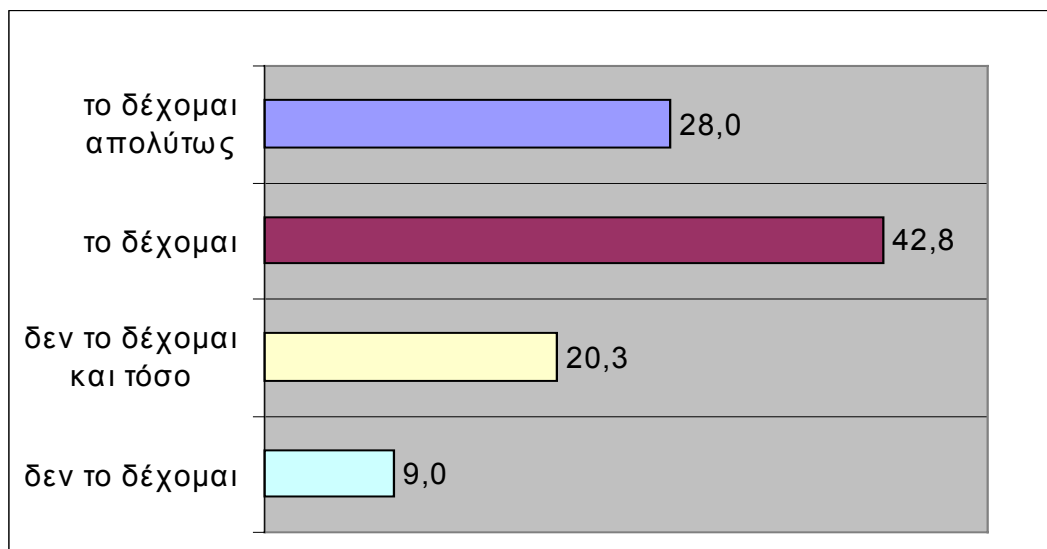
Η οικογένεια στερεί το άτομο από την ελευθερία κινήσεων

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	32	4,0
το δέχομαι	208	25,9
δεν το δέχομαι και τόσο	339	42,3
δεν το δέχομαι	223	27,8
σύνολο	802	100,0

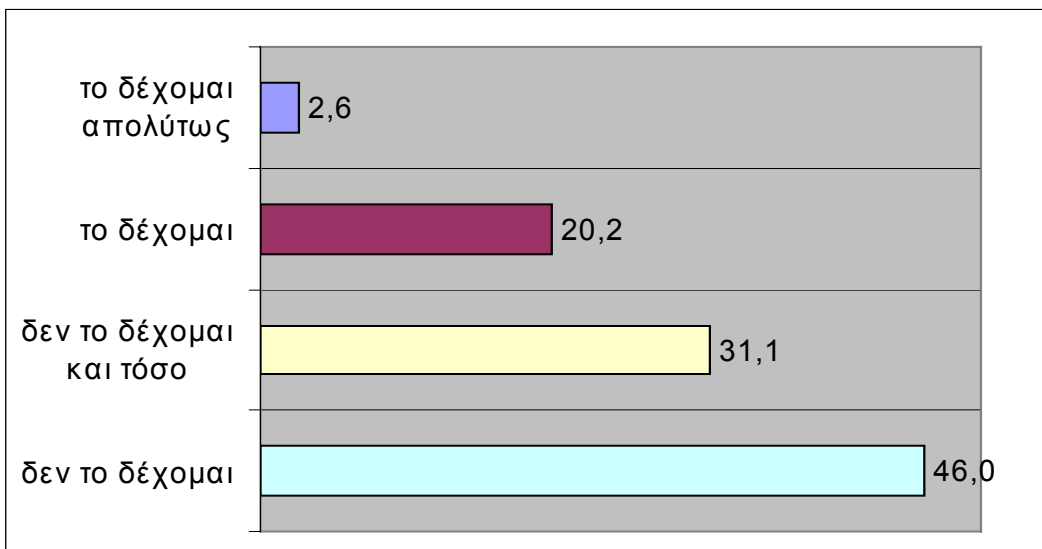
**Η μόνη σωστή λύση στο γάμο
είναι οι σύζυγοι να είναι απόλυτα πιστοί**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	224	28,0
το δέχομαι	342	42,8
δεν το δέχομαι και τόσο	162	20,3
δεν το δέχομαι	72	9,0
σύνολο	800	100,0

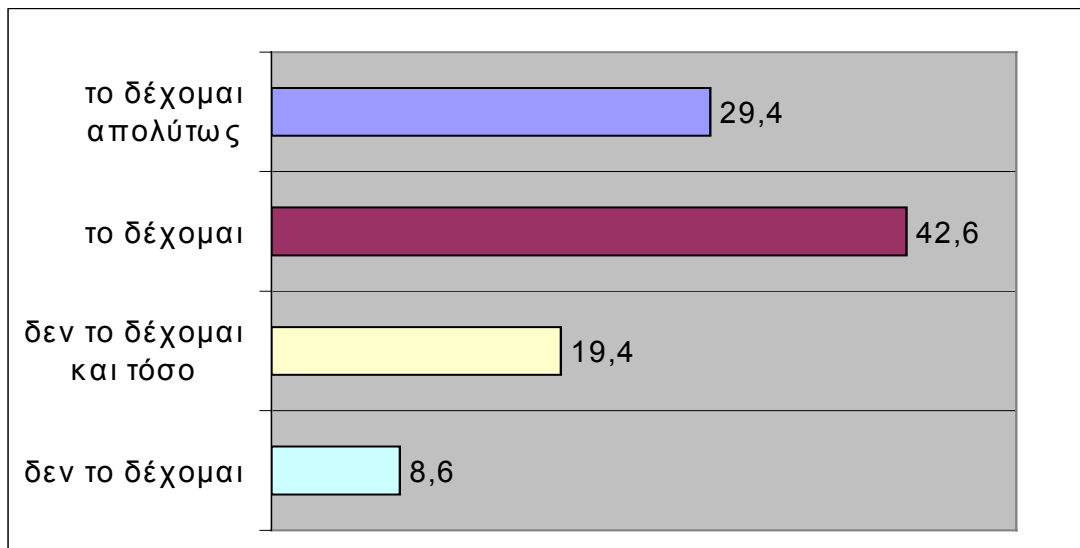
Το ιδανικό της συζυγικής πίστης είναι ξεπερασμένο για τη σημερινή κοινωνία

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	21	2,6
το δέχομαι	161	20,2
δεν το δέχομαι και τόσο	248	31,1
δεν το δέχομαι	367	46,0
σύνολο	797	100,0

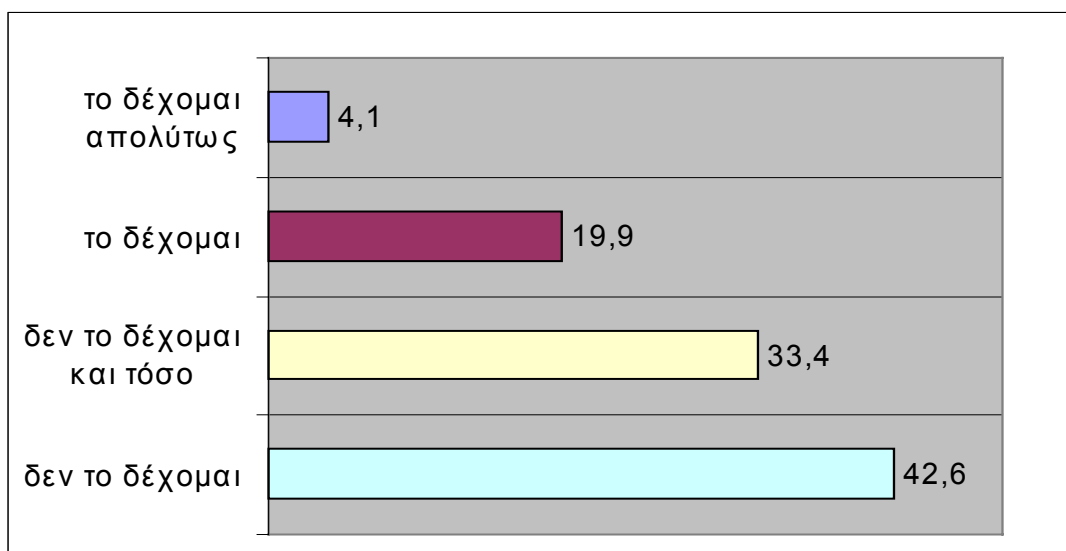
**Σε μια καλή συζυγική σχέση
το πρόβλημα της απιστίας λύνεται από μόνο του,
γιατί δεν υπάρχει κίνητρο για κάτι τέτοιο**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	232	29,4
το δέχομαι	336	42,6
δεν το δέχομαι και τόσο	153	19,4
δεν το δέχομαι	68	8,6
σύνολο	789	100,0

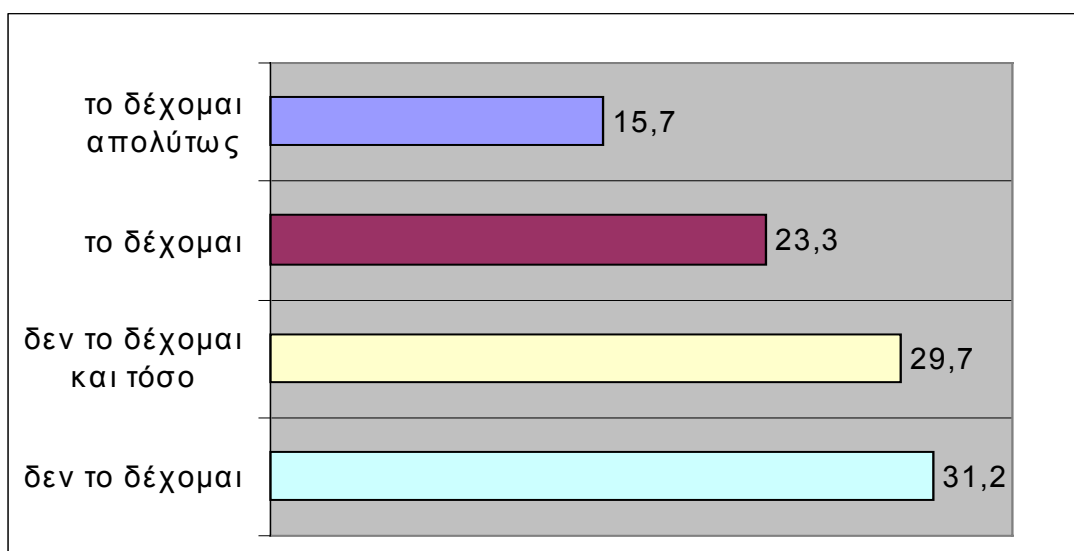
**Το ιδανικό της συζυγικής πίστης
είναι μια περιοριστική κοινωνική συνθήκη
που δεν ταιριάζει στη φύση του ανθρώπου**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	32	4,1
το δέχομαι	157	19,9
δεν το δέχομαι και τόσο	263	33,4
δεν το δέχομαι	336	42,6
σύνολο	788	100,0

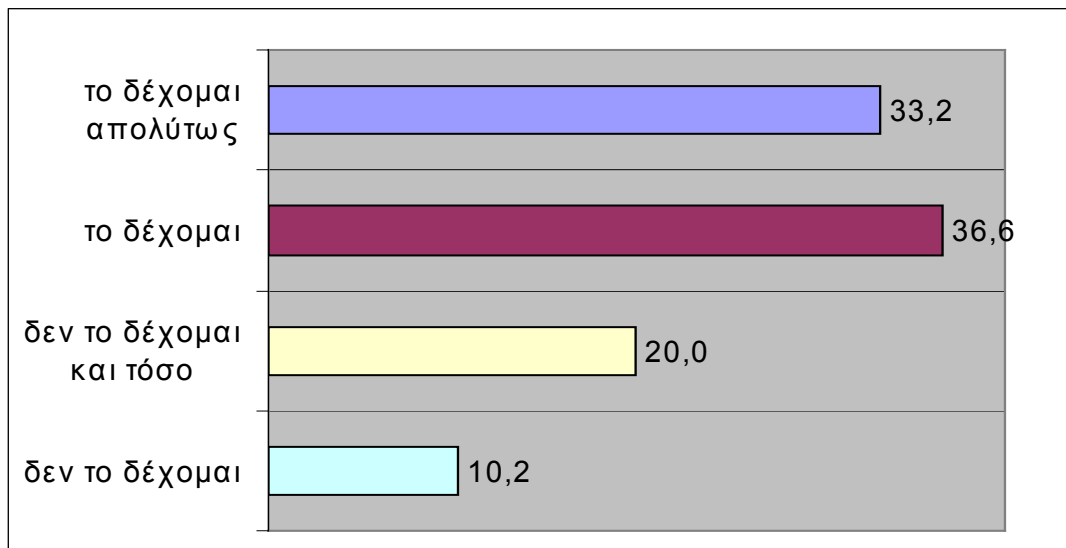
Άτομο που δεν πιστεύει στο Θεό είναι δυστυχημένο

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	125	15,7
το δέχομαι	186	23,3
δεν το δέχομαι και τόσο	237	29,7
δεν το δέχομαι	249	31,2
σύνολο	797	100,0

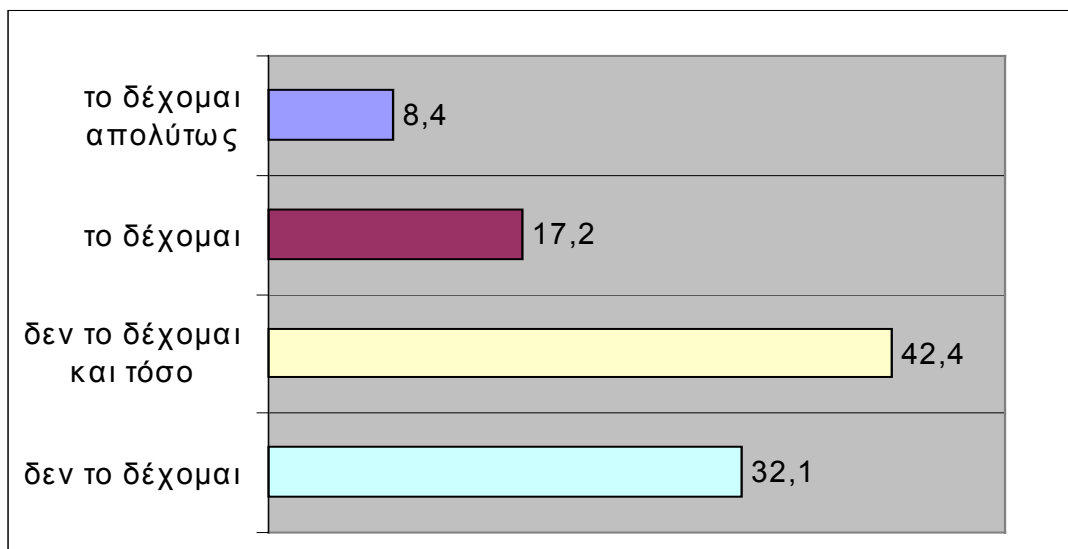
Ελληνισμός και ορθοδοξία αποτελούν μια αδιάσπαστη ενότητα

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	266	33,2
το δέχομαι	293	36,6
δεν το δέχομαι και τόσο	160	20,0
δεν το δέχομαι	82	10,2
σύνολο	801	100,0

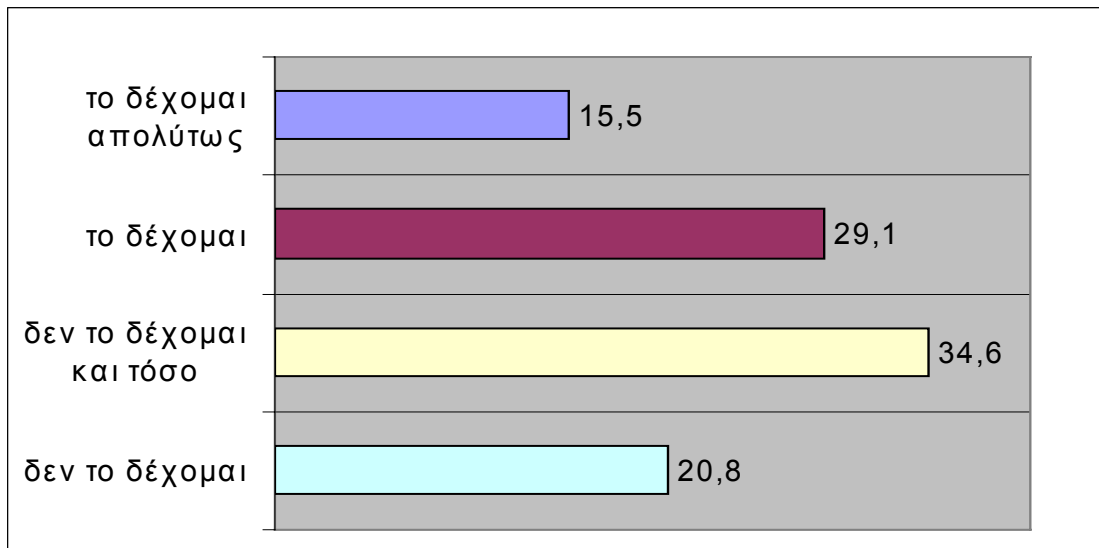
Μόνο αυτός που ζει στην πατρίδα του μπορεί να αισθάνεται ευτυχισμένος

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	67	8,4
το δέχομαι	137	17,2
δεν το δέχομαι και τόσο	338	42,4
δεν το δέχομαι	256	32,1
σύνολο	798	100,0

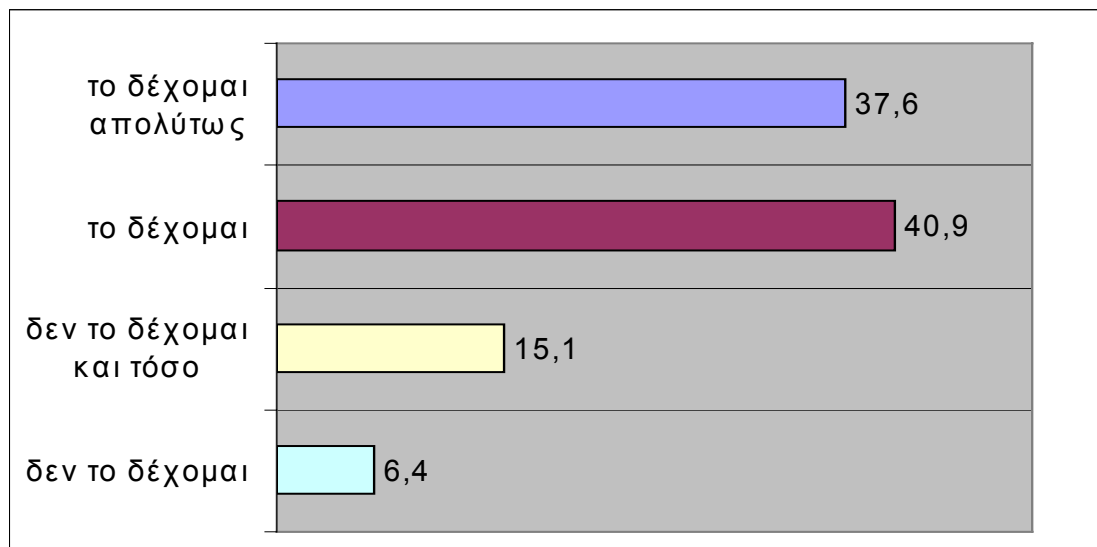
Αυτός που δεν αγαπά την πατρίδα του είναι δυστυχισμένος

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	123	15,5
το δέχομαι	231	29,1
δεν το δέχομαι και τόσο	275	34,6
δεν το δέχομαι	165	20,8
σύνολο	794	100,0

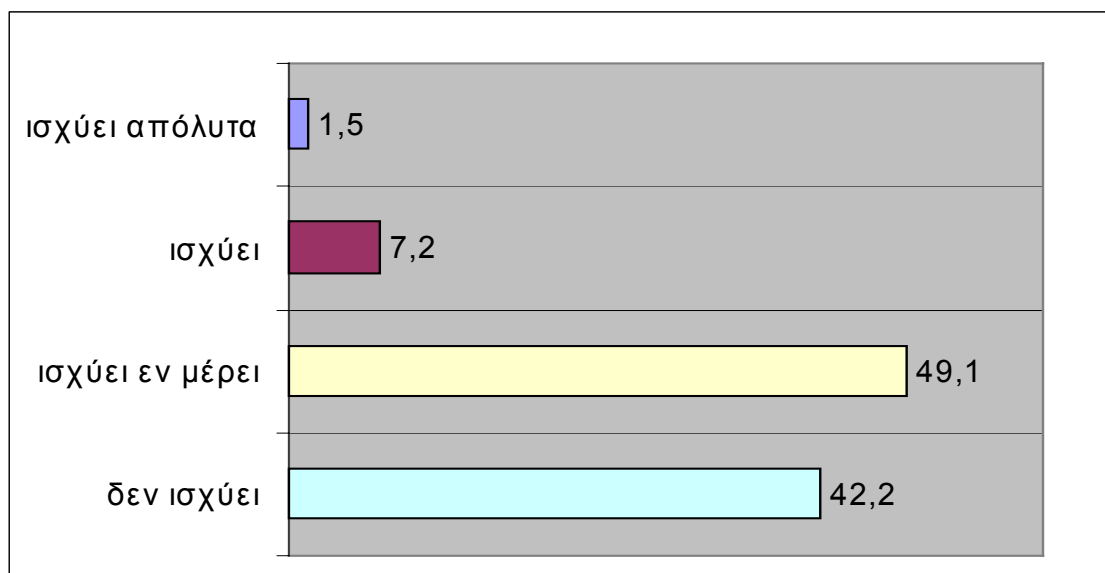
**Ένα από τα βασικά πράγματα
που πρέπει να μαθαίνουν τα παιδιά στο σχολείο
είναι να αισθάνονται υπερήφανα
επειδή είναι Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
το δέχομαι απολύτως	300	37,6
το δέχομαι	326	40,9
δεν το δέχομαι και τόσο	120	15,1
δεν το δέχομαι	51	6,4
σύνολο	797	100,0

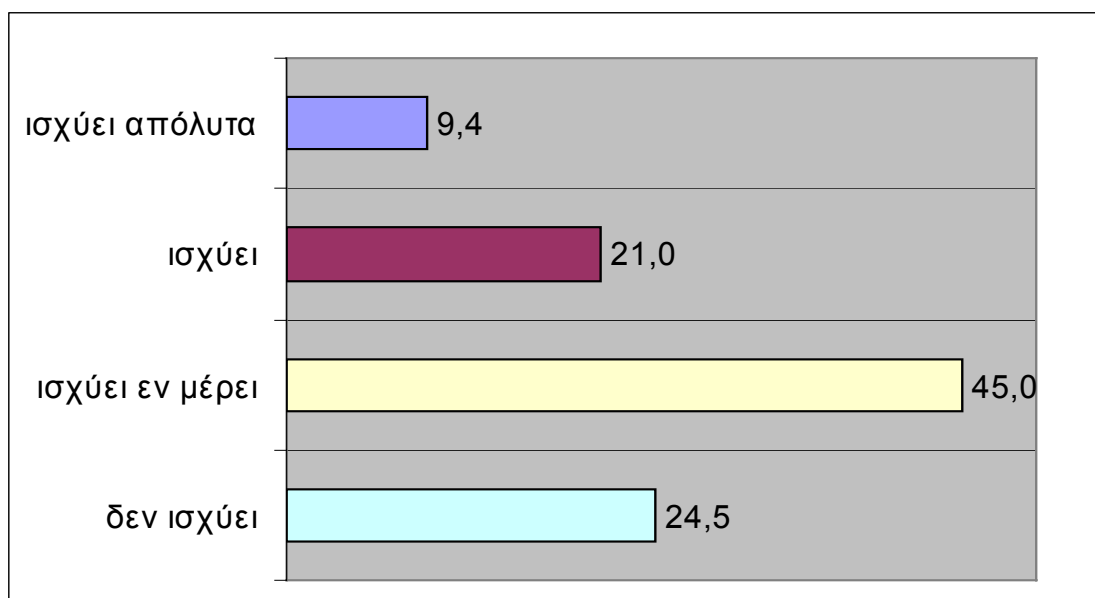
**Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση
ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας.
Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας,
για τις γυναίκες;**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	12	1,5
ισχύει	57	7,2
ισχύει εν μέρει	390	49,1
δεν ισχύει	335	42,2
σύνολο	794	100,0

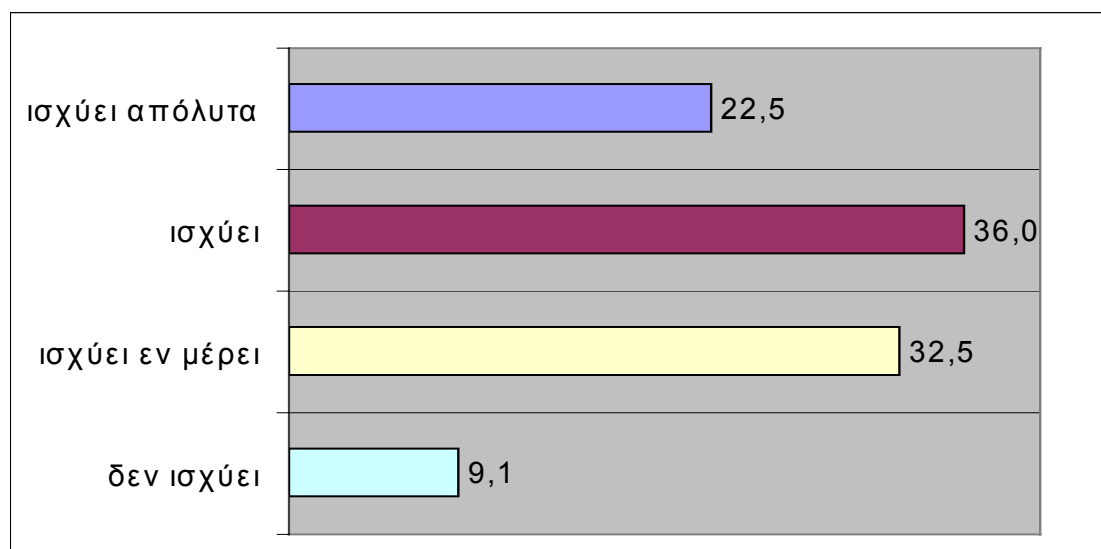
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους άνεργους πτυχιούχους;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	75	9,4
ισχύει	167	21,0
ισχύει εν μέρει	358	45,0
δεν ισχύει	195	24,5
σύνολο	795	100,0

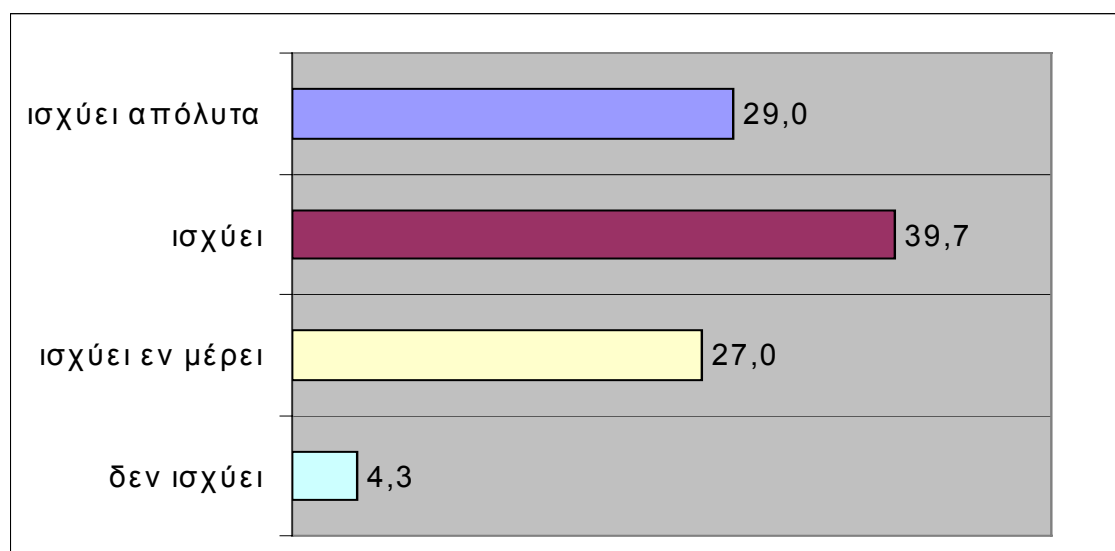
**Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση
ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας.
Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας,
για τους αναλφάβητους νέους;**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	179	22,5
ισχύει	286	36,0
ισχύει εν μέρει	258	32,5
δεν ισχύει	72	9,1
σύνολο	795	100,0

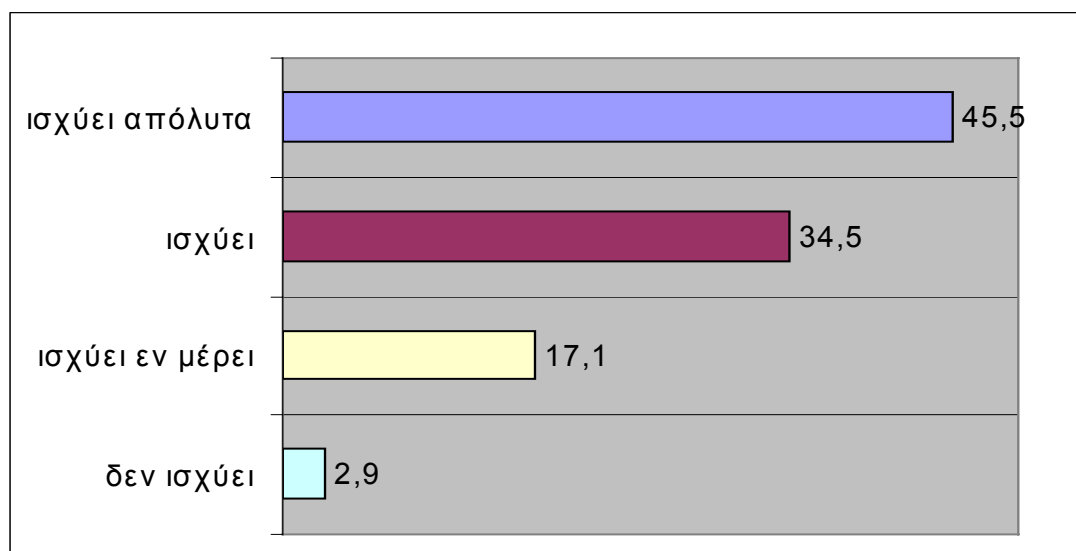
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα άτομα με σωματική αναπηρία;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	231	29,0
ισχύει	316	39,7
ισχύει εν μέρει	215	27,0
δεν ισχύει	34	4,3
σύνολο	796	100,0

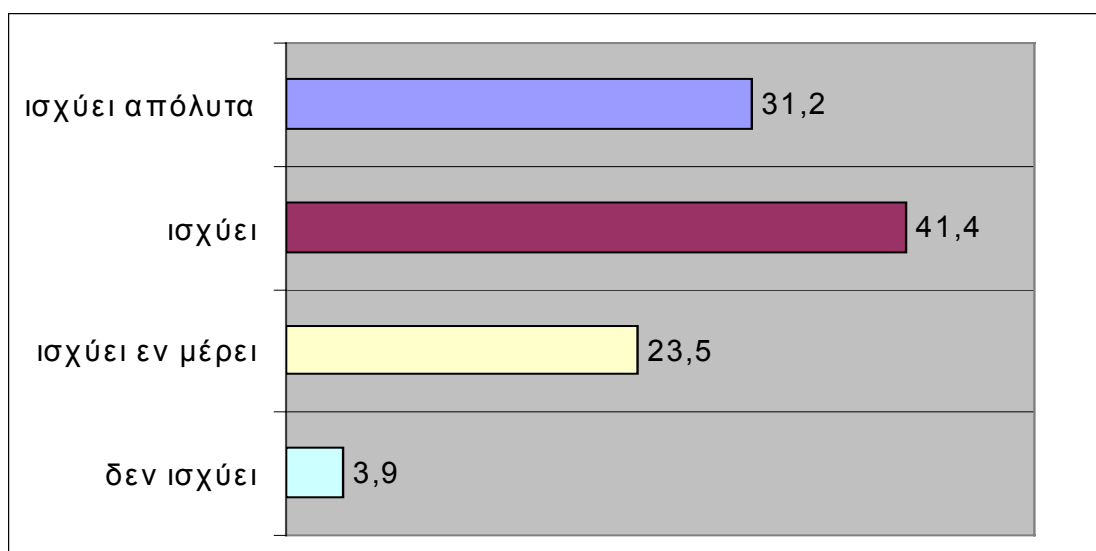
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα άτομα με νοητική υστέρηση;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	362	45,5
ισχύει	274	34,5
ισχύει εν μέρει	136	17,1
δεν ισχύει	23	2,9
σύνολο	795	100,0

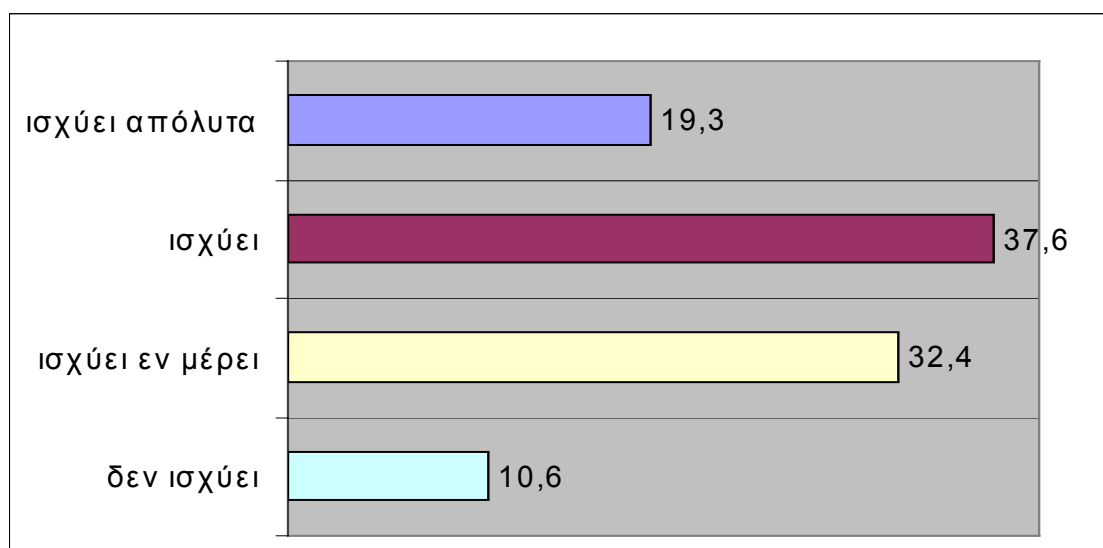
**Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση
ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας.
Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας,
για τους Τσιγγάνους;**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	249	31,2
ισχύει	331	41,4
ισχύει εν μέρει	188	23,5
δεν ισχύει	31	3,9
σύνολο	799	100,0

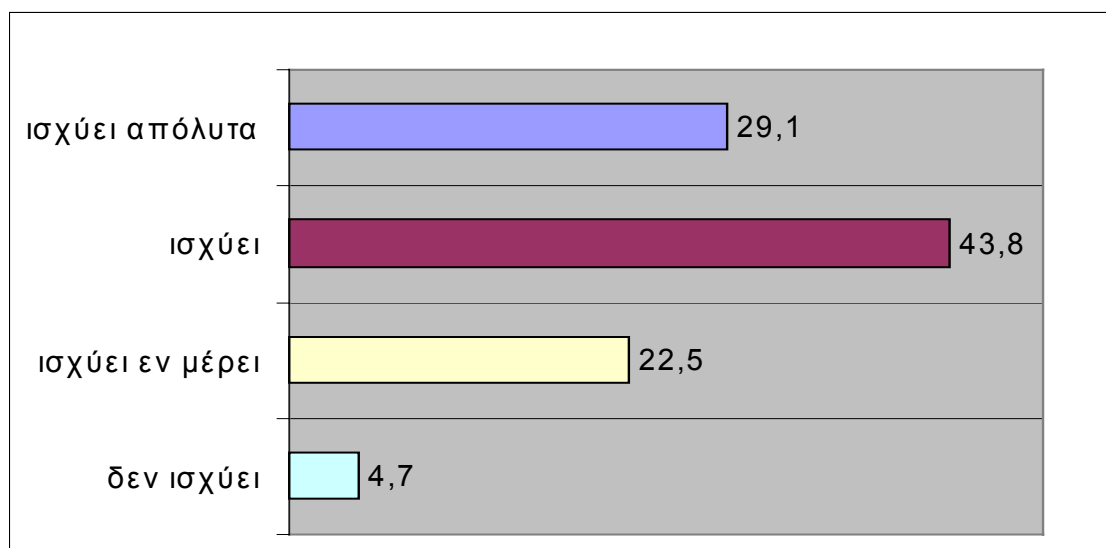
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους Μουσουλμάνους;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	153	19,3
ισχύει	298	37,6
ισχύει εν μέρει	257	32,4
δεν ισχύει	84	10,6
σύνολο	792	100,0

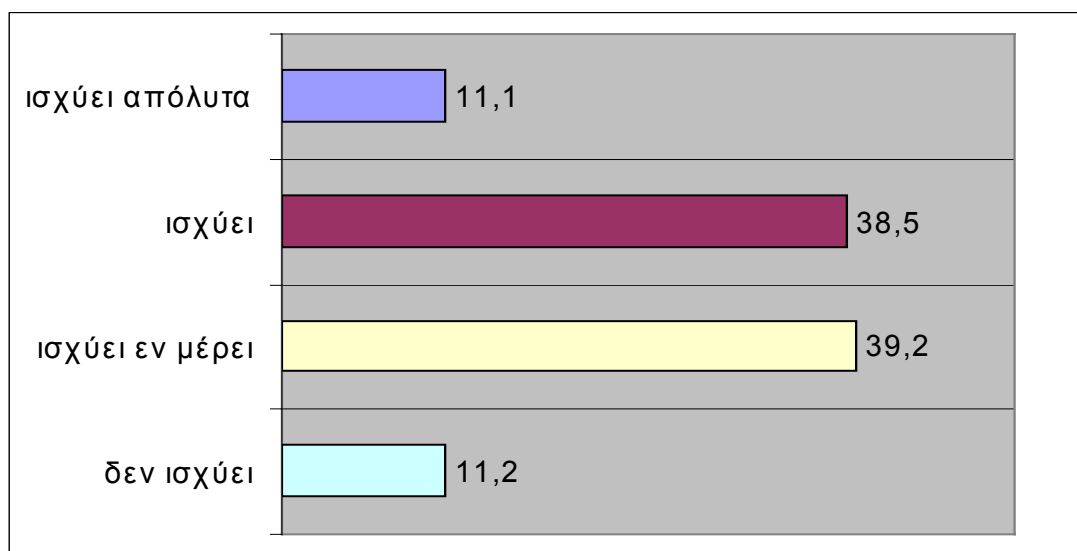
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους Αλβανούς;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	231	29,1
ισχύει	348	43,8
ισχύει εν μέρει	179	22,5
δεν ισχύει	37	4,7
σύνολο	795	100,0

Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους Βορειοηπειρώτες;

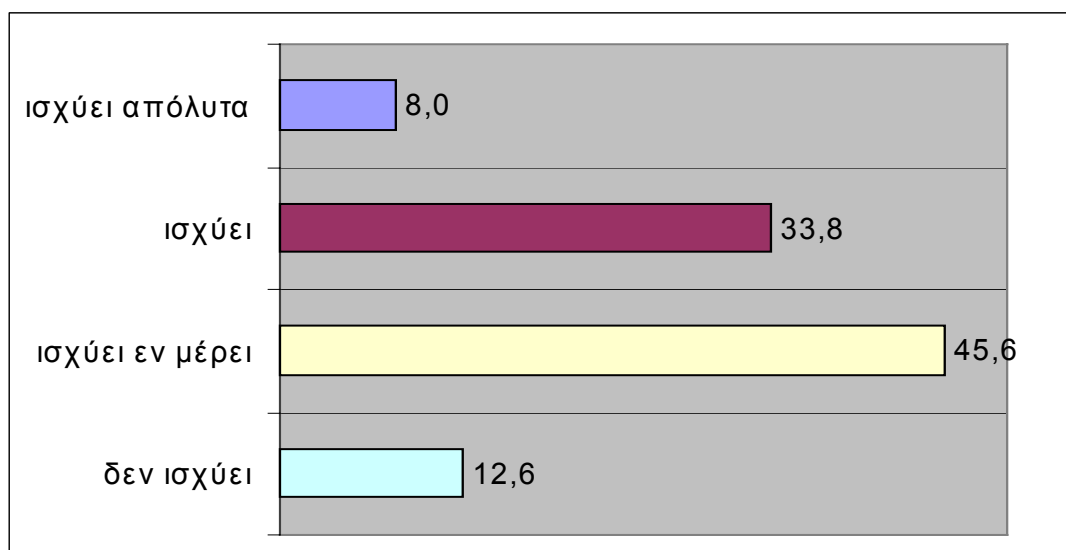
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	88	11,1
ισχύει	306	38,5
ισχύει εν μέρει	312	39,2
δεν ισχύει	89	11,2
σύνολο	795	100,0

Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας.

Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους Ελληνοπόντιους (παλινοστούντες από περιοχές της πρώην Σοβιετικής Ένωσης);

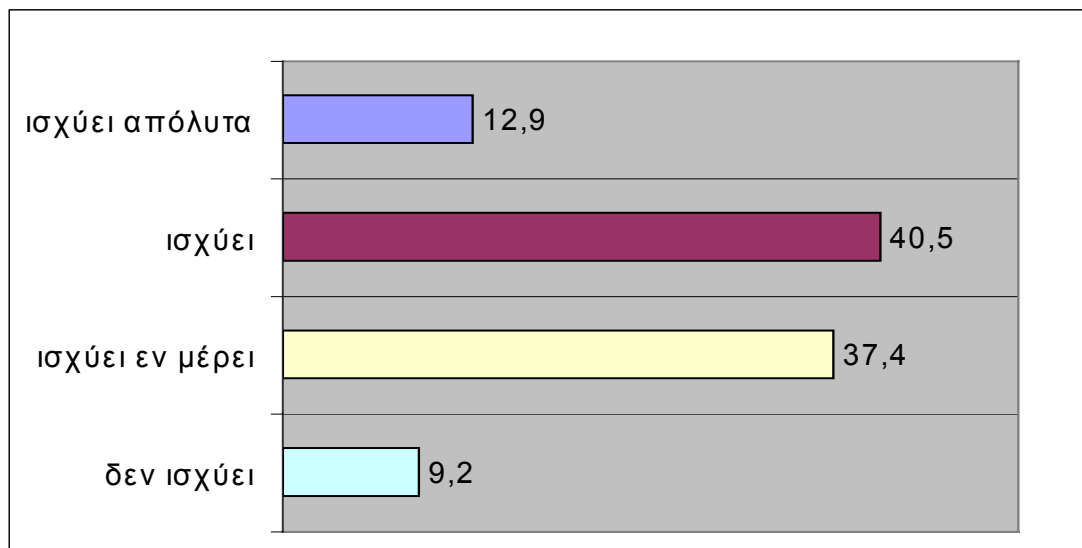
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	63	8,0
ισχύει	267	33,8
ισχύει εν μέρει	361	45,6
δεν ισχύει	100	12,6
σύνολο	791	100,0

Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας.

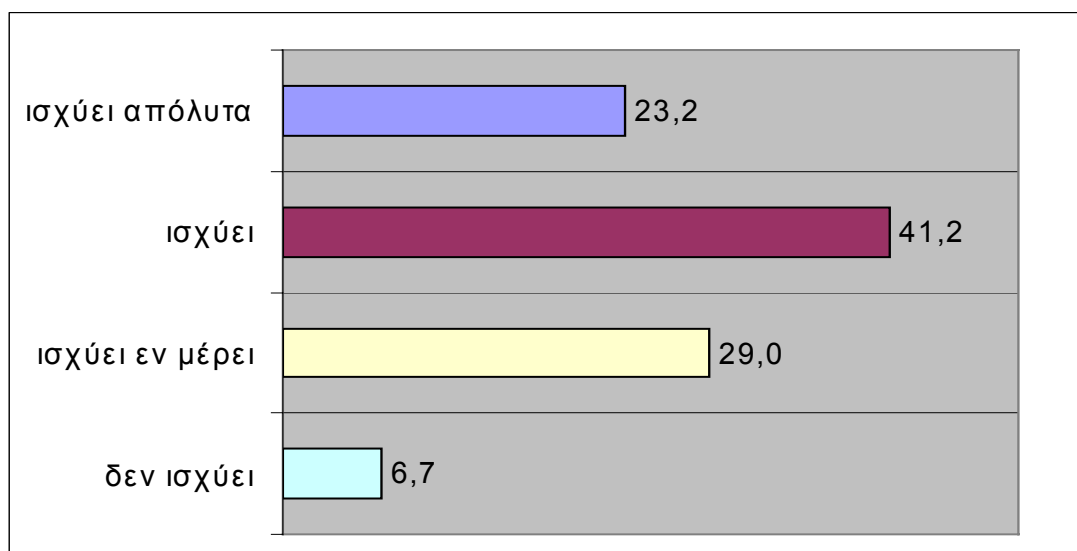
Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους μετανάστες από πρώην σοσιαλιστικές χώρες (π.χ. Πολωνοί, Ρουμάνοι);

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	102	12,9
ισχύει	321	40,5
ισχύει εν μέρει	296	37,4
δεν ισχύει	73	9,2
σύνολο	792	100,0

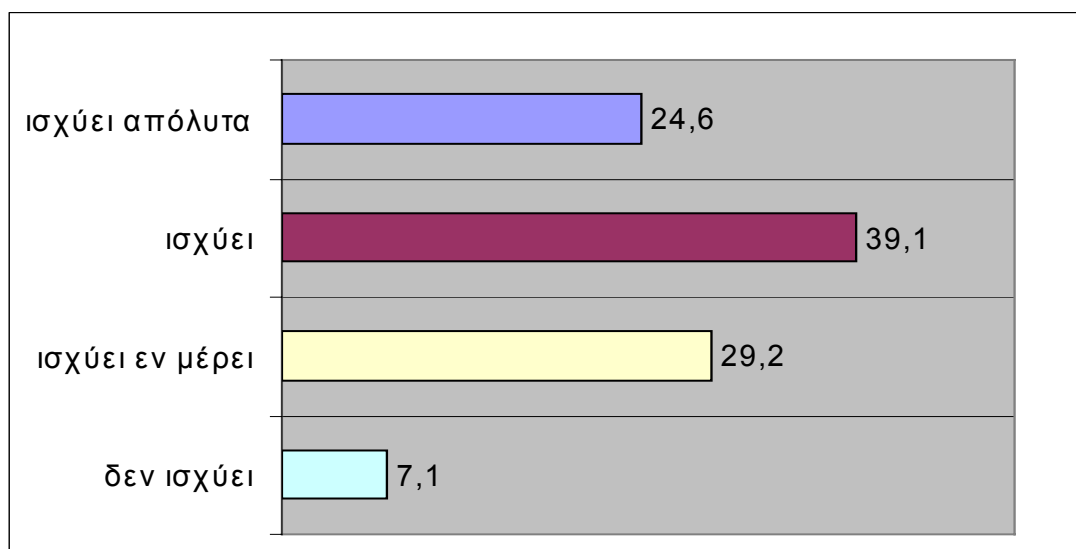
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους μετανάστες από ασιατικές χώρες;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	184	23,2
ισχύει	327	41,2
ισχύει εν μέρει	230	29,0
δεν ισχύει	53	6,7
σύνολο	794	100,0

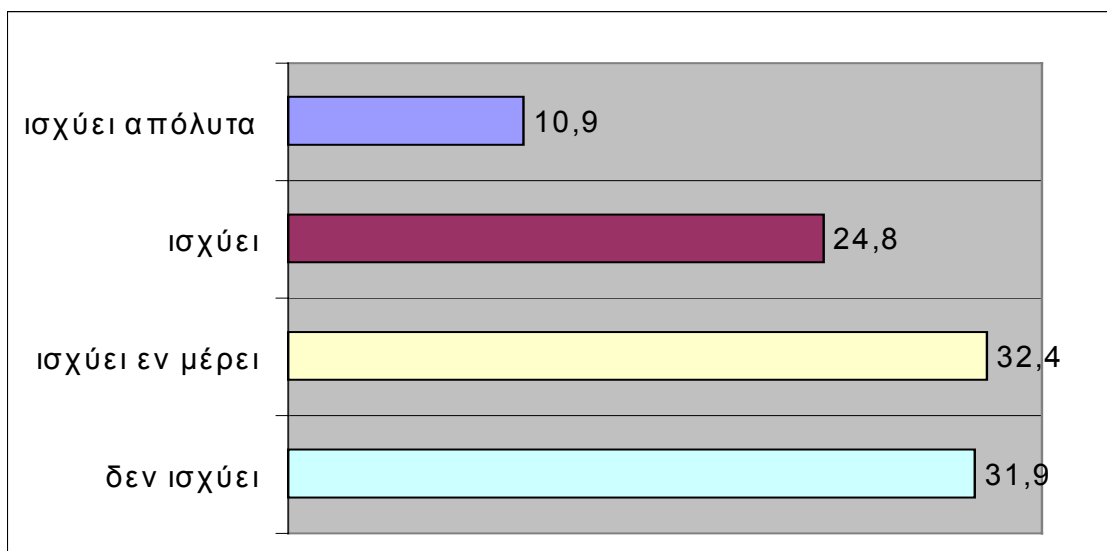
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους μετανάστες από αφρικανικές χώρες;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	194	24,6
ισχύει	309	39,1
ισχύει εν μέρει	231	29,2
δεν ισχύει	56	7,1
σύνολο	790	100,0

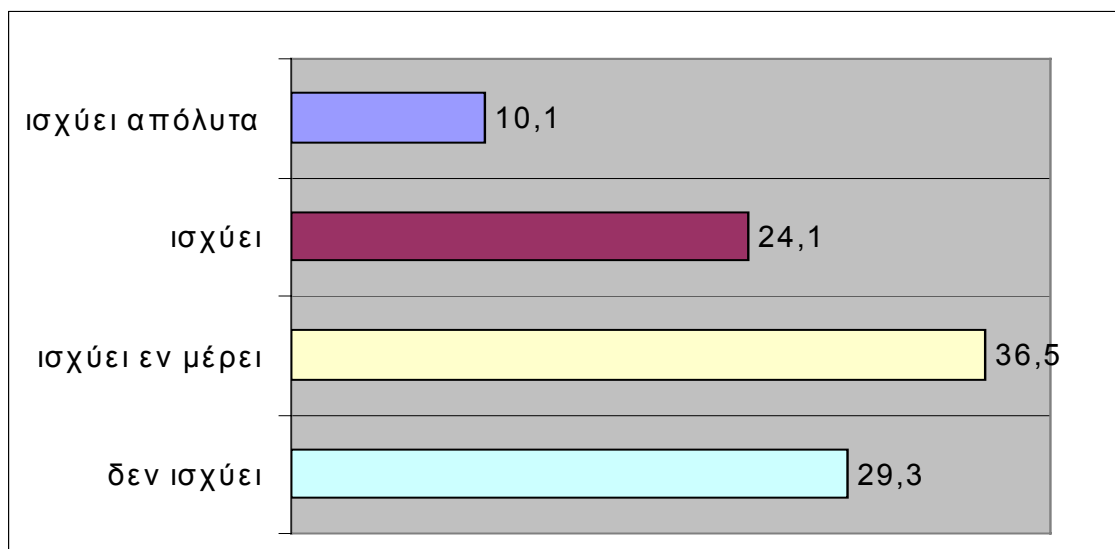
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους μάρτυρες του Ιεχωβά;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	86	10,9
ισχύει	196	24,8
ισχύει εν μέρει	256	32,4
δεν ισχύει	252	31,9
σύνολο	790	100,0

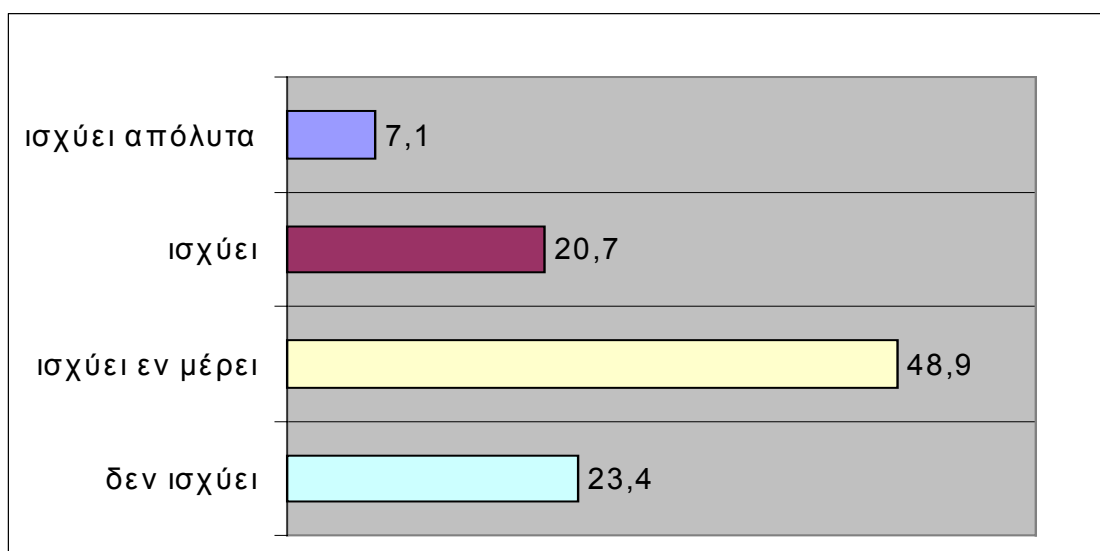
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα μέλη θρησκευτικών αιρέσεων;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	80	10,1
ισχύει	190	24,1
ισχύει εν μέρει	288	36,5
δεν ισχύει	231	29,3
σύνολο	789	100,0

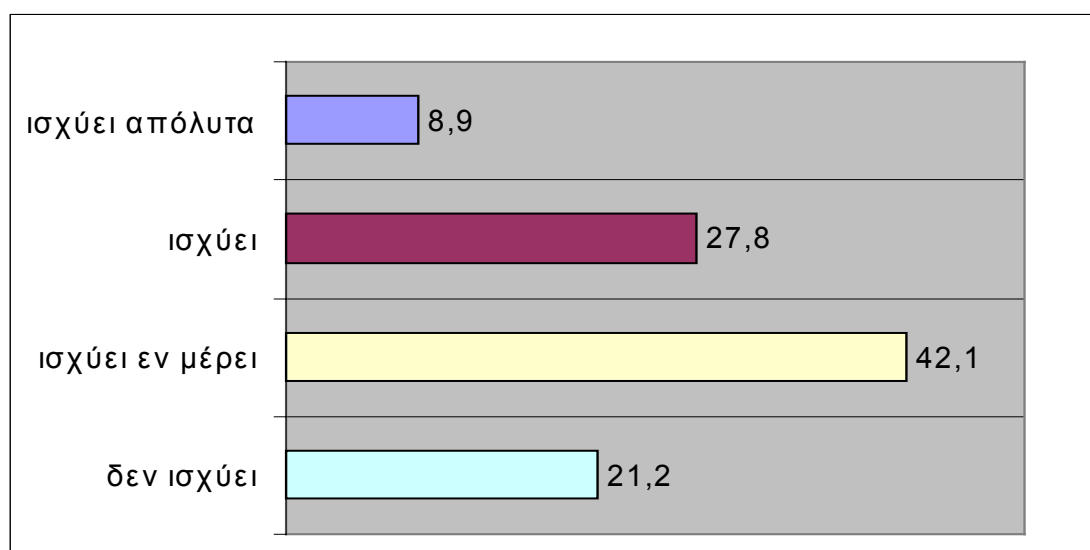
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα άτομα τρίτης ηλικίας;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	56	7,1
ισχύει	164	20,7
ισχύει εν μέρει	387	48,9
δεν ισχύει	185	23,4
σύνολο	792	100,0

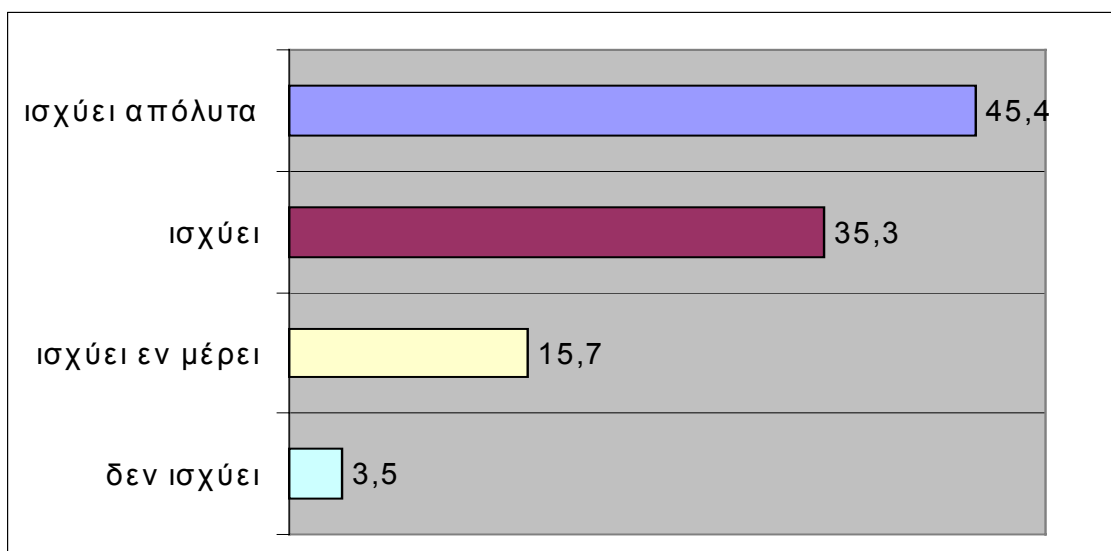
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τις ανύπαντρες μητέρες;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	71	8,9
ισχύει	221	27,8
ισχύει εν μέρει	334	42,1
δεν ισχύει	168	21,2
σύνολο	794	100,0

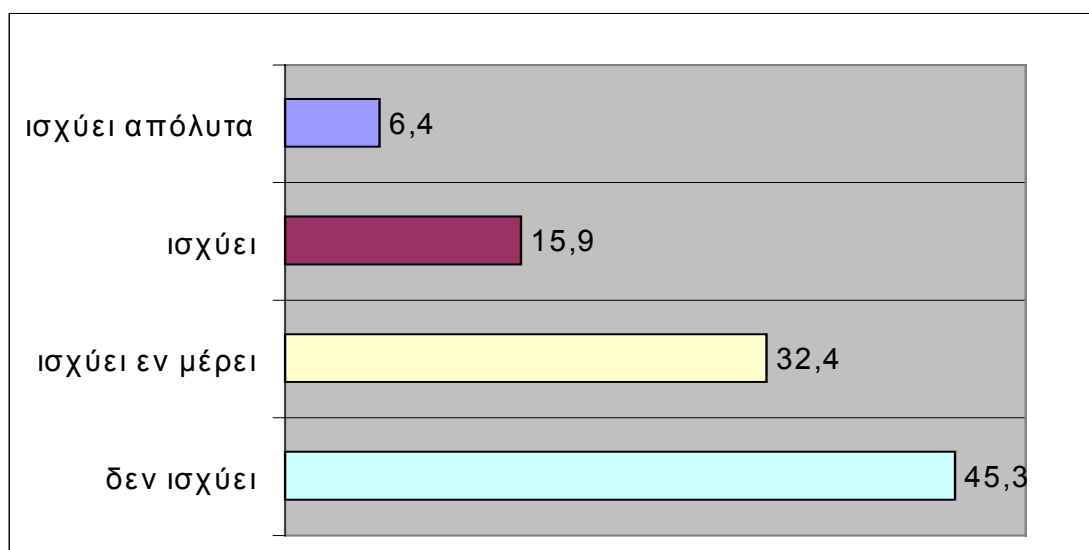
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα άτομα που πάσχουν από AIDS;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	361	45,4
ισχύει	281	35,3
ισχύει εν μέρει	125	15,7
δεν ισχύει	28	3,5
σύνολο	795	100,0

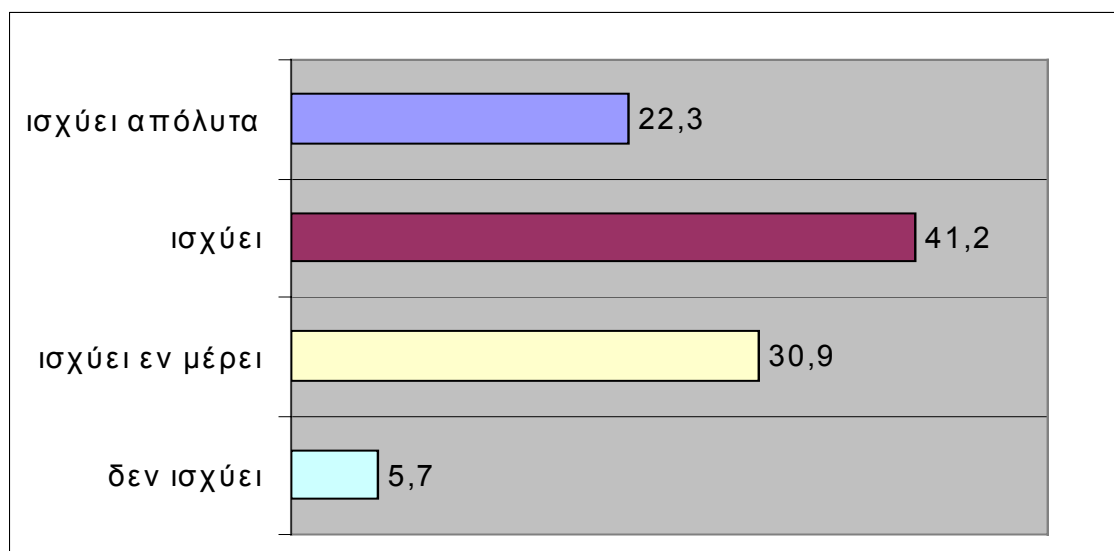
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα άτομα που πάσχουν από καρκίνο;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	51	6,4
ισχύει	126	15,9
ισχύει εν μέρει	257	32,4
δεν ισχύει	359	45,3
σύνολο	793	100,0

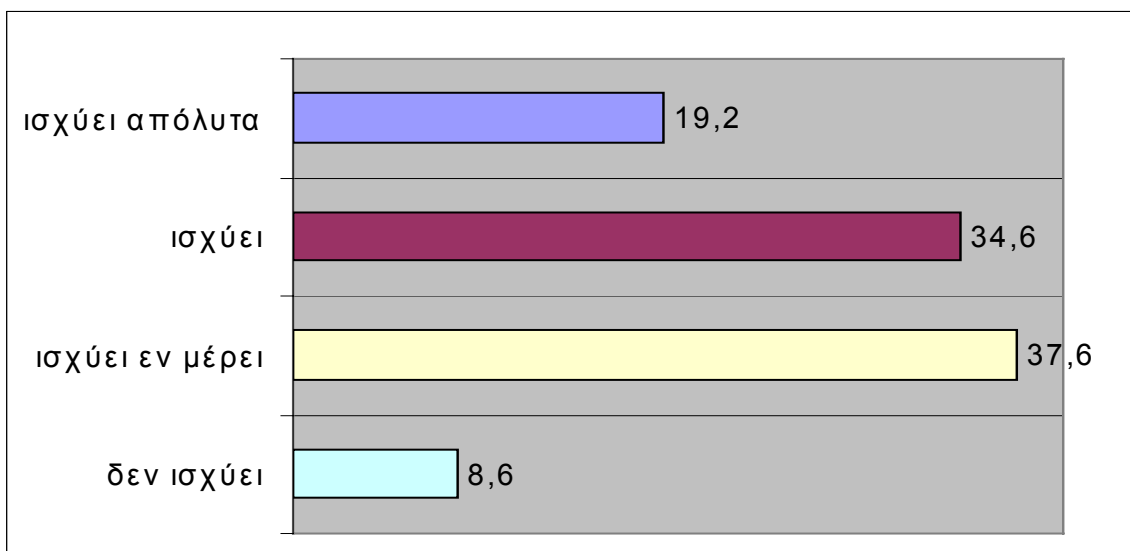
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα άτομα με ψυχικές διαταραχές;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	177	22,3
ισχύει	327	41,2
ισχύει εν μέρει	245	30,9
δεν ισχύει	45	5,7
σύνολο	794	100,0

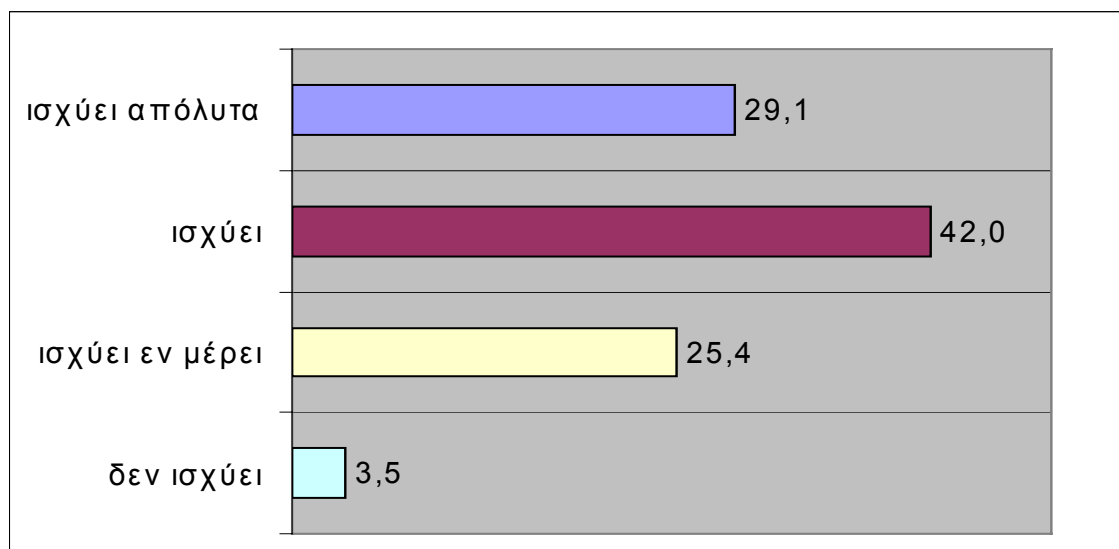
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα άτομα με ομοφυλοφιλικές τάσεις;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	153	19,2
ισχύει	275	34,6
ισχύει εν μέρει	299	37,6
δεν ισχύει	68	8,6
σύνολο	795	100,0

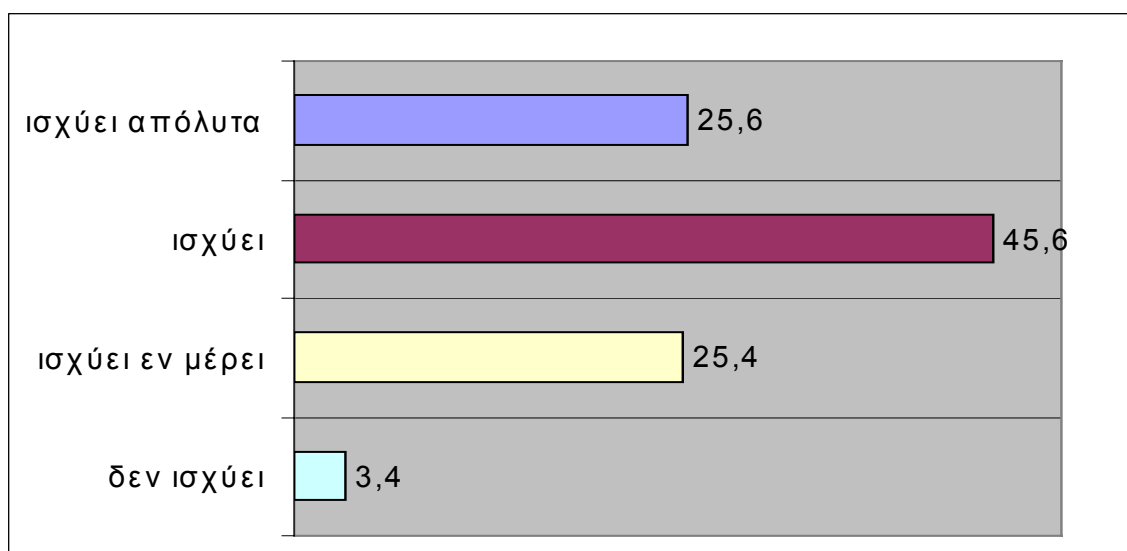
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τους χρήστες ναρκωτικών ουσιών;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	232	29,1
ισχύει	334	42,0
ισχύει εν μέρει	202	25,4
δεν ισχύει	28	3,5
σύνολο	796	100,0

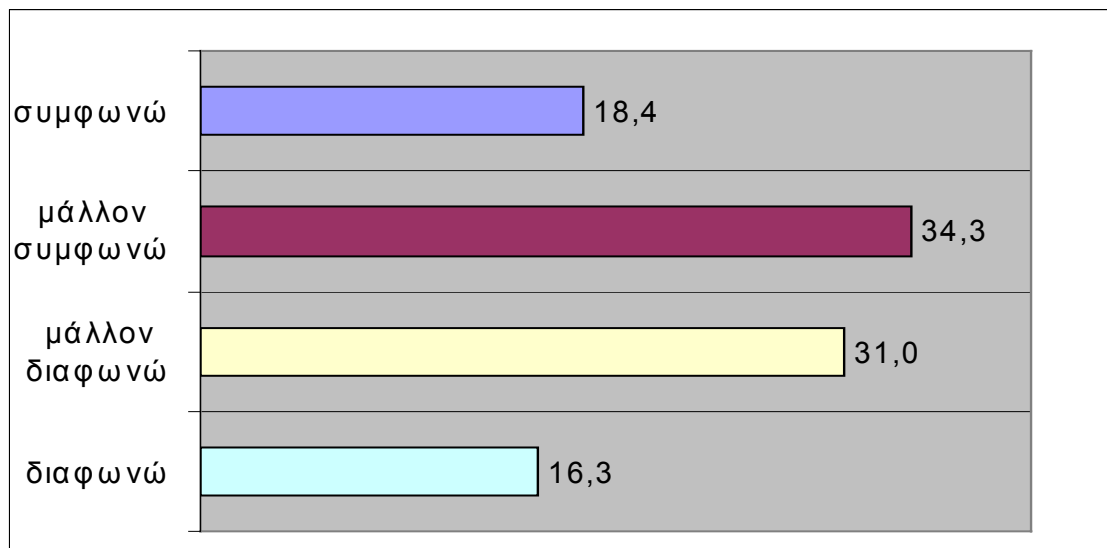
Ορισμένες ομάδες ανθρώπων δίνουν την εντύπωση ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας μας. Κατά πόσο ισχύει αυτό, κατά τη γνώμη σας, για τα άτομα που έχουν πάει φυλακή;

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	204	25,6
ισχύει	363	45,6
ισχύει εν μέρει	202	25,4
δεν ισχύει	27	3,4
σύνολο	796	100,0

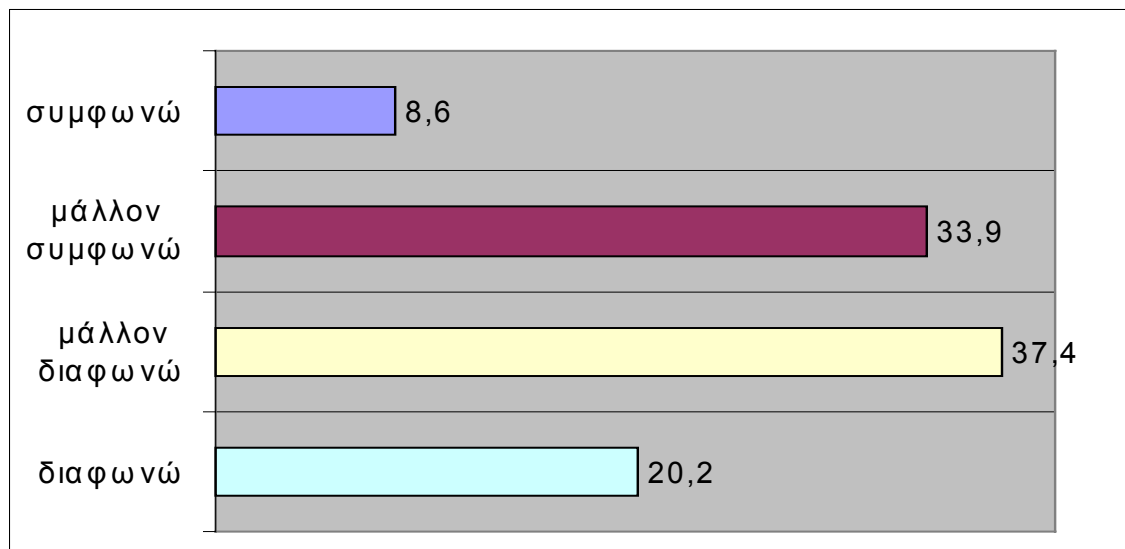
Οι Τσιγγάνοι βρίσκονται στο περιθώριο επειδή η κοινωνία μας είναι ρατσιστική

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	147	18,4
μάλλον συμφωνώ	273	34,3
μάλλον διαφωνώ	247	31,0
διαφωνώ	130	16,3
σύνολο	797	100,0

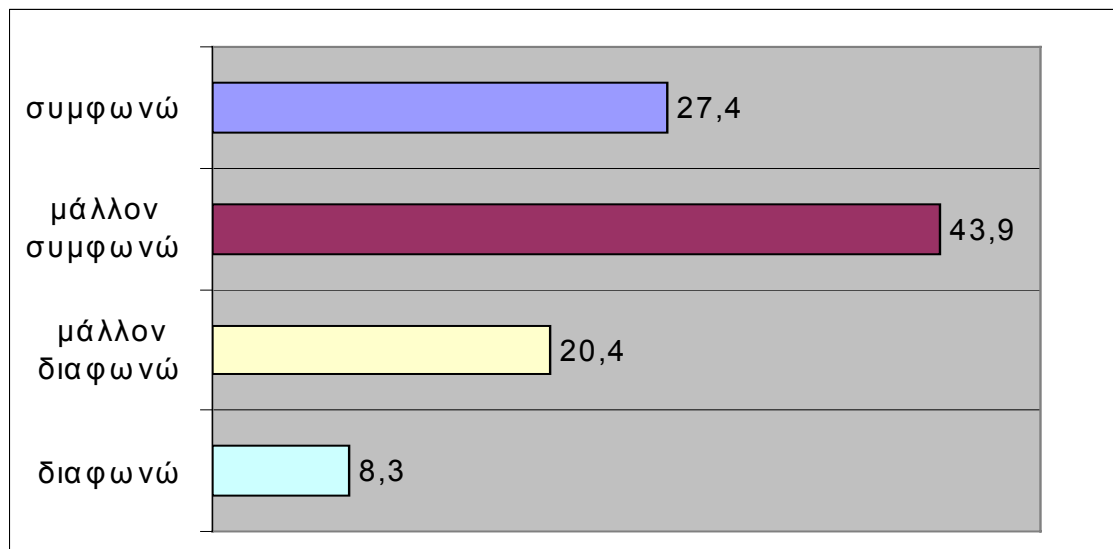
**Οι Τσιγγάνοι βρίσκονται στο περιθώριο
επειδή βλέπουν ότι ακόμη και αν προσπαθήσουν
να προσαρμοστούν, δεν θα γίνουν αποδεκτοί**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	68	8,6
μάλλον συμφωνώ	269	33,9
μάλλον διαφωνώ	297	37,4
διαφωνώ	160	20,2
σύνολο	794	100,0

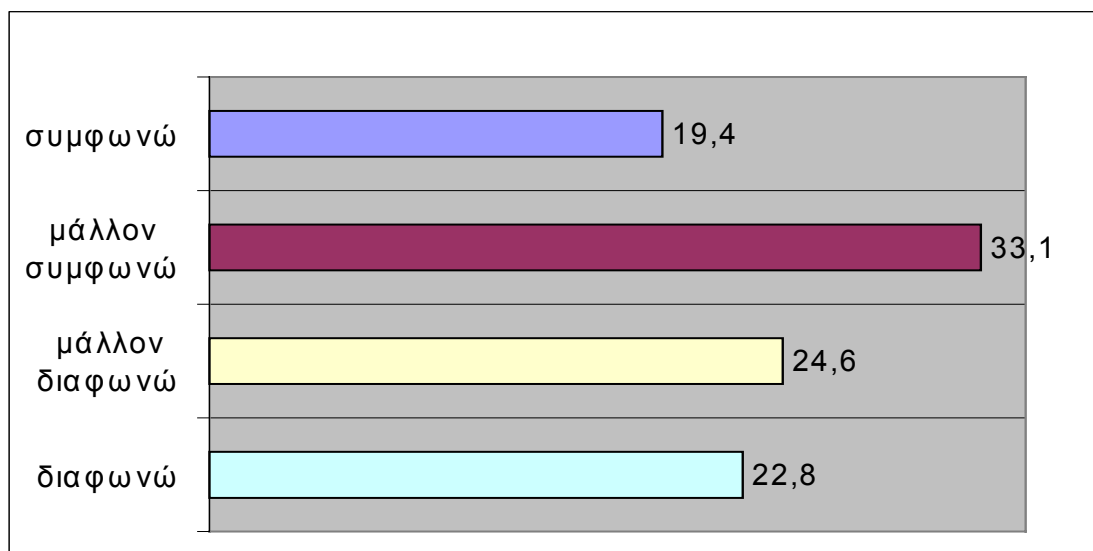
**Οι Τσιγγάνοι βρίσκονται στο περιθώριο
επειδή η κουλτούρα τους
δίνει έμφαση στην ελευθερία
και απεχθάνεται την τάξη και την πειθαρχία**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	219	27,4
μάλλον συμφωνώ	350	43,9
μάλλον διαφωνώ	163	20,4
διαφωνώ	66	8,3
σύνολο	798	100,0

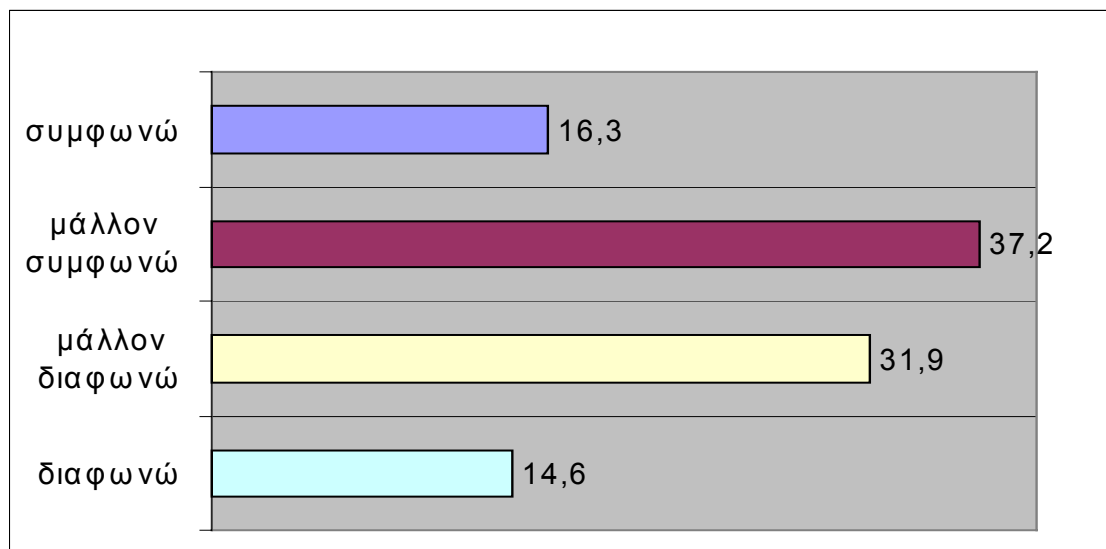
**Οι Τσιγγάνοι βρίσκονται στο περιθώριο
επειδή δεν διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα
ώστε να διεκδικήσουν
μια καλύτερη θέση στην αγορά εργασίας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	155	19,4
μάλλον συμφωνώ	264	33,1
μάλλον διαφωνώ	196	24,6
διαφωνώ	182	22,8
σύνολο	797	100,0

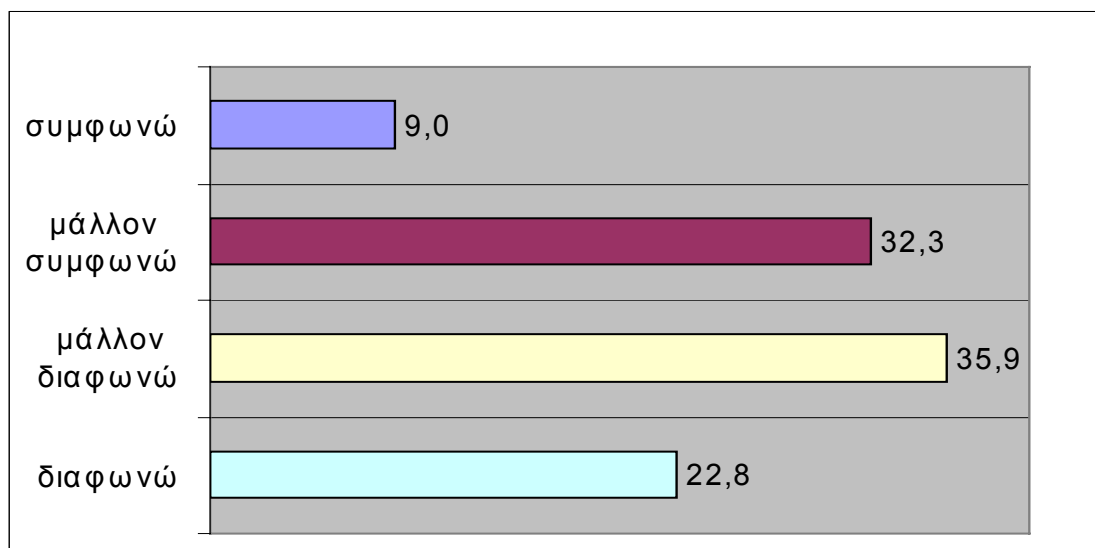
Οι Τσιγγάνοι βρίσκονται στο περιθώριο γιατί δεν τους αρέσει ο δικός μας τρόπος ζωής

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	130	16,3
μάλλον συμφωνώ	296	37,2
μάλλον διαφωνώ	254	31,9
διαφωνώ	116	14,6
σύνολο	796	100,0

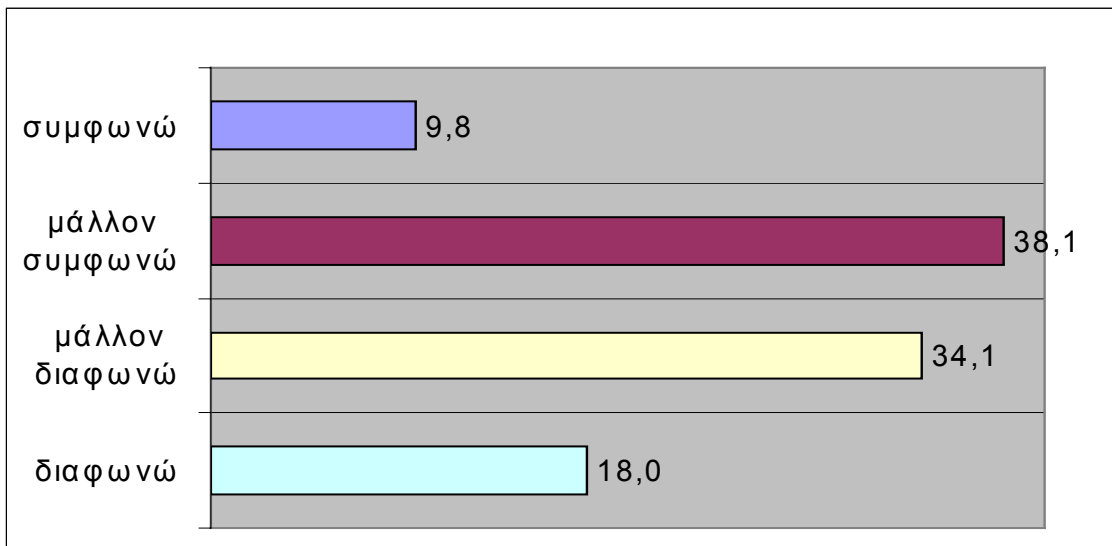
**Οι Τσιγγάνοι βρίσκονται στο περιθώριο
γιατί πιστεύουν στην αξία της αλληλεγγύης
και της αλληλοϋποστήριξης
και θέλουν να είναι μαζί**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	71	9,0
μάλλον συμφωνώ	255	32,3
μάλλον διαφωνώ	284	35,9
διαφωνώ	180	22,8
σύνολο	790	100,0

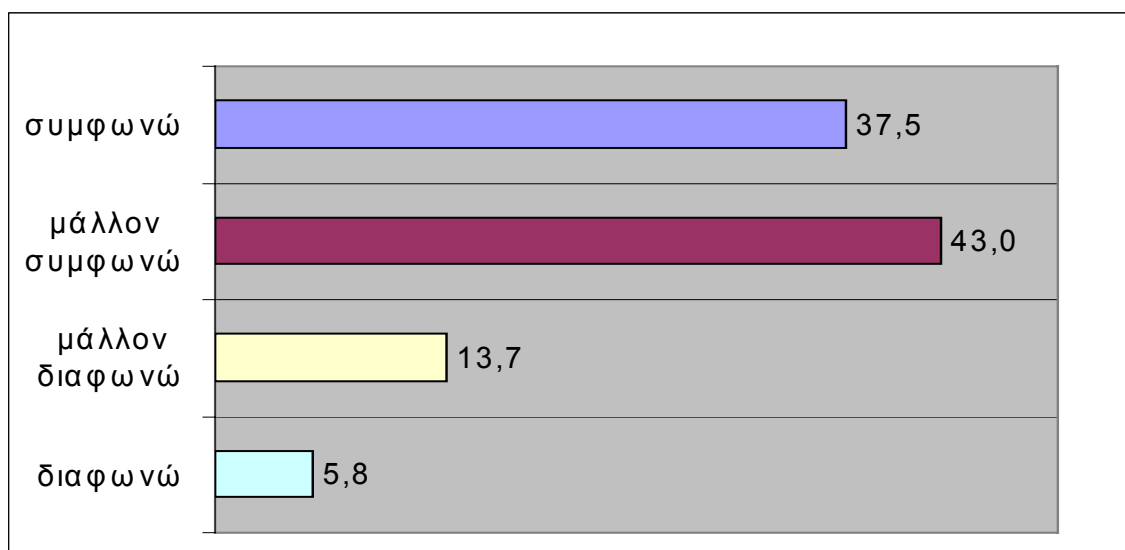
**Ορισμένοι Τσιγγάνοι
θέλουν την ένταξη στην κοινωνία,
αλλά φοβούνται μήπως οι υπόλοιποι
τους θεωρήσουν “προδότες”**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	77	9,8
μάλλον συμφωνώ	300	38,1
μάλλον διαφωνώ	269	34,1
διαφωνώ	142	18,0
σύνολο	788	100,0

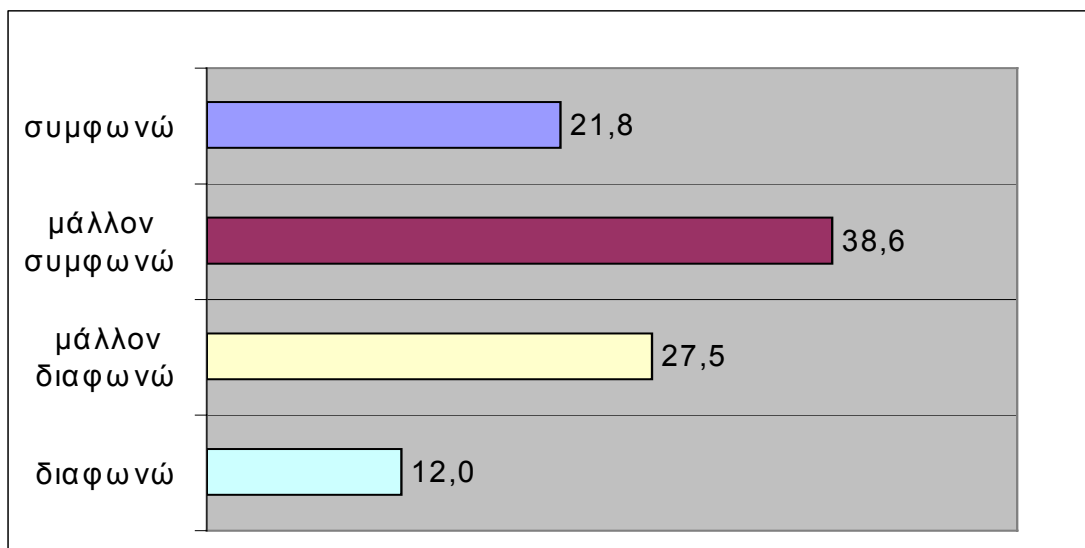
**Οι Τσιγγάνοι βρίσκονται στο περιθώριο
επειδή δεν υπάρχει κρατική μέριμνα,
ώστε να βοηθηθούν στην κοινωνική ένταξη**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	297	37,5
μάλλον συμφωνώ	341	43,0
μάλλον διαφωνώ	109	13,7
διαφωνώ	46	5,8
σύνολο	793	100,0

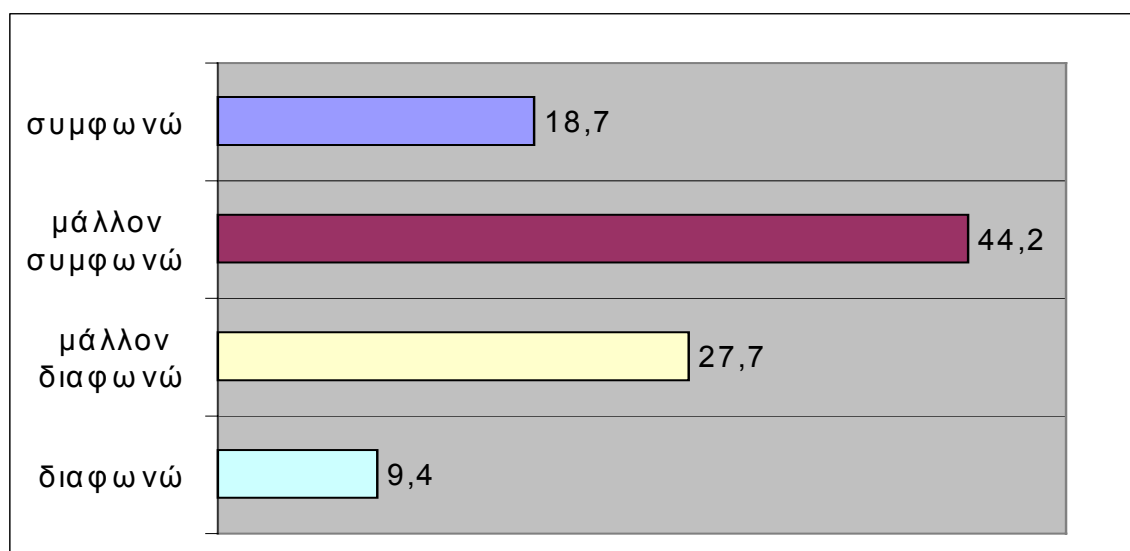
**Κατά βάθος όλοι οι Τσιγγάνοι
θα ήθελαν να είναι πετυχημένοι στη ζωή τους,
όπως κάθε σύγχρονος άνθρωπος.
Όμως δεν μπορούν να βγουν από το περιθώριο,
γιατί δεν διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	173	21,8
μάλλον συμφωνώ	306	38,6
μάλλον διαφωνώ	218	27,5
διαφωνώ	95	12,0
σύνολο	792	100,0

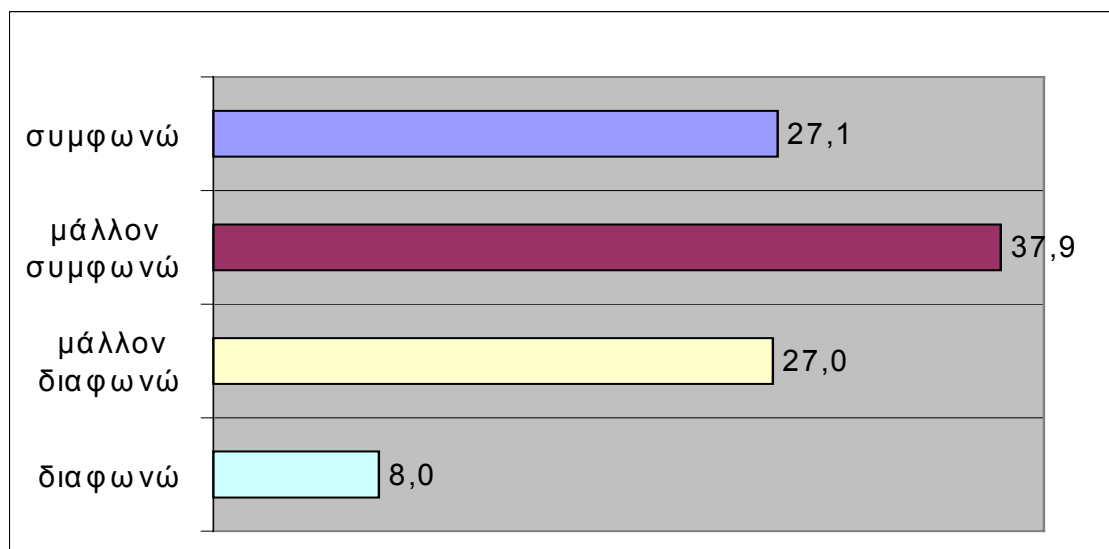
Αν η πολιτεία αποφάσιζε να διαθέσει χρήματα για να χτιστούν κατάλληλες κατοικίες για τους Τσιγγάνους και να διαμορφωθούν σωστά οι χώροι εγκατάστασής τους, εκείνοι θα άλλαζαν τρόπο ζωής και δεν θα ήταν πλέον στο περιθώριο

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	149	18,7
μάλλον συμφωνώ	353	44,2
μάλλον διαφωνώ	221	27,7
διαφωνώ	75	9,4
σύνολο	798	100,0

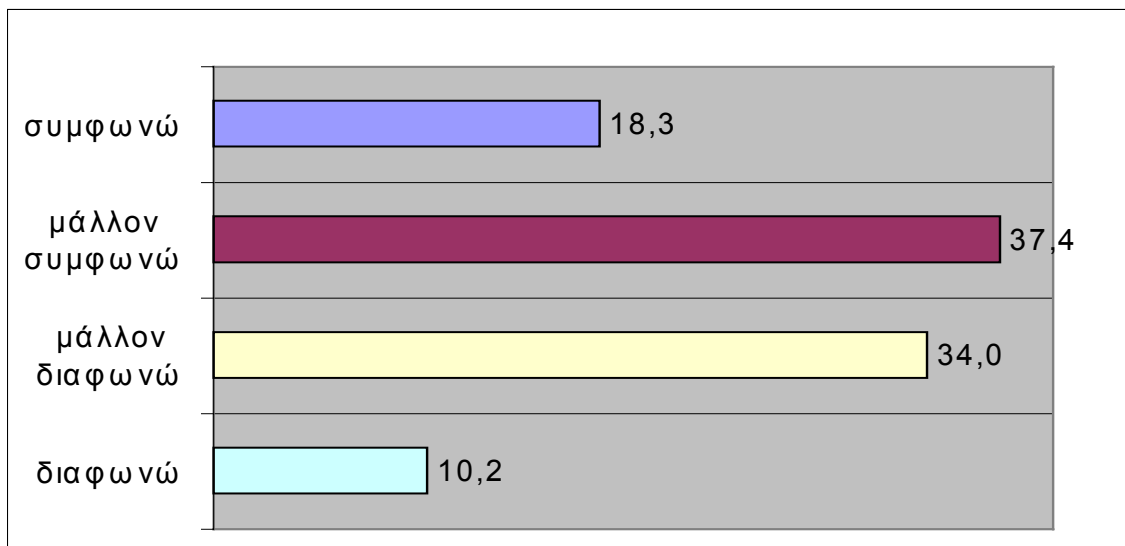
**Η απόφαση να βγεις από το περιθώριο σε
τελευταία ανάλυση είναι ατομική.
Όποιος πραγματικά θέλει να ενταχθεί στην
κοινωνία, τελικά βρίσκει τρόπους και τα καταφέρνει**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	218	27,1
μάλλον συμφωνώ	305	37,9
μάλλον διαφωνώ	217	27,0
διαφωνώ	64	8,0
σύνολο	804	100,0

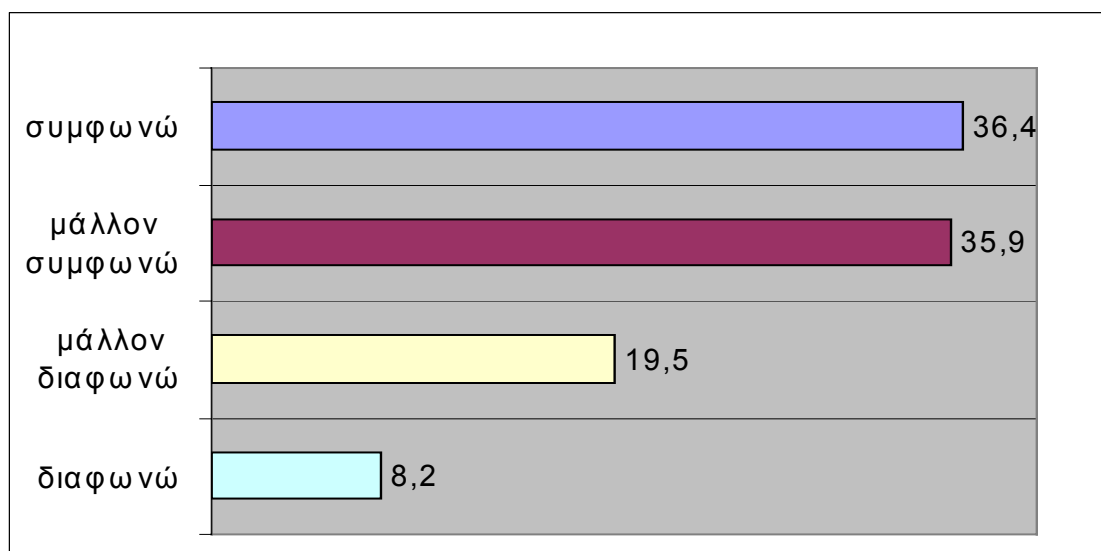
Οι Τσιγγάνοι έχουν συνηθίσει πλέον σε έναν τρόπο ζωής. Ακόμη και αν η πολιτεία διαθέσει πόρους για να βελτιώσει τις υλικές συνθήκες της ζωής τους, αυτοί θα συνεχίσουν να ζουν σύμφωνα με τις παραδοσιακές τους αξίες

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	146	18,3
μάλλον συμφωνώ	298	37,4
μάλλον διαφωνώ	271	34,0
διαφωνώ	81	10,2
σύνολο	796	100,0

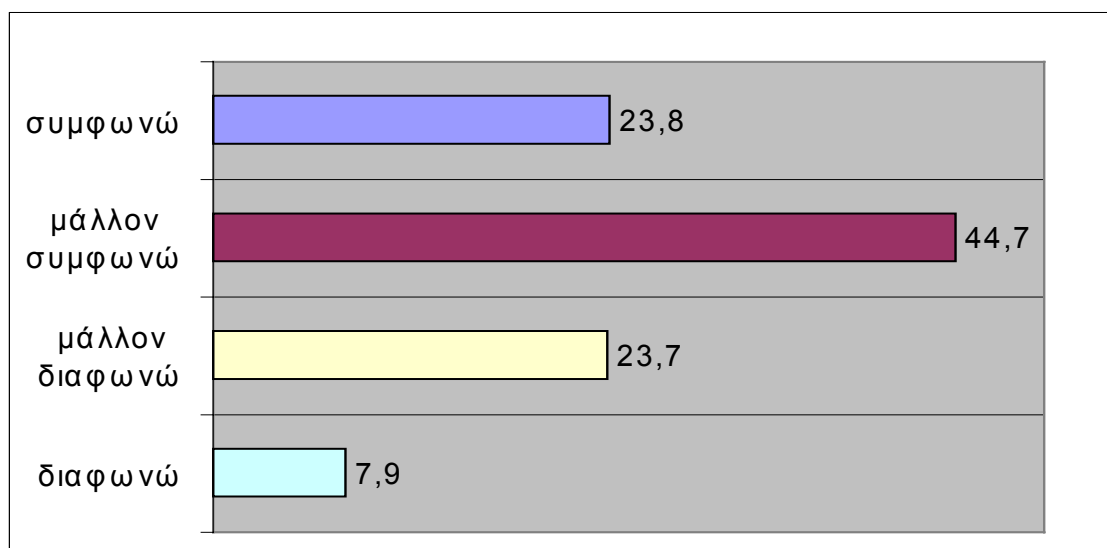
**Η καλύτερη λύση για τα παιδιά των Τσιγγάνων
είναι να προσαρμοστούν στις αξίες και τους
ρυθμούς της υπόλοιπης κοινωνίας,
για να μπορέσουν σιγά-σιγά να πετύχουν
κοινωνική αναγνώριση**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	287	36,4
μάλλον συμφωνώ	283	35,9
μάλλον διαφωνώ	154	19,5
διαφωνώ	65	8,2
σύνολο	789	100,0

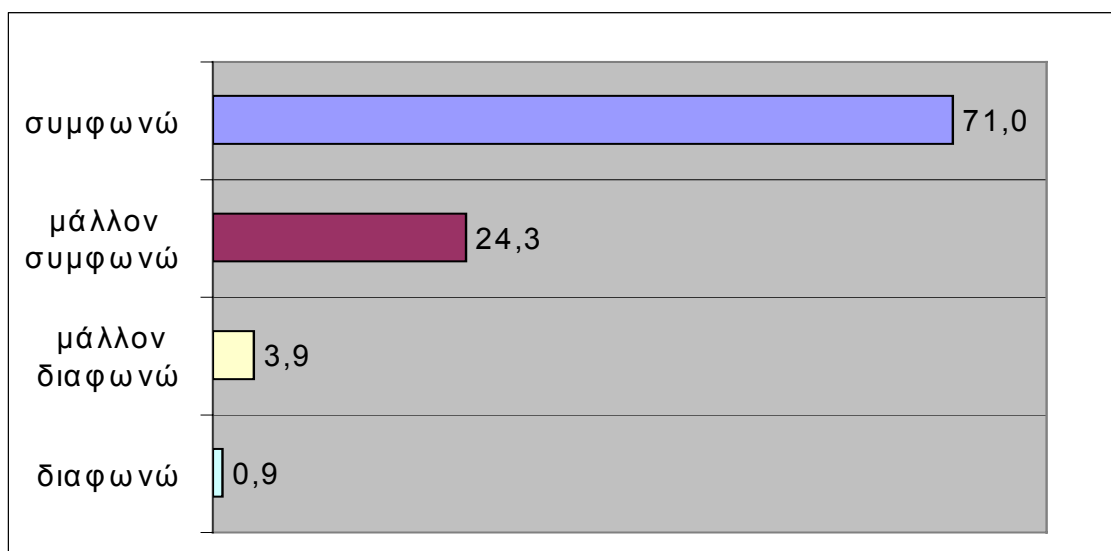
**Η καλύτερη λύση για τα παιδιά των Τσιγγάνων
είναι να προσανατολιστούν σιγά-σιγά
σε άλλα επαγγέλματα,
διαφορετικά από αυτά των γονιών τους**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	187	23,8
μάλλον συμφωνώ	351	44,7
μάλλον διαφωνώ	186	23,7
διαφωνώ	62	7,9
σύνολο	786	100,0

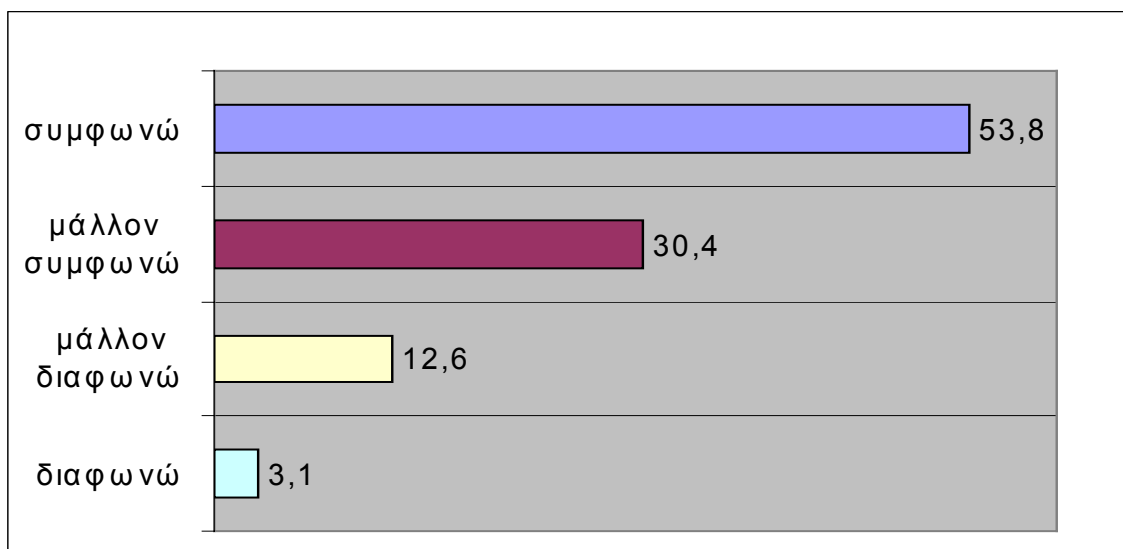
**Χωρίς εκπαιδευτικά εφόδια,
είναι αδύνατον για τα Τσιγγανόπουλα
να μπουν στο στίβο του ανταγωνισμού
με τους υπόλοιπους νέους και να προκόψουν**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	567	71,0
μάλλον συμφωνώ	194	24,3
μάλλον διαφωνώ	31	3,9
διαφωνώ	7	0,9
σύνολο	799	100,0

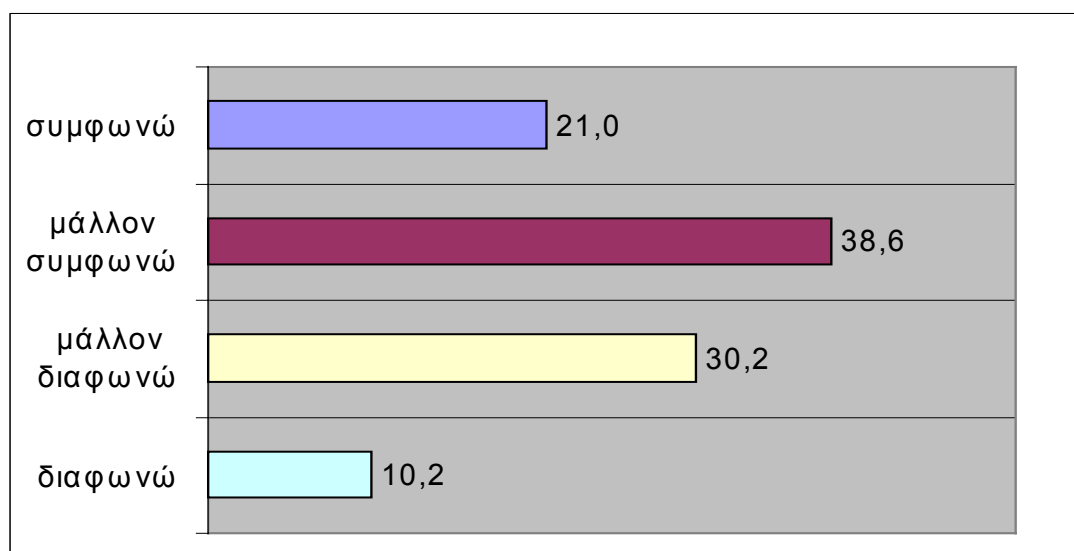
**Για τα Τσιγγανόπουλα
η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας
έχει απόλυτη προτεραιότητα**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	428	53,8
μάλλον συμφωνώ	242	30,4
μάλλον διαφωνώ	100	12,6
διαφωνώ	25	3,1
σύνολο	795	100,0

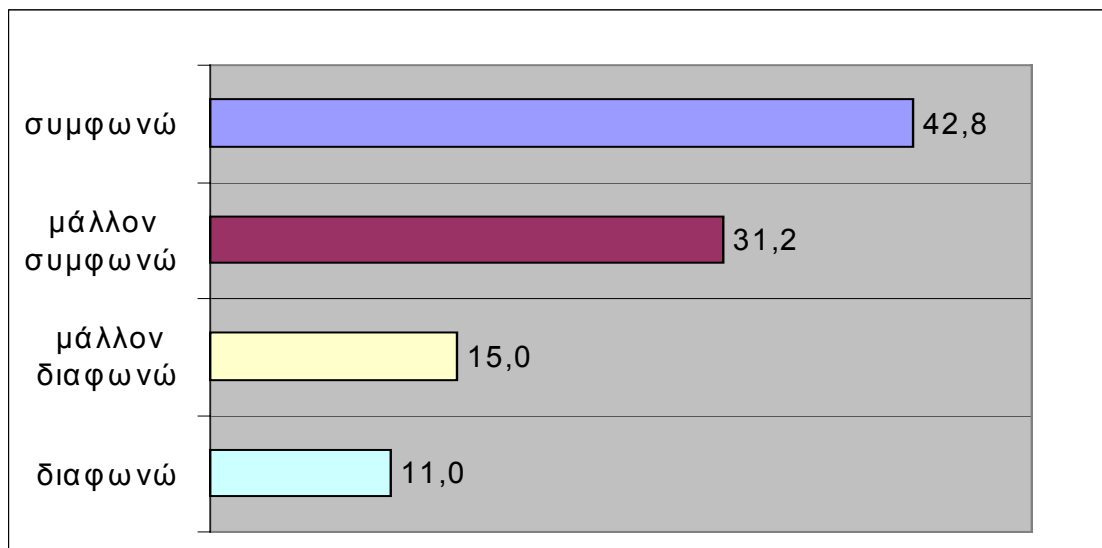
**Για τα Τσιγγανόπουλα η εκμάθηση της Romani
(γλώσσα των Τσιγγάνων)
με τη βοήθεια του επίσημου σχολείου
έχει προτεραιότητα
απέναντι σε οποιονδήποτε άλλο στόχο,
επειδή η διατήρηση της γλώσσας συνδέεται με τη
διατήρηση της πολιτισμικής ταυτότητας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	165	21,0
μάλλον συμφωνώ	304	38,6
μάλλον διαφωνώ	238	30,2
διαφωνώ	80	10,2
σύνολο	787	100,0

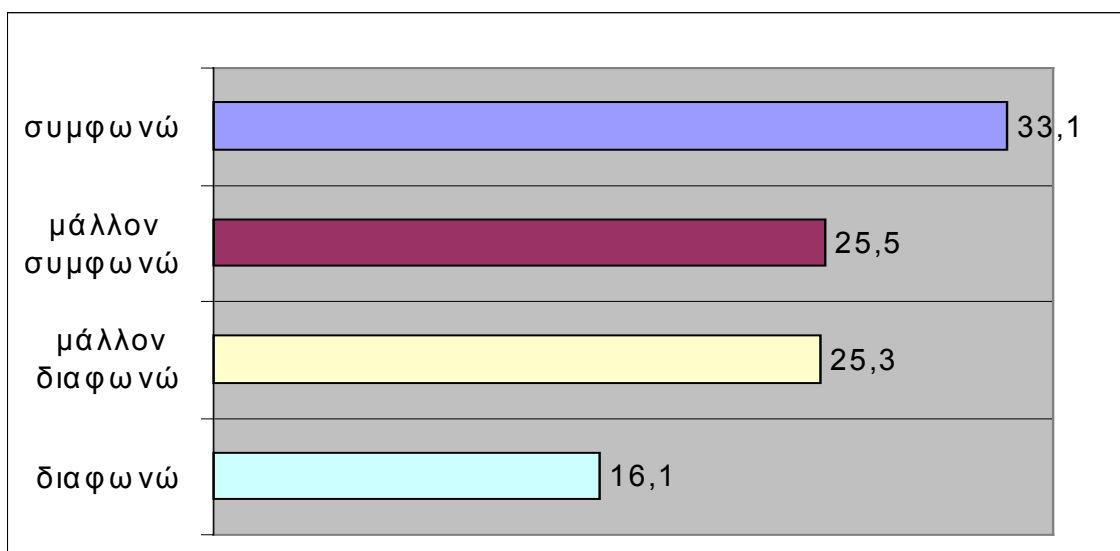
**Η καλύτερη λύση για τα Τσιγγανόπουλο
θα ήταν ένα δίγλωσσο σχολείο στο οποίο
διδάσκονται ισότιμα η Ελληνική και η Romani**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	340	42,8
μάλλον συμφωνώ	248	31,2
μάλλον διαφωνώ	119	15,0
διαφωνώ	87	11,0
σύνολο	794	100,0

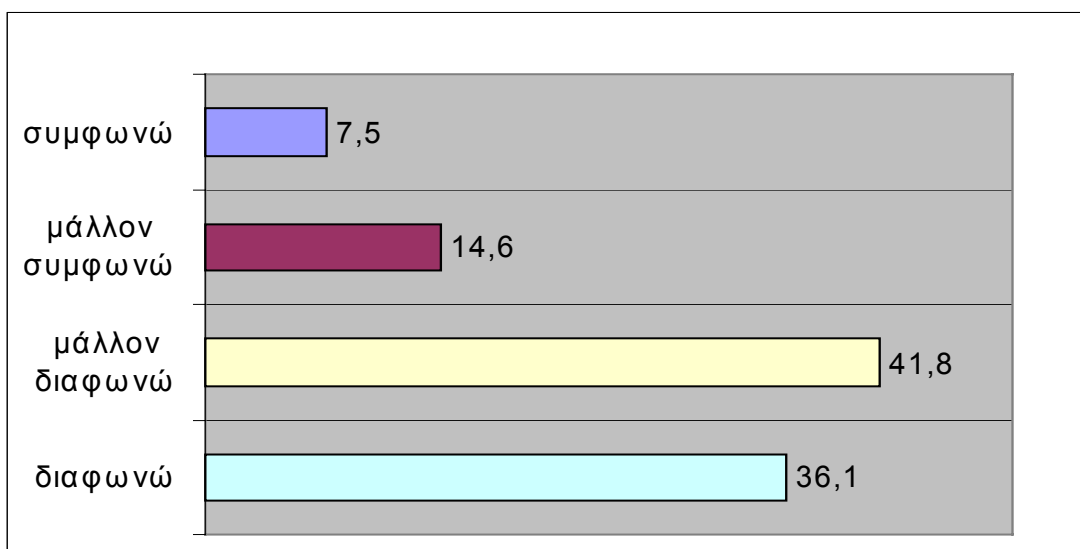
**Η ίδρυση και λειτουργία ειδικών σχολείων
για τα Τσιγγανόπουλα
κοντά σε περιοχές όπου κατοικούν Τσιγγάνοι
είναι η καλύτερη λύση στο πρόβλημα
της εκπαίδευσης των Τσιγγανοπαίδων**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	262	33,1
μάλλον συμφωνώ	202	25,5
μάλλον διαφωνώ	200	25,3
διαφωνώ	127	16,1
σύνολο	791	100,0

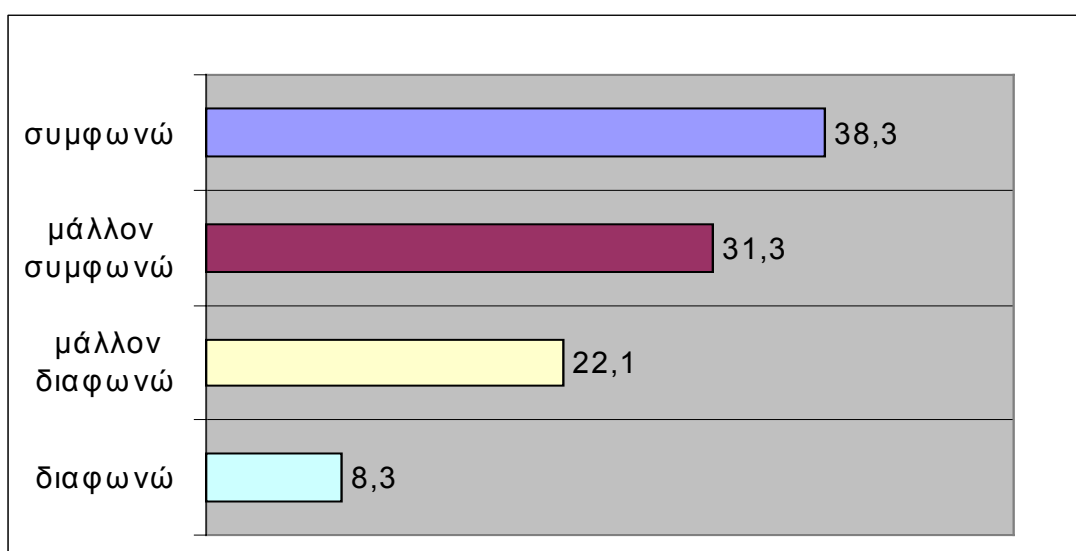
**Η ίδρυση και η λειτουργία σχολείων
με μικτό μαθητικό πληθυσμό προερχόμενο από
διάφορες εθνοπολιτισμικές ομάδες (π.χ.
Τσιγγανόπαιδες, Αλβανόπουλα, Βορειοηπειρώτες,
Ελληνοπόντιοι, Παλινοστούντες κ.α.)
είναι η καλύτερη λύση στο πρόβλημα
της εκπαίδευσης των Τσιγγανοπαίδων**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	59	7,5
μάλλον συμφωνώ	115	14,6
μάλλον διαφωνώ	328	41,8
διαφωνώ	283	36,1
σύνολο	785	100,0

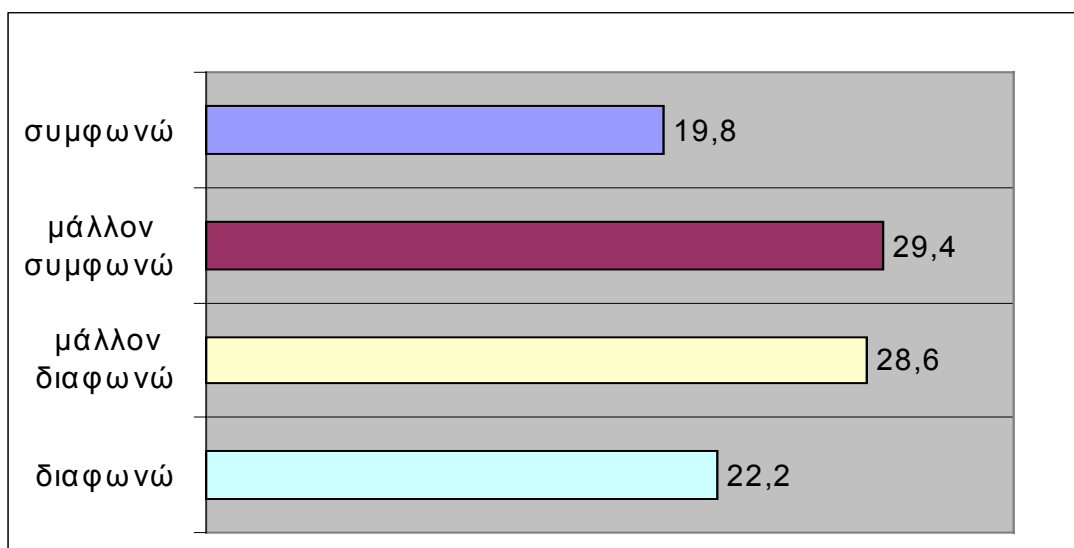
**Η ένταξη των Τσιγγανοπαίδων
στα κανονικά σχολεία που λειτουργούν κοντά στις
περιοχές κατοικίας των Τσιγγάνων
είναι η καλύτερη λύση στο πρόβλημα
της εκπαίδευσης των Τσιγγανοπαίδων**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	303	38,3
μάλλον συμφωνώ	248	31,3
μάλλον διαφωνώ	175	22,1
διαφωνώ	66	8,3
σύνολο	792	100,0

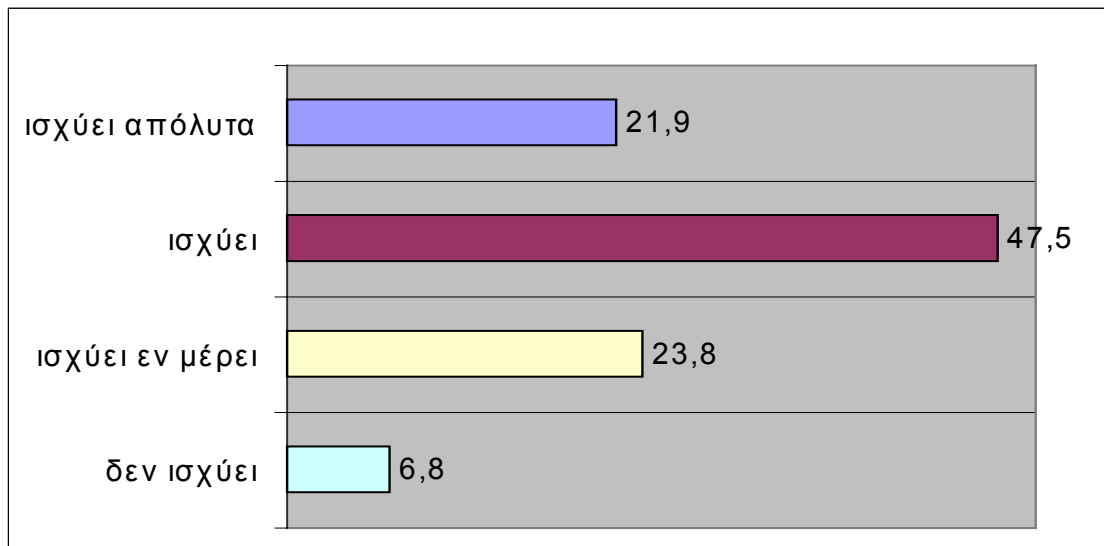
Σε πολλές περιπτώσεις η καλύτερη λύση στο πρόβλημα της εκπαίδευσης των Τσιγγανοπαίδων είναι η μετακίνηση εκπαιδευτικών στους οικισμούς ή τους καταυλισμούς και η επιτόπια διδασκαλία με τη βοήθεια κατάλληλου διδακτικού υλικού

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	157	19,8
μάλλον συμφωνώ	233	29,4
μάλλον διαφωνώ	227	28,6
διαφωνώ	176	22,2
σύνολο	793	100,0

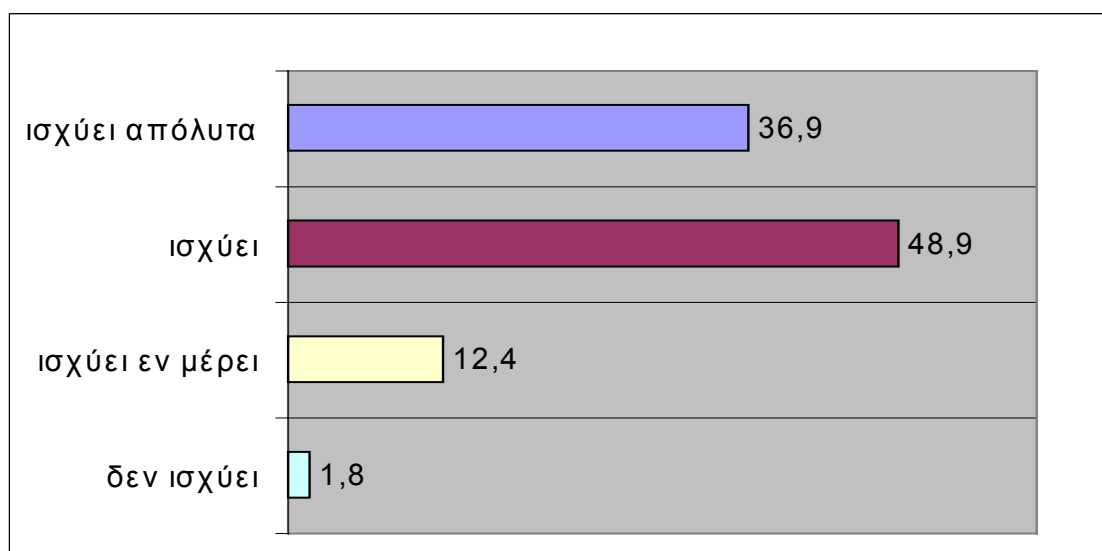
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν διαφορετικές αξίες
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	173	21,9
ισχύει	375	47,5
ισχύει εν μέρει	188	23,8
δεν ισχύει	54	6,8
σύνολο	790	100,0

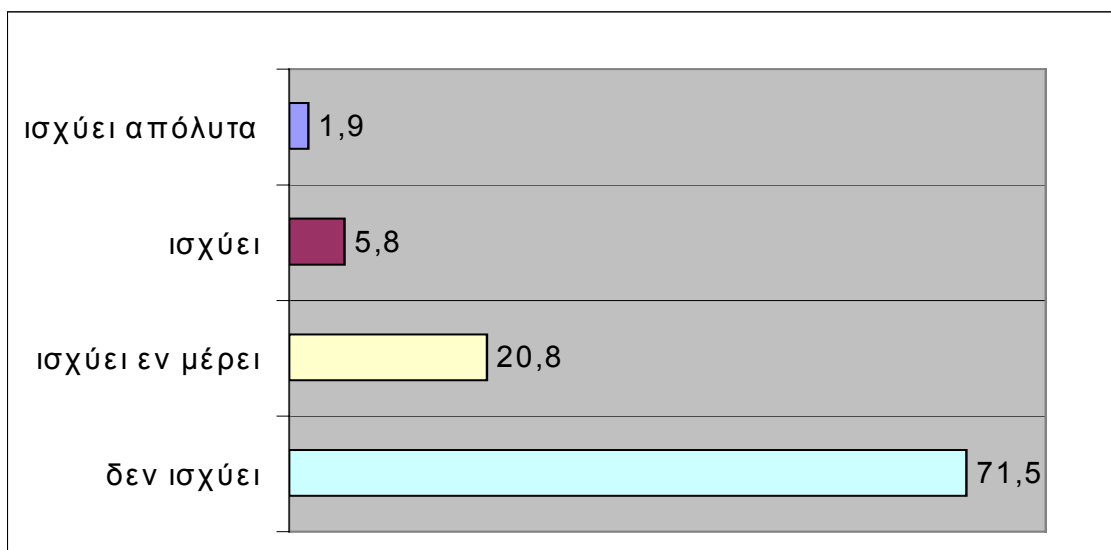
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν διαφορετική νοοτροπία
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	294	36,9
ισχύει	390	48,9
ισχύει εν μέρει	99	12,4
δεν ισχύει	14	1,8
σύνολο	797	100,0

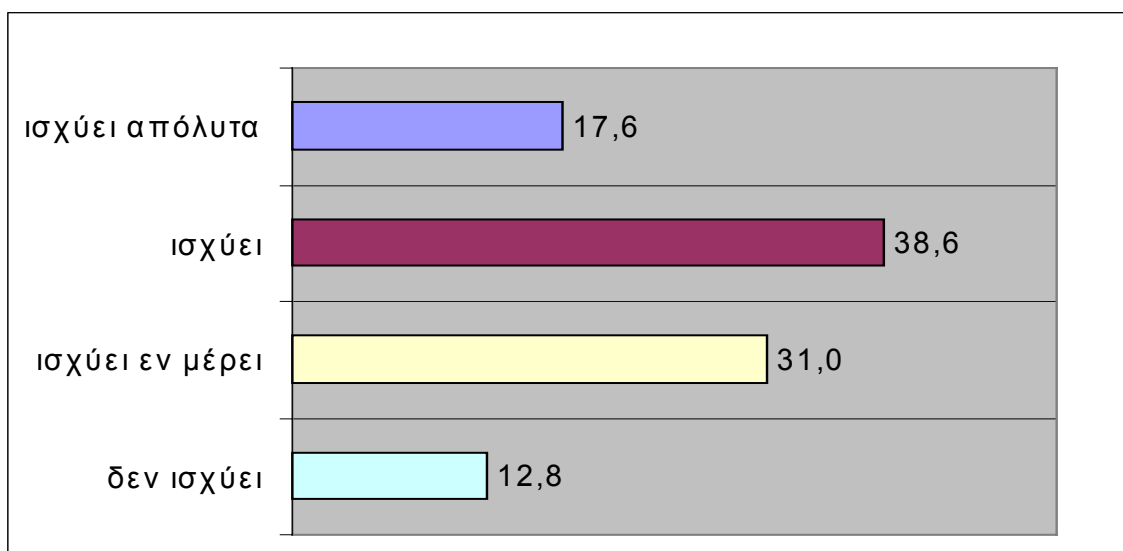
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο εργατικοί
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	15	1,9
ισχύει	45	5,8
ισχύει εν μέρει	163	20,8
δεν ισχύει	559	71,5
σύνολο	782	100,0

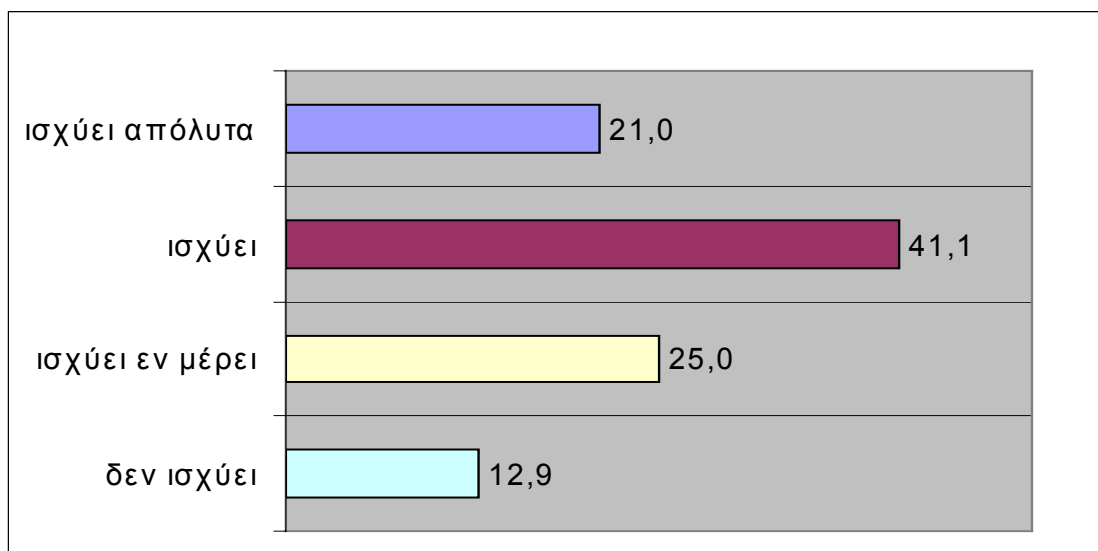
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν διαφορετικό χαρακτήρα
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	138	17,6
ισχύει	303	38,6
ισχύει εν μέρει	243	31,0
δεν ισχύει	100	12,8
σύνολο	784	100,0

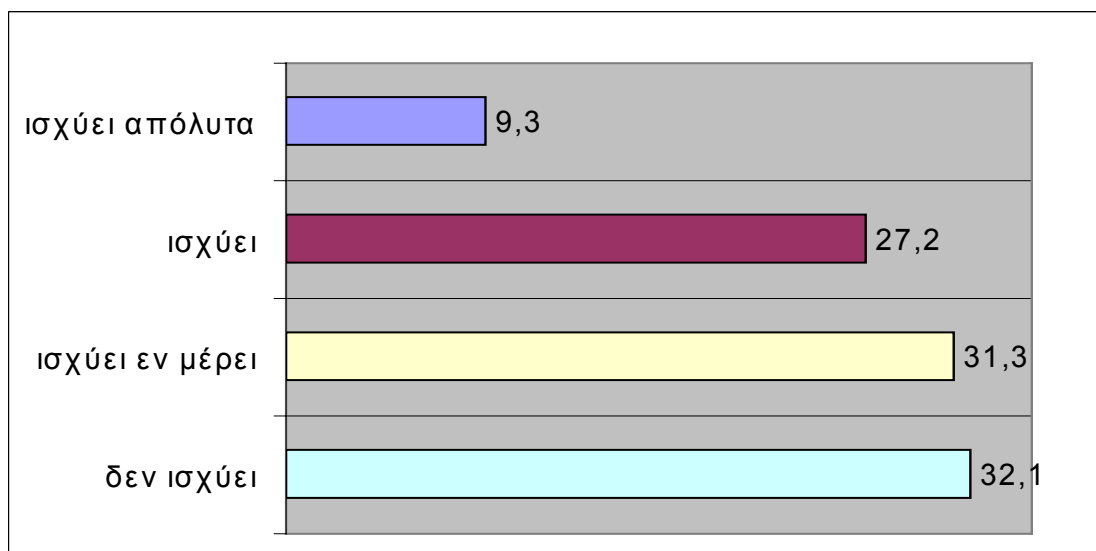
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν διαφορετική μουσική
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	165	21,0
ισχύει	323	41,1
ισχύει εν μέρει	196	25,0
δεν ισχύει	101	12,9
σύνολο	785	100,0

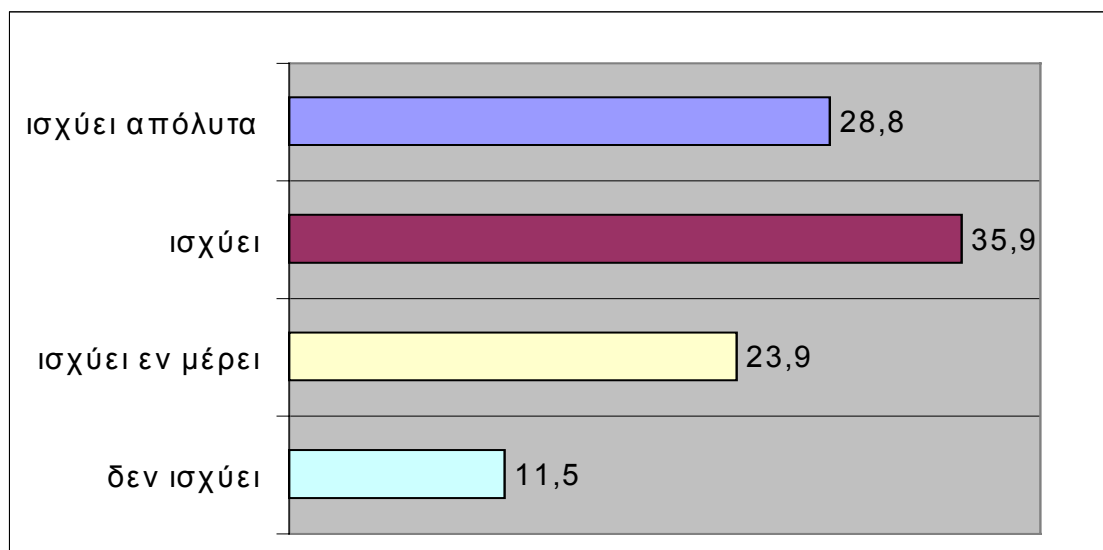
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν διαφορετική κουζίνα
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	72	9,3
ισχύει	210	27,2
ισχύει εν μέρει	242	31,3
δεν ισχύει	248	32,1
σύνολο	772	100,0

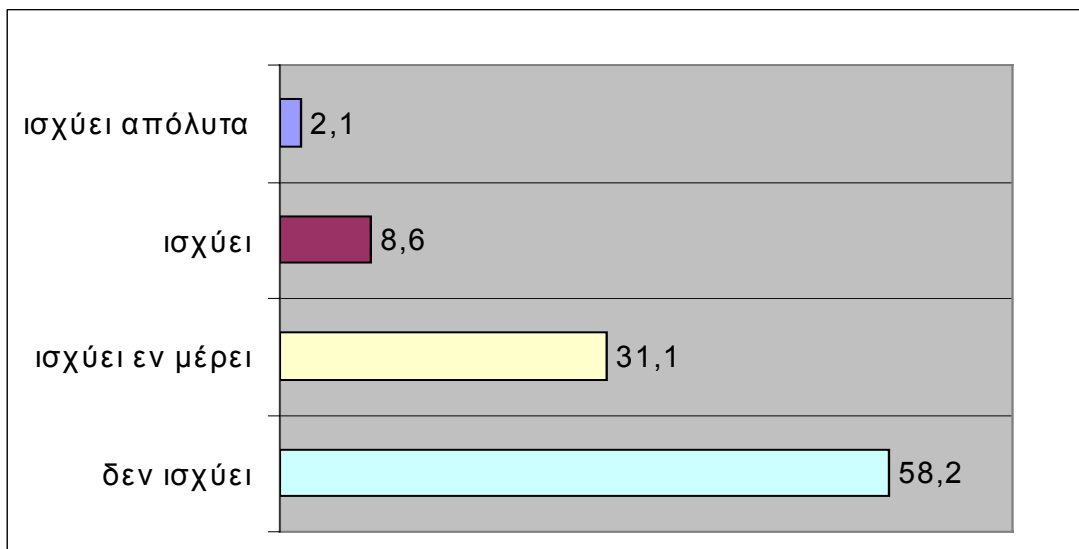
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν διαφορετική ενδυμασία
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	228	28,8
ισχύει	284	35,9
ισχύει εν μέρει	189	23,9
δεν ισχύει	91	11,5
σύνολο	792	100,0

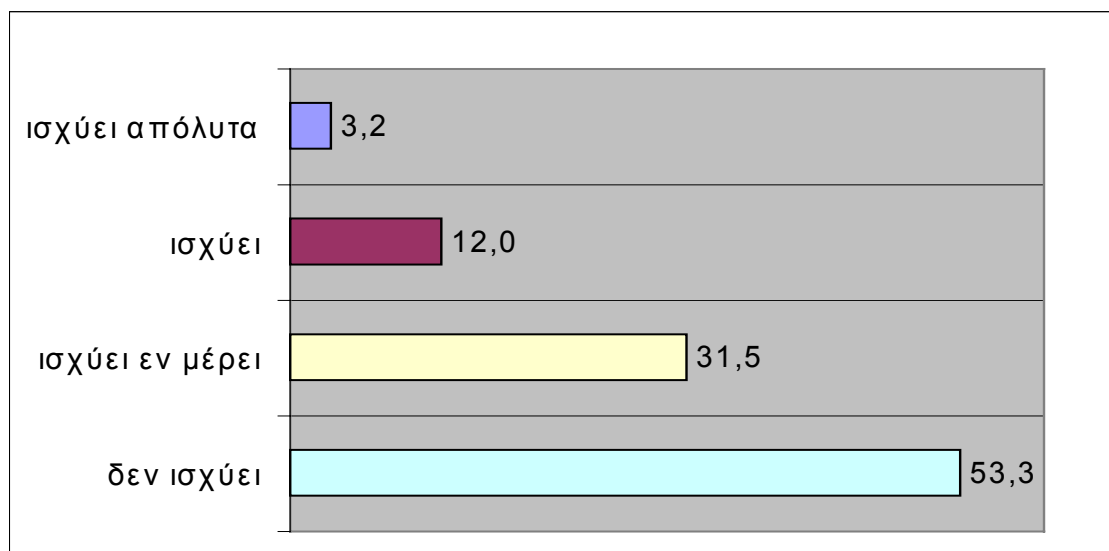
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο φιλότιμοι
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	16	2,1
ισχύει	66	8,6
ισχύει εν μέρει	238	31,1
δεν ισχύει	445	58,2
σύνολο	765	100,0

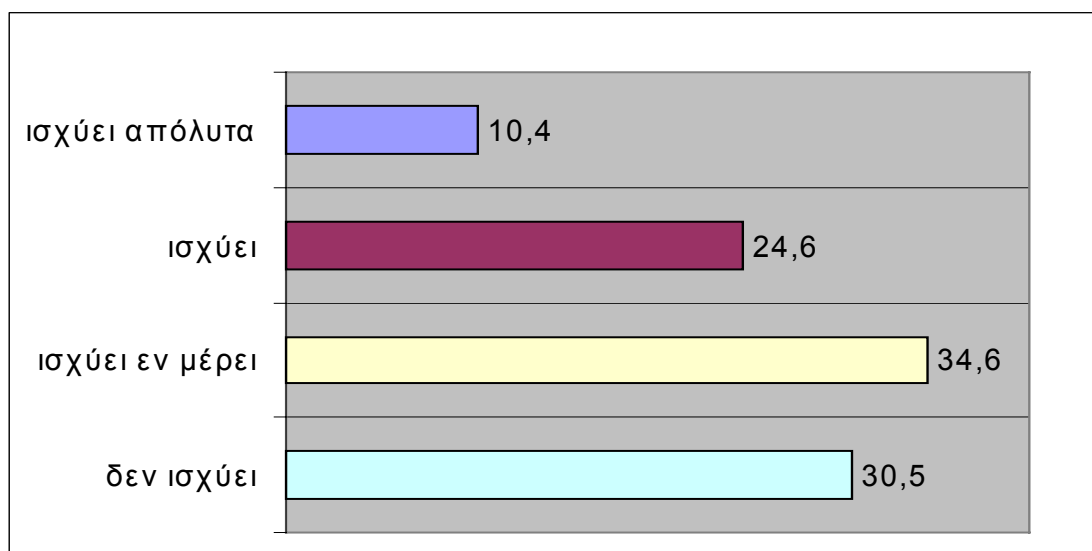
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο φιλόξενοι
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	24	3,2
ισχύει	91	12,0
ισχύει εν μέρει	239	31,5
δεν ισχύει	404	53,3
σύνολο	758	100,0

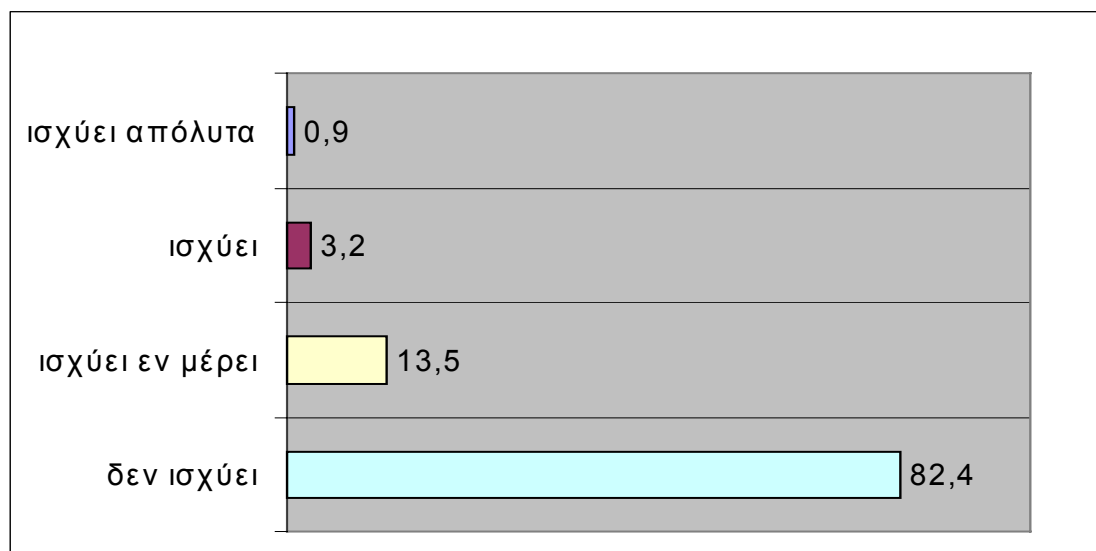
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο επιθετικοί
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	79	10,4
ισχύει	187	24,6
ισχύει εν μέρει	263	34,6
δεν ισχύει	232	30,5
σύνολο	761	100,0

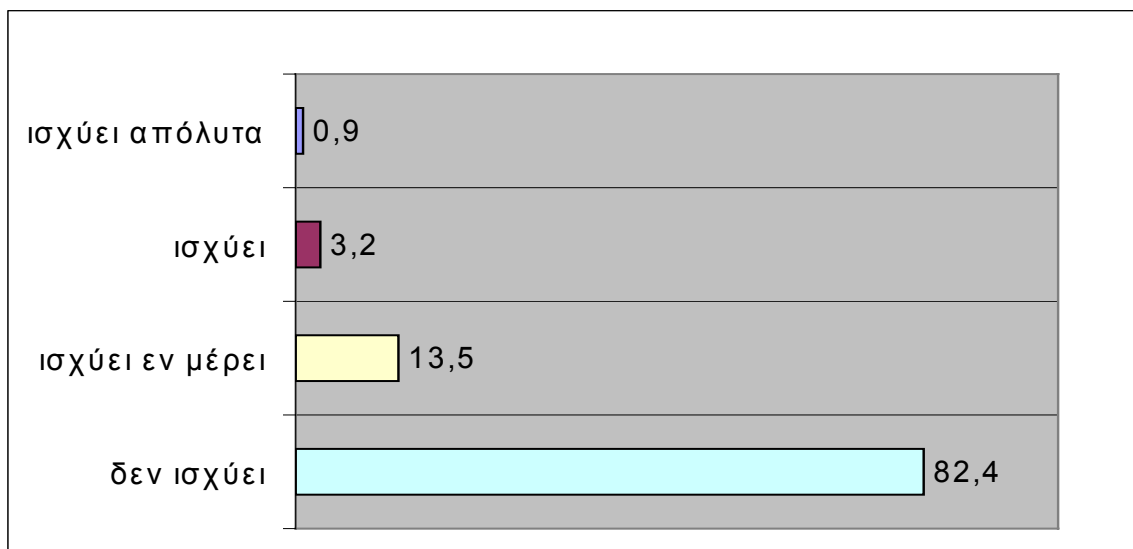
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο νομοταγείς
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	7	0,9
ισχύει	25	3,2
ισχύει εν μέρει	104	13,5
δεν ισχύει	635	82,4
σύνολο	771	100,0

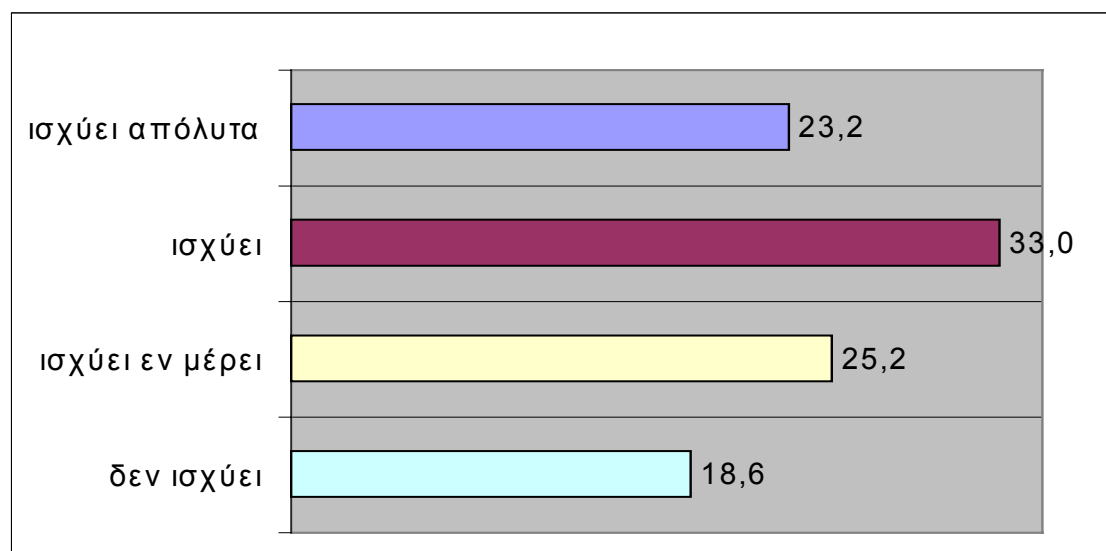
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο ελεύθεροι
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	7	0,9
ισχύει	25	3,2
ισχύει εν μέρει	104	13,5
δεν ισχύει	635	82,4
σύνολο	771	100,0

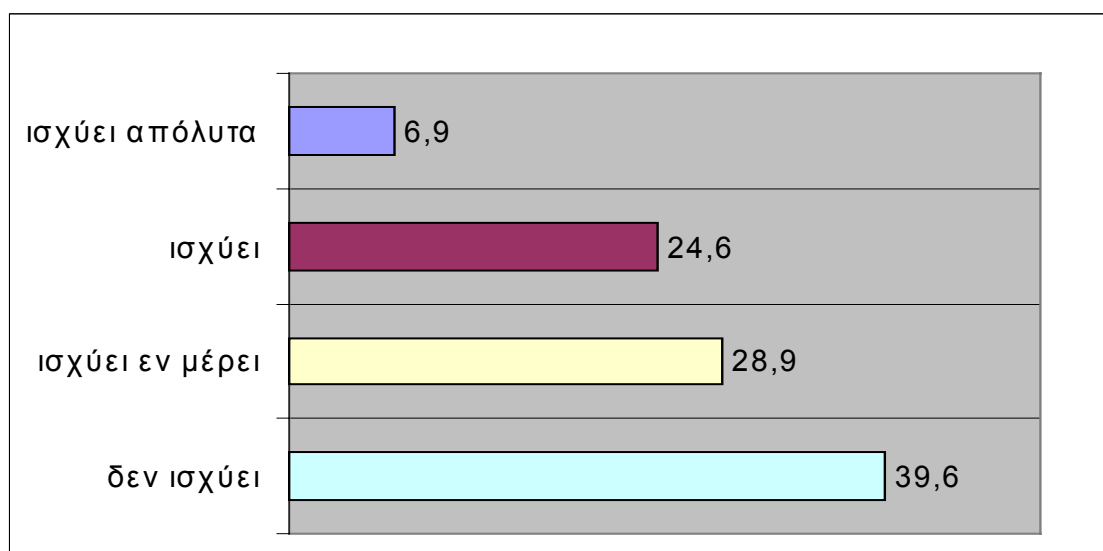
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν διαφορετική εξωτερική εμφάνιση
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	182	23,2
ισχύει	259	33,0
ισχύει εν μέρει	198	25,2
δεν ισχύει	146	18,6
σύνολο	785	100,0

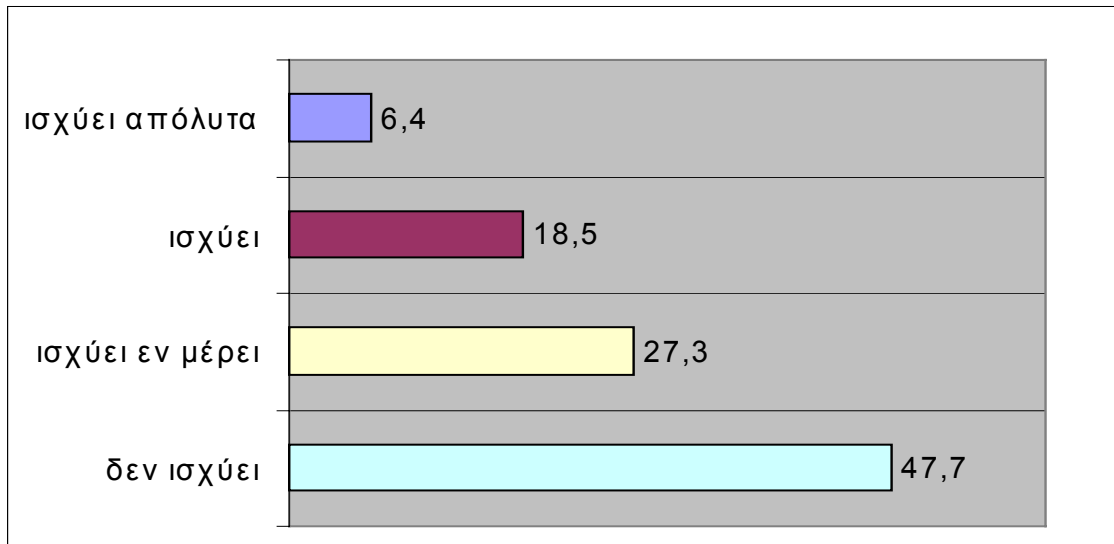
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο περήφανοι
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	53	6,9
ισχύει	188	24,6
ισχύει εν μέρει	221	28,9
δεν ισχύει	303	39,6
σύνολο	765	100,0

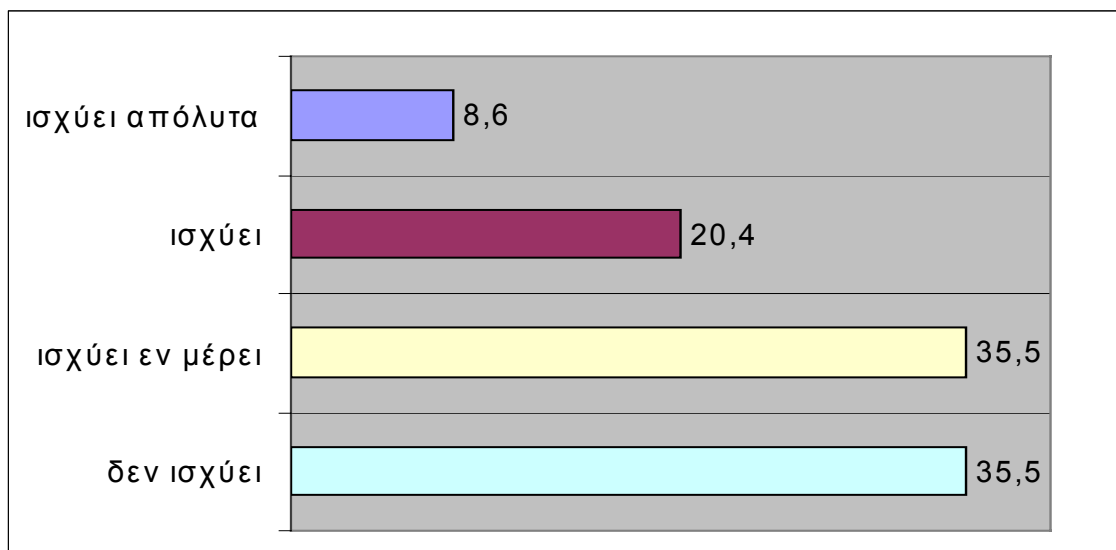
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο συντηρητικοί
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	49	6,4
ισχύει	141	18,5
ισχύει εν μέρει	208	27,3
δεν ισχύει	363	47,7
σύνολο	761	100,0

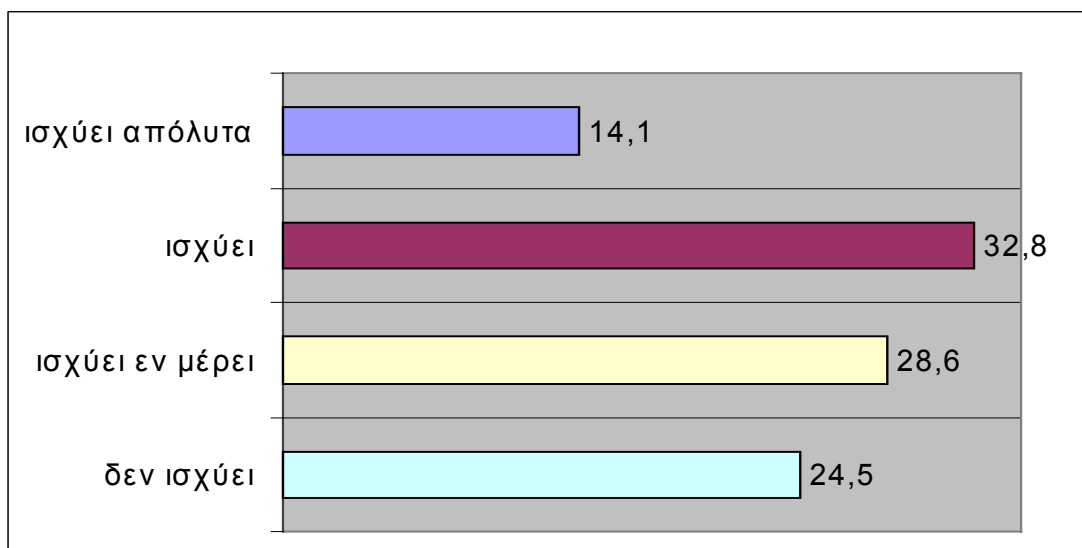
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο ευτυχισμένοι
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	65	8,6
ισχύει	155	20,4
ισχύει εν μέρει	269	35,5
δεν ισχύει	269	35,5
σύνολο	758	100,0

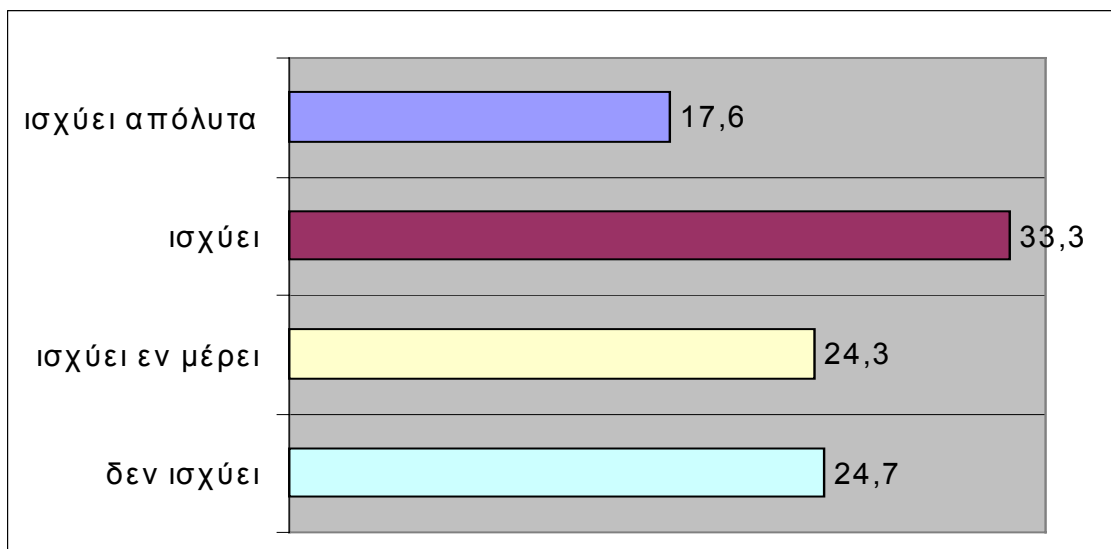
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν πιο πολύ χρόνο
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	108	14,1
ισχύει	252	32,8
ισχύει εν μέρει	220	28,6
δεν ισχύει	188	24,5
σύνολο	768	100,0

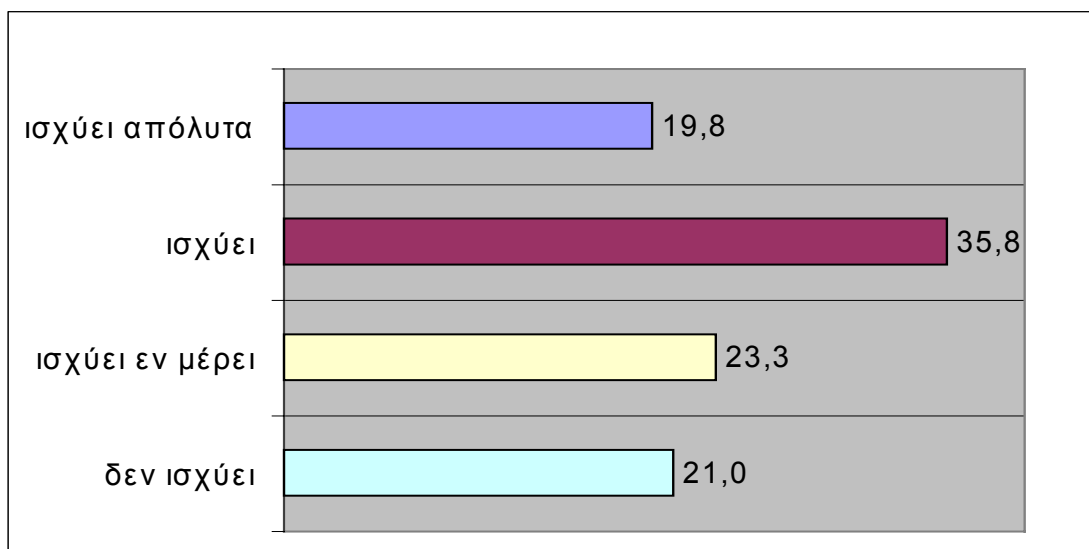
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν λιγότερες έγνοιες στη ζωή τους
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	137	17,6
ισχύει	259	33,3
ισχύει εν μέρει	189	24,3
δεν ισχύει	192	24,7
σύνολο	777	100,0

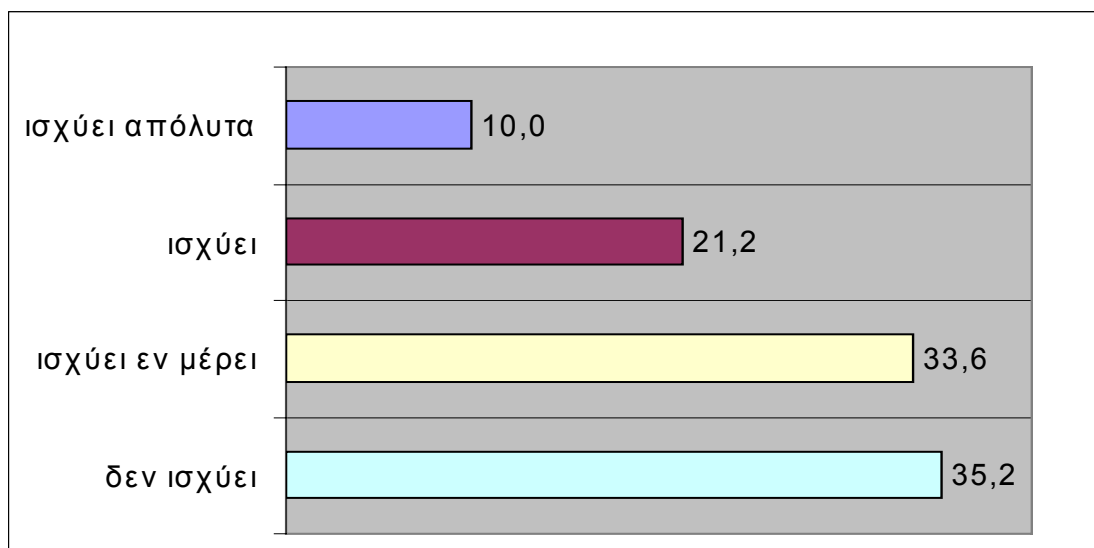
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν λιγότερο άγχος
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	154	19,8
ισχύει	278	35,8
ισχύει εν μέρει	181	23,3
δεν ισχύει	163	21,0
σύνολο	776	100,0

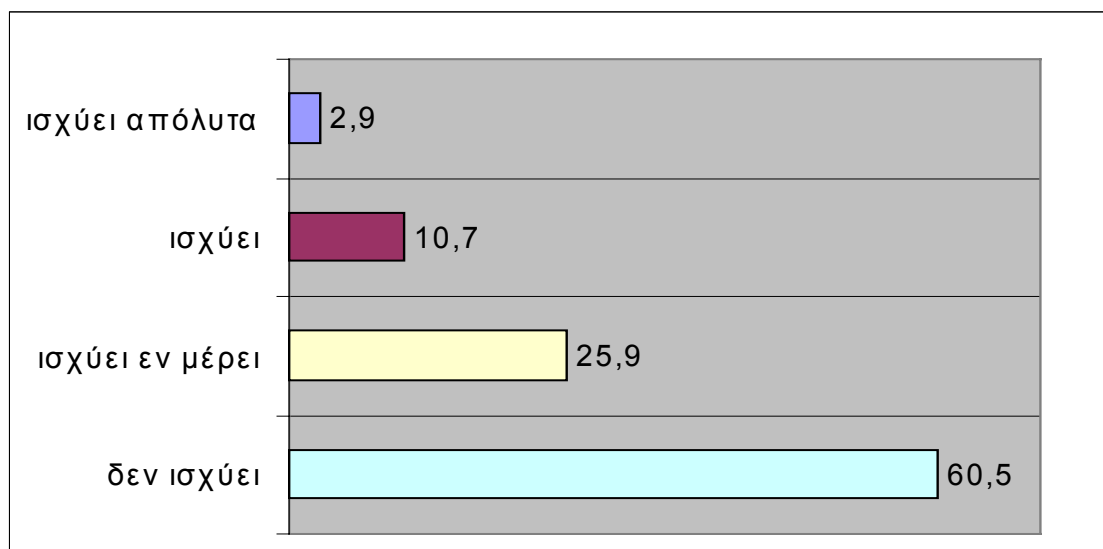
**Οι Τσιγγάνοι
έχουν λιγότερα χρήματα
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	77	10,0
ισχύει	164	21,2
ισχύει εν μέρει	260	33,6
δεν ισχύει	272	35,2
σύνολο	773	100,0

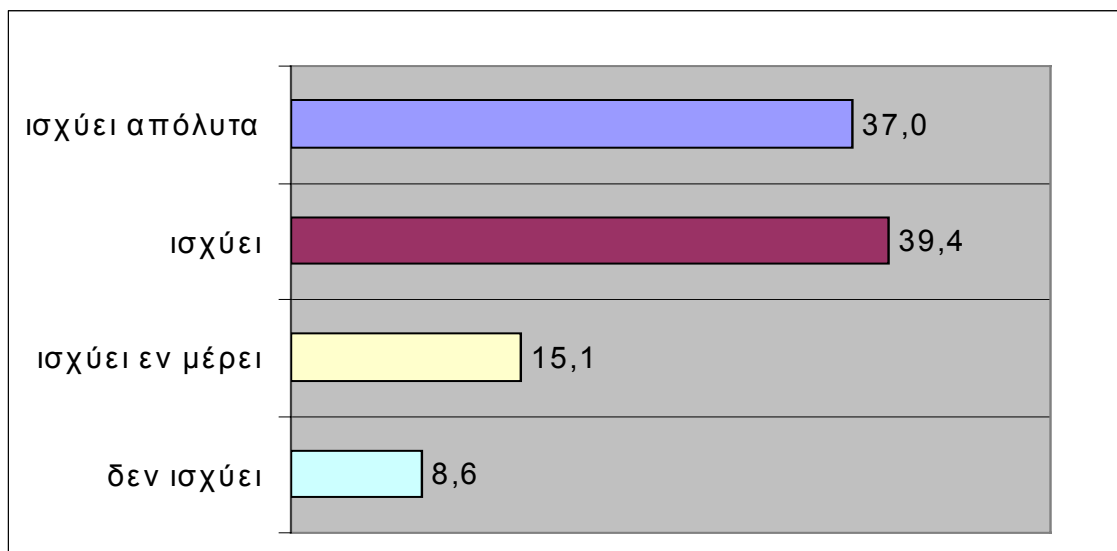
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο θρησκευόμενα άτομα
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	22	2,9
ισχύει	81	10,7
ισχύει εν μέρει	196	25,9
δεν ισχύει	458	60,5
σύνολο	757	100,0

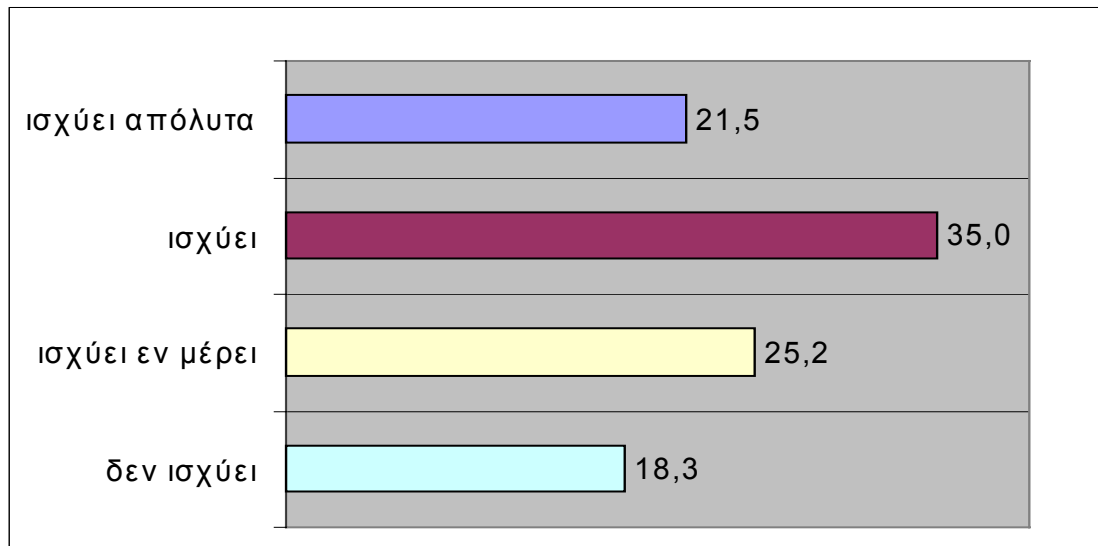
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο σκληραγωγημένοι
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	292	37,0
ισχύει	311	39,4
ισχύει εν μέρει	119	15,1
δεν ισχύει	68	8,6
σύνολο	790	100,0

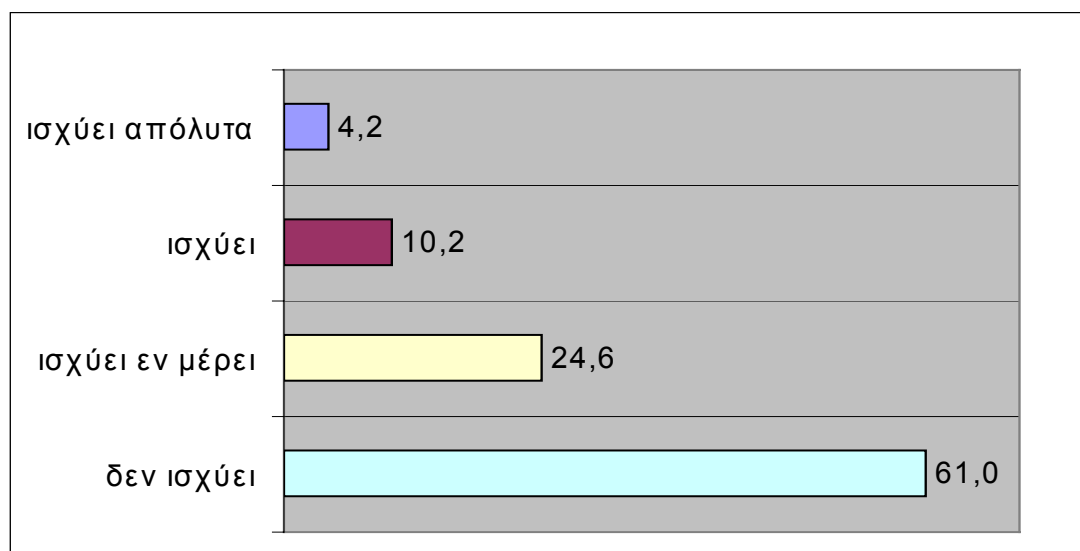
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο τολμηροί
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	167	21,5
ισχύει	272	35,0
ισχύει εν μέρει	196	25,2
δεν ισχύει	142	18,3
σύνολο	777	100,0

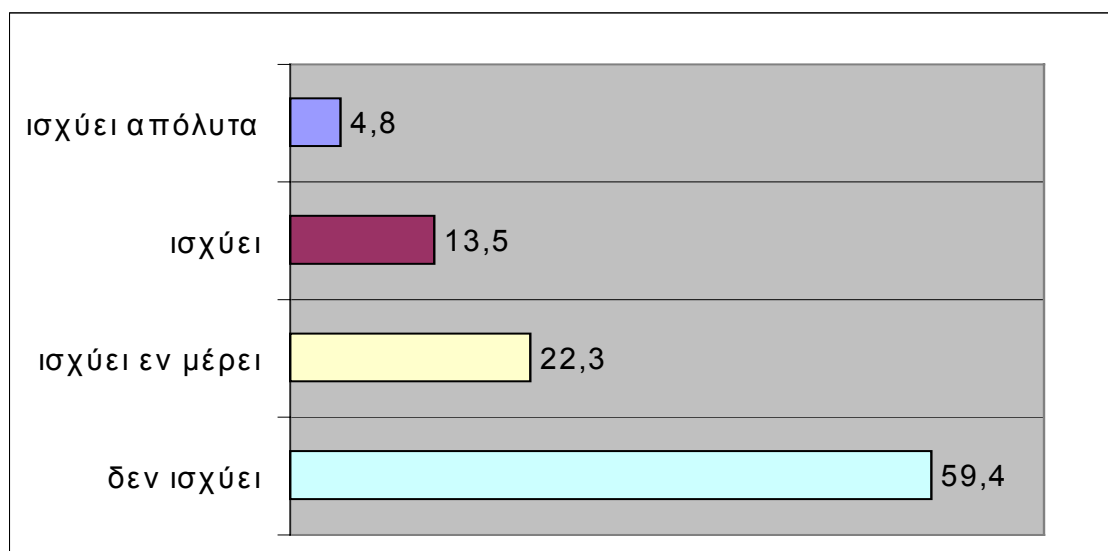
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο ευθείς στις συναλλαγές με τους άλλους
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	32	4,2
ισχύει	78	10,2
ισχύει εν μέρει	188	24,6
δεν ισχύει	467	61,0
σύνολο	765	100,0

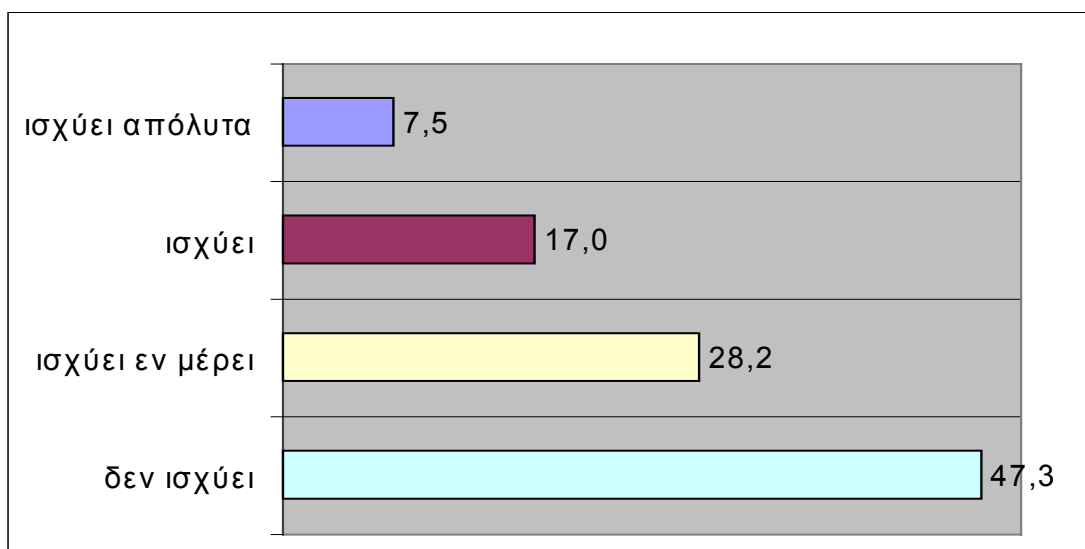
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο εξαρτημένοι από τη βοήθεια του κράτους
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	36	4,8
ισχύει	102	13,5
ισχύει εν μέρει	169	22,3
δεν ισχύει	450	59,4
σύνολο	757	100,0

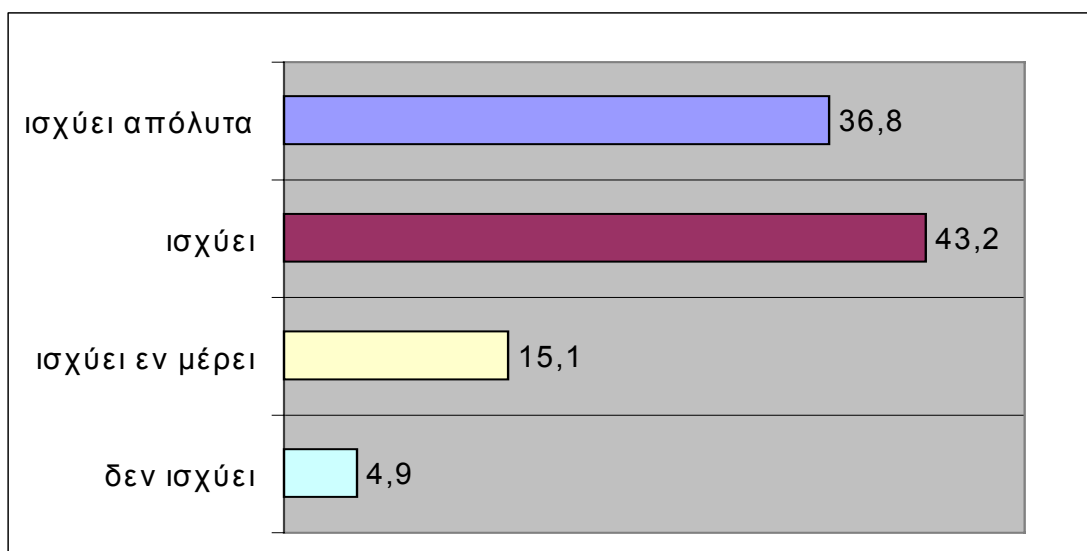
**Οι Τσιγγάνοι
είναι πιο ατομιστές
σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	56	7,5
ισχύει	127	17,0
ισχύει εν μέρει	211	28,2
δεν ισχύει	354	47,3
σύνολο	748	100,0

Οι Τσιγγάνοι δείχνουν μεγαλύτερη αλληλεγγύη μεταξύ τους σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Έλληνες

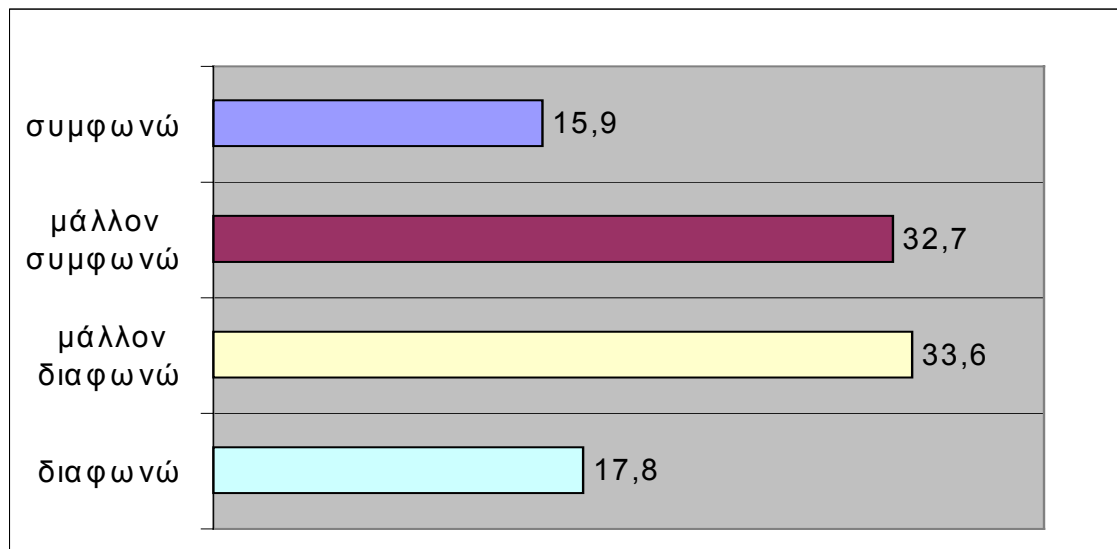
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
ισχύει απόλυτα	286	36,8
ισχύει	336	43,2
ισχύει εν μέρει	117	15,1
δεν ισχύει	38	4,9
σύνολο	777	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

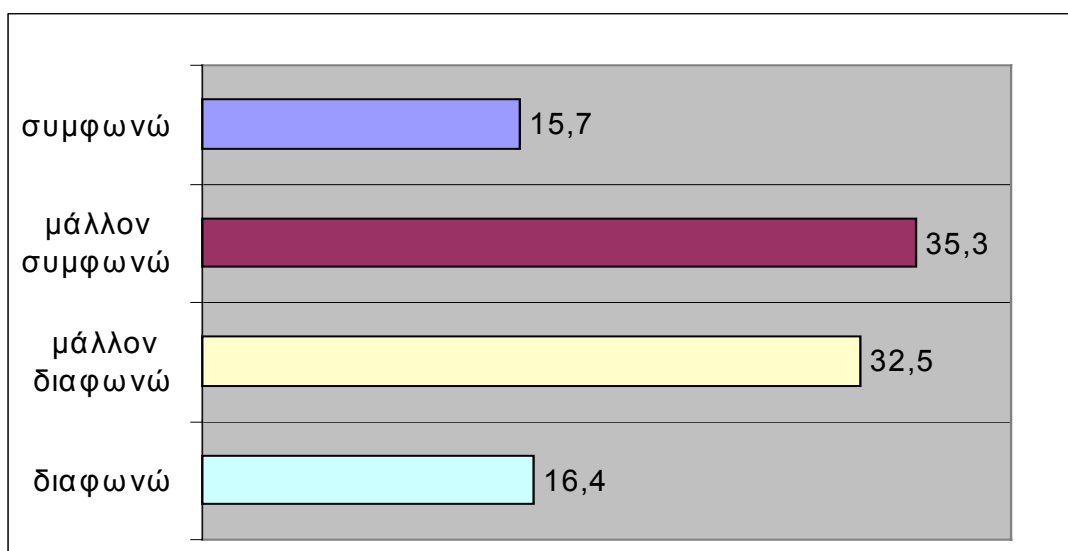
Το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή είναι να προσφέρει κανείς με την εργασία του

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	121	15,9
μάλλον συμφωνώ	249	32,7
μάλλον διαφωνώ	256	33,6
διαφωνώ	136	17,8
σύνολο	762	100,0

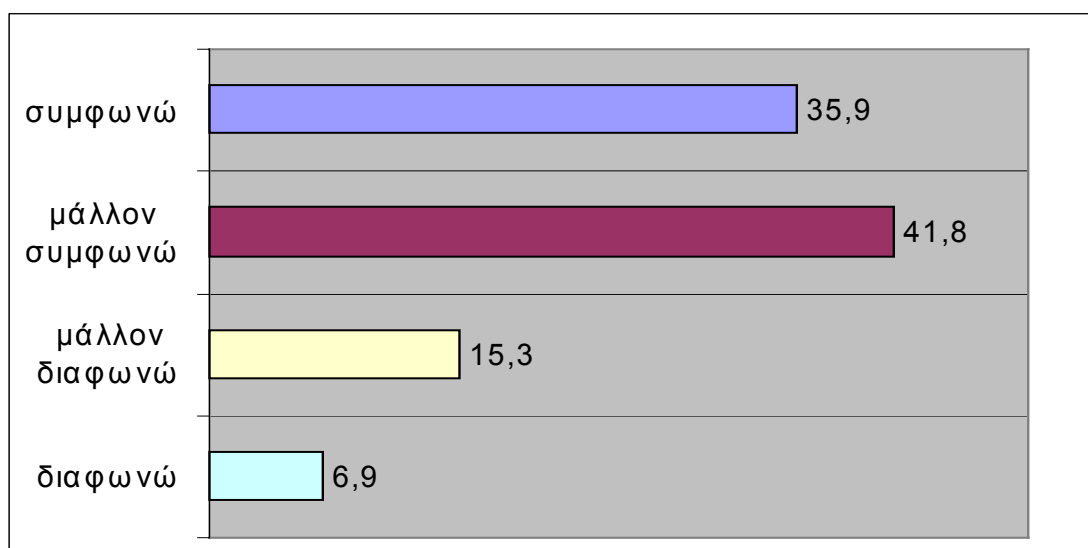
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Χρήσιμος για το κοινωνικό σύνολο μπορεί να γίνει κανείς μόνο μέσω της εργασίας**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	120	15,7
μάλλον συμφωνώ	269	35,3
μάλλον διαφωνώ	248	32,5
διαφωνώ	125	16,4
σύνολο	762	100,0

**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Όποιος έχει εργασία που τον ευχαριστεί, αυτός είναι ευτυχισμένος στη ζωή**

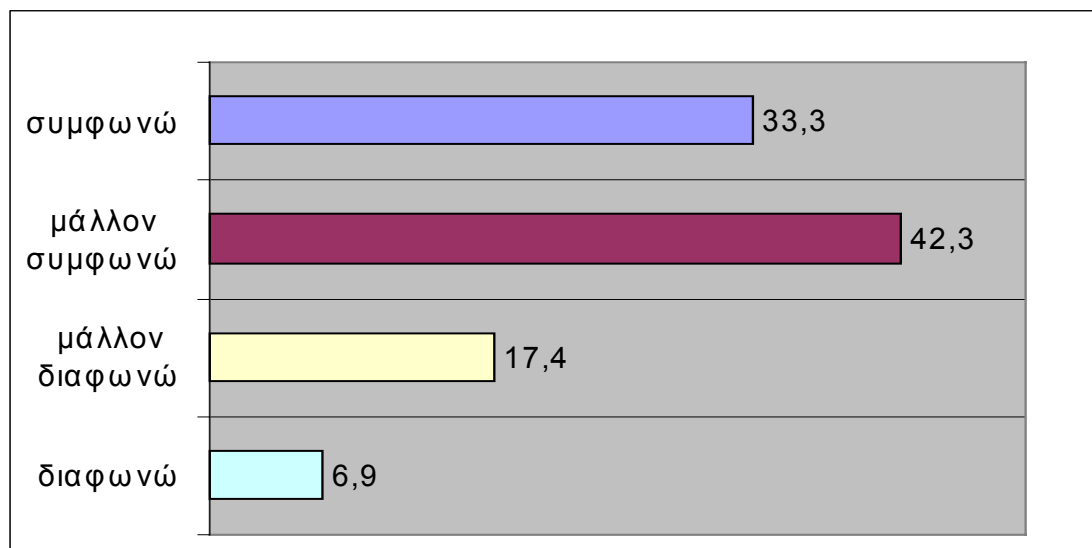
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	275	35,9
μάλλον συμφωνώ	320	41,8
μάλλον διαφωνώ	117	15,3
διαφωνώ	53	6,9
σύνολο	765	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

Η πρόοδος μιας ομάδας εξαρτάται από το πόσο εργατικά είναι τα μέλη της

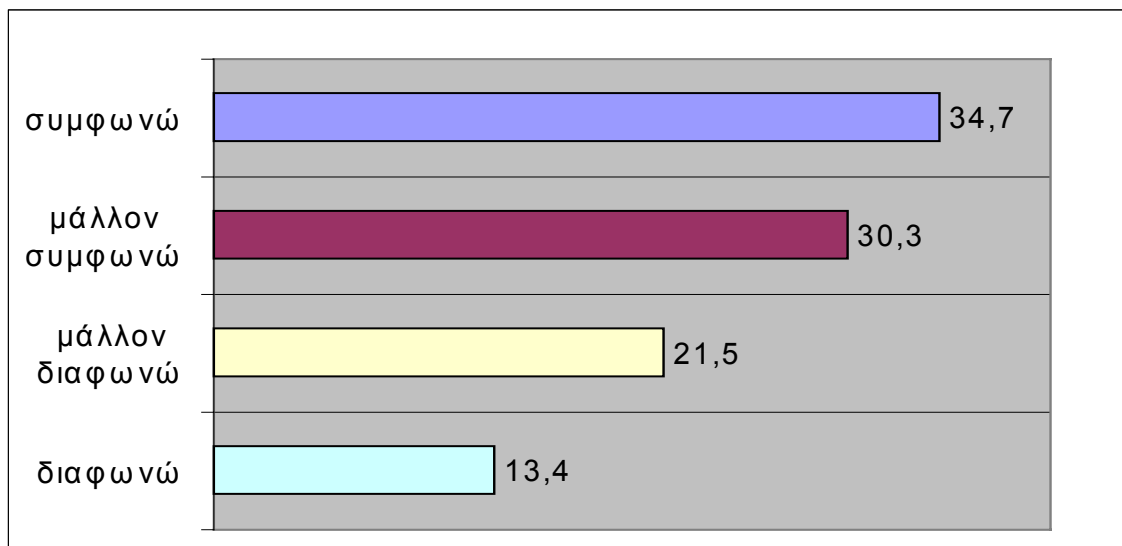
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	254	33,3
μάλλον συμφωνώ	323	42,3
μάλλον διαφωνώ	133	17,4
διαφωνώ	53	6,9
σύνολο	763	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

**Το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή είναι το χρήμα.
Όποιος έχει λεφτά, αυτός είναι βασιλιάς**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	266	34,7
μάλλον συμφωνώ	232	30,3
μάλλον διαφωνώ	165	21,5
διαφωνώ	103	13,4
σύνολο	766	100,0

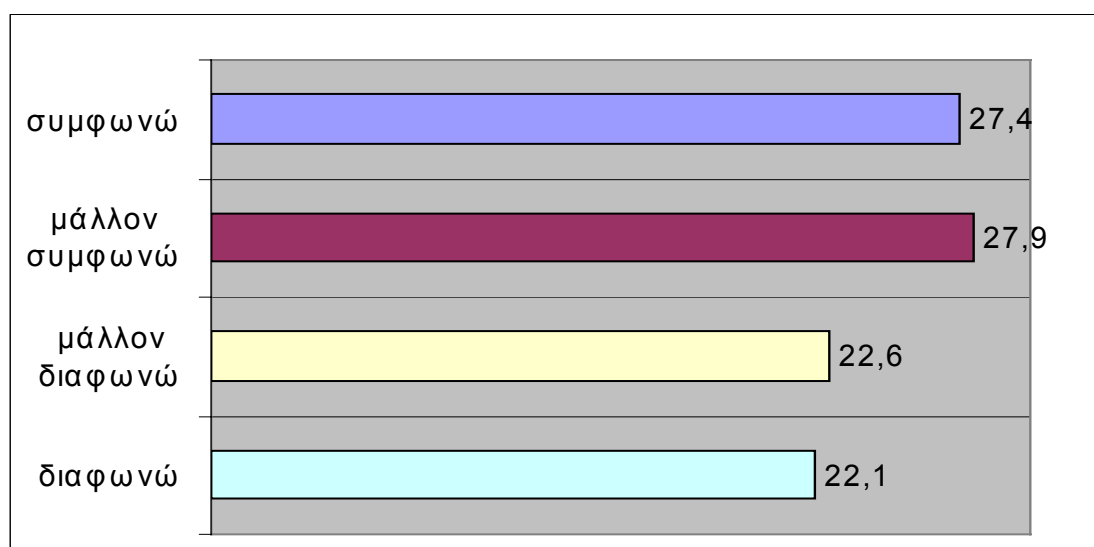

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

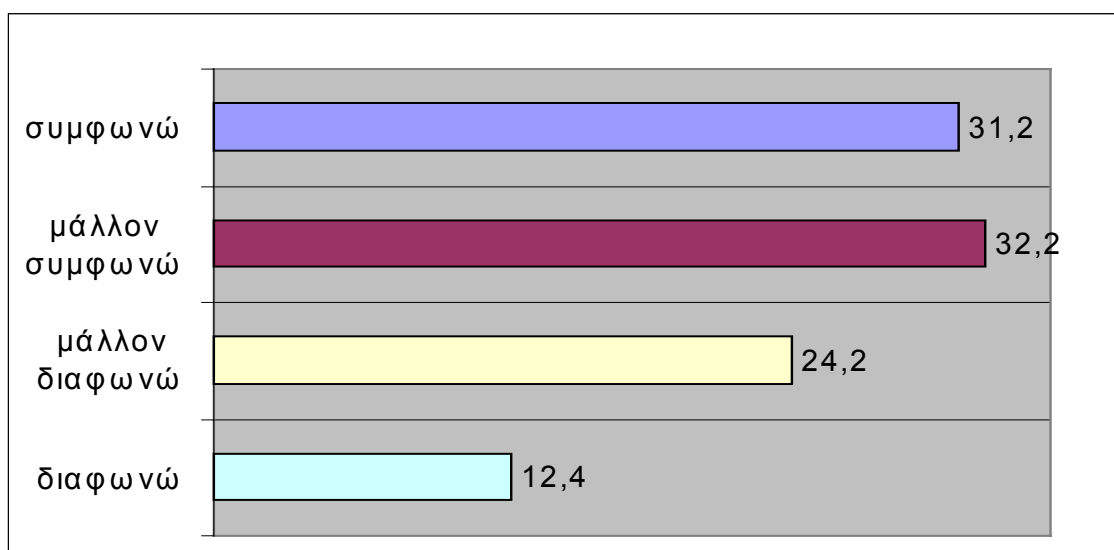
**Σημασία έχει να διαθέτεις χρήματα,
ανεξάρτητα από το πώς τα κέρδισες**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	208	27,4
μάλλον συμφωνώ	212	27,9
μάλλον διαφωνώ	172	22,6
διαφωνώ	168	22,1
σύνολο	760	100,0

**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Σχεδόν όλες οι επιθυμίες του ανθρώπου μπορούν να ικανοποιηθούν, αρκεί να διαθέτει χρήματα**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	239	31,2
μάλλον συμφωνώ	247	32,2
μάλλον διαφωνώ	185	24,2
διαφωνώ	95	12,4
σύνολο	766	100,0

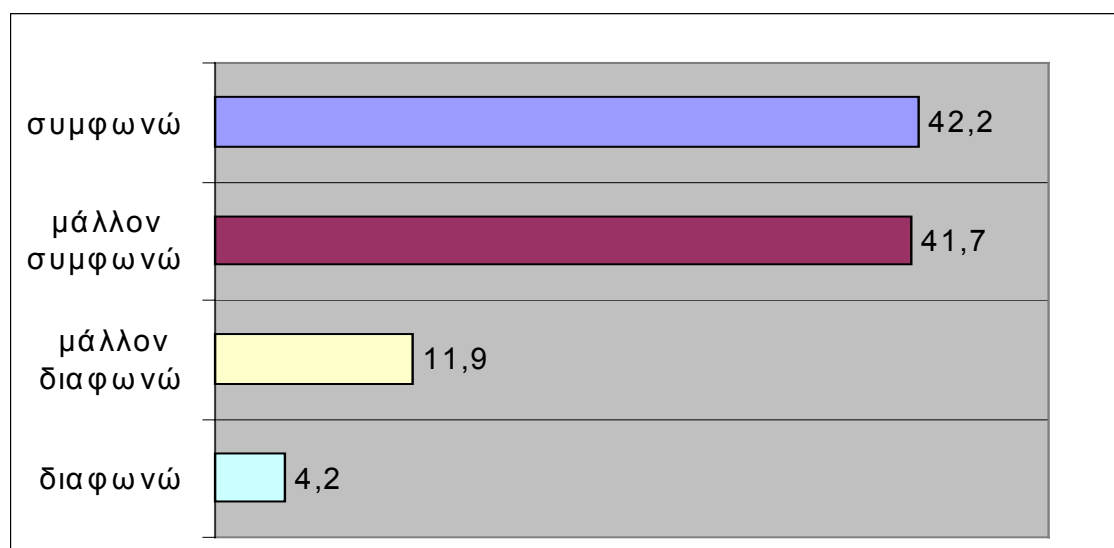

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

Όταν έχεις χρήματα, όλοι σε υπολογίζουν.

Όταν όμως δεν έχεις, δεν σου δίνουν σημασία

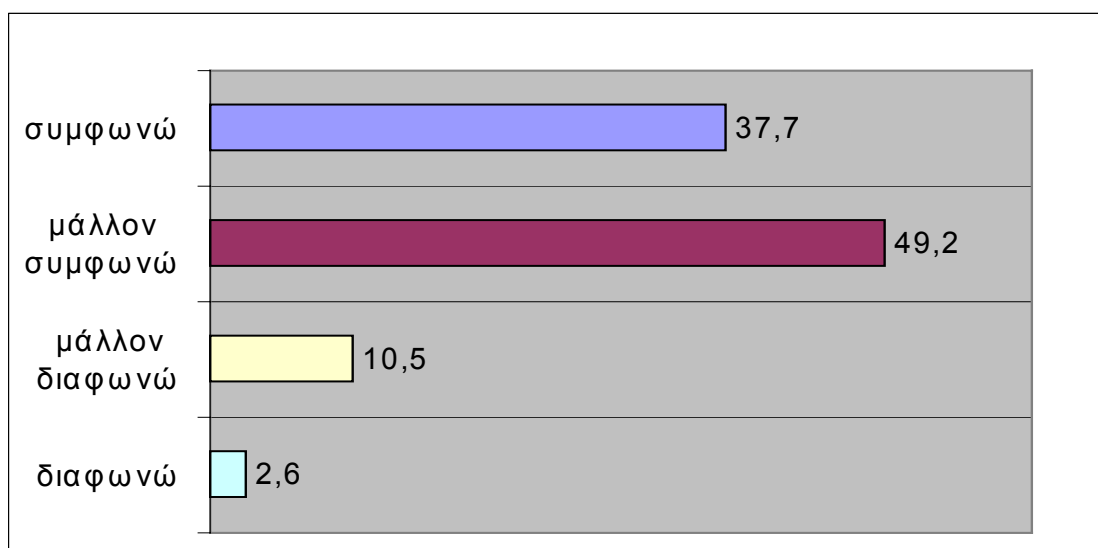
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	323	42,2
μάλλον συμφωνώ	319	41,7
μάλλον διαφωνώ	91	11,9
διαφωνώ	32	4,2
σύνολο	765	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

Η φιλία είναι το πιο πολύτιμο αγαθό στη ζωή

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	288	37,7
μάλλον συμφωνώ	376	49,2
μάλλον διαφωνώ	80	10,5
διαφωνώ	20	2,6
σύνολο	764	100,0

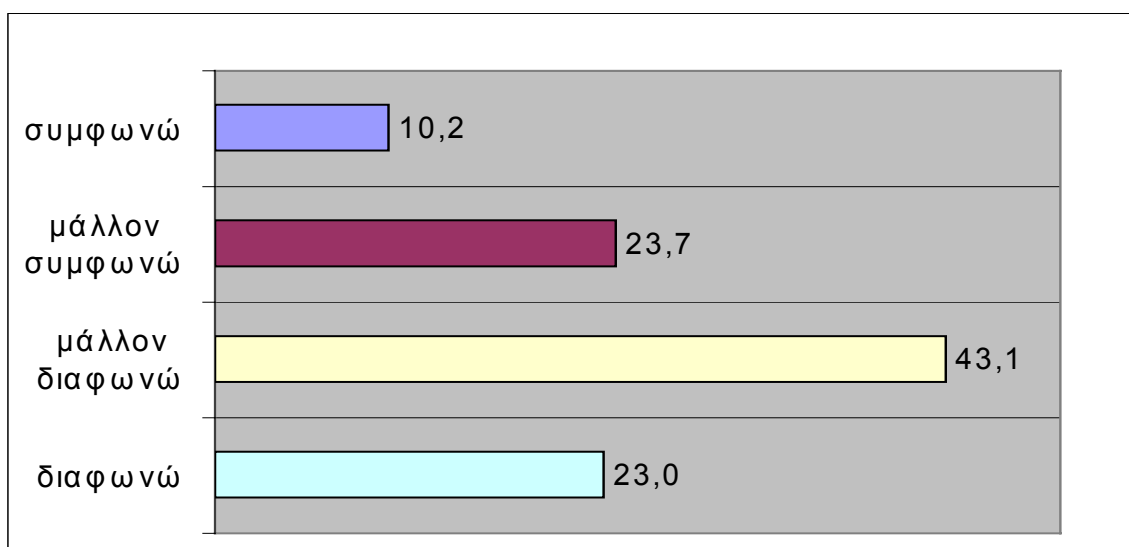

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

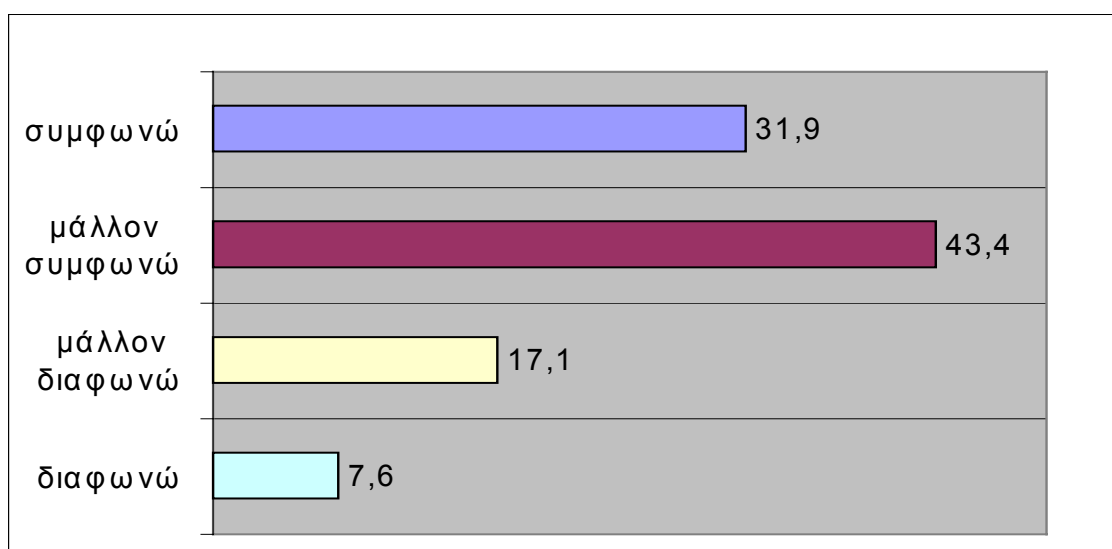
**Μπορεί να ζήσει κανείς και χωρίς φίλους,
αρκεί να είναι δυνατός**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	78	10,2
μάλλον συμφωνώ	181	23,7
μάλλον διαφωνώ	330	43,1
διαφωνώ	176	23,0
σύνολο	765	100,0

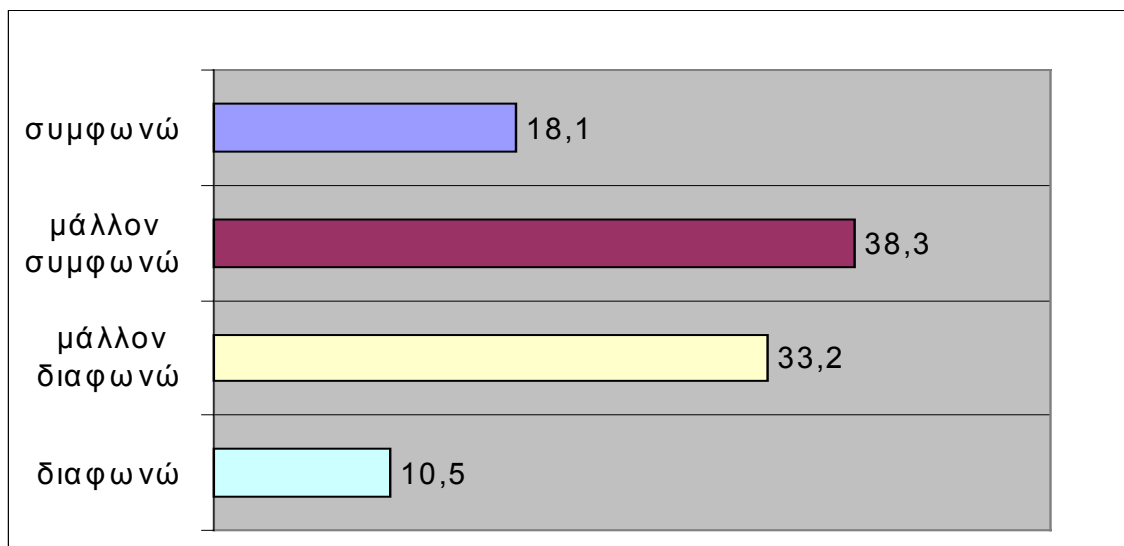
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Όποιος δεν έχει φίλους, είναι δυστυχημένος**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	244	31,9
μάλλον συμφωνώ	332	43,4
μάλλον διαφωνώ	131	17,1
διαφωνώ	58	7,6
σύνολο	765	100,0

**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Πραγματικοί φίλοι δεν υπάρχουν σήμερα.
Όλοι κοιτάζουν το συμφέρον τους**

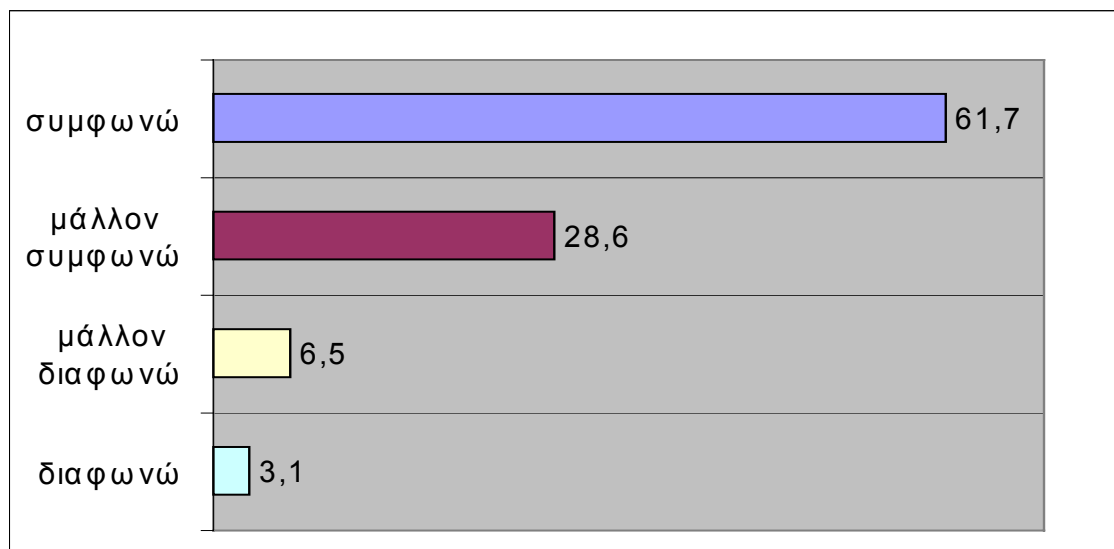
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	138	18,1
μάλλον συμφωνώ	292	38,3
μάλλον διαφωνώ	253	33,2
διαφωνώ	80	10,5
σύνολο	763	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

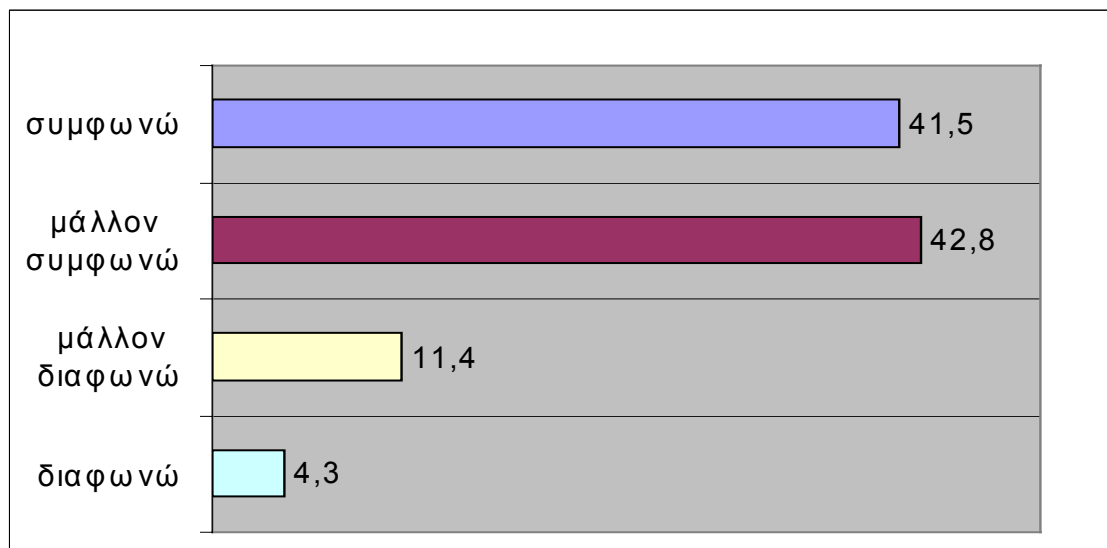
**Τα παιδιά στην οικογένεια είναι χαρά και ευτυχία.
Όποιος δεν έχει παιδιά, είναι δυστυχισμένος**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	474	61,7
μάλλον συμφωνώ	220	28,6
μάλλον διαφωνώ	50	6,5
διαφωνώ	24	3,1
σύνολο	768	100,0

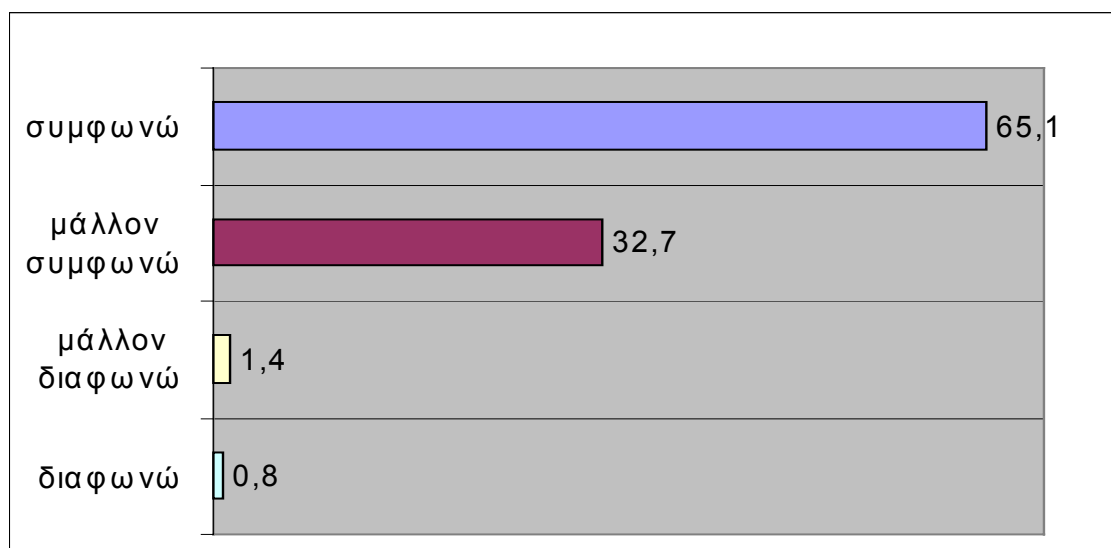
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Πραγματική ευτυχία μπορεί να αισθανθεί κανείς μόνο μέσα στην οικογένεια**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	316	41,5
μάλλον συμφωνώ	326	42,8
μάλλον διαφωνώ	87	11,4
διαφωνώ	33	4,3
σύνολο	762	100,0

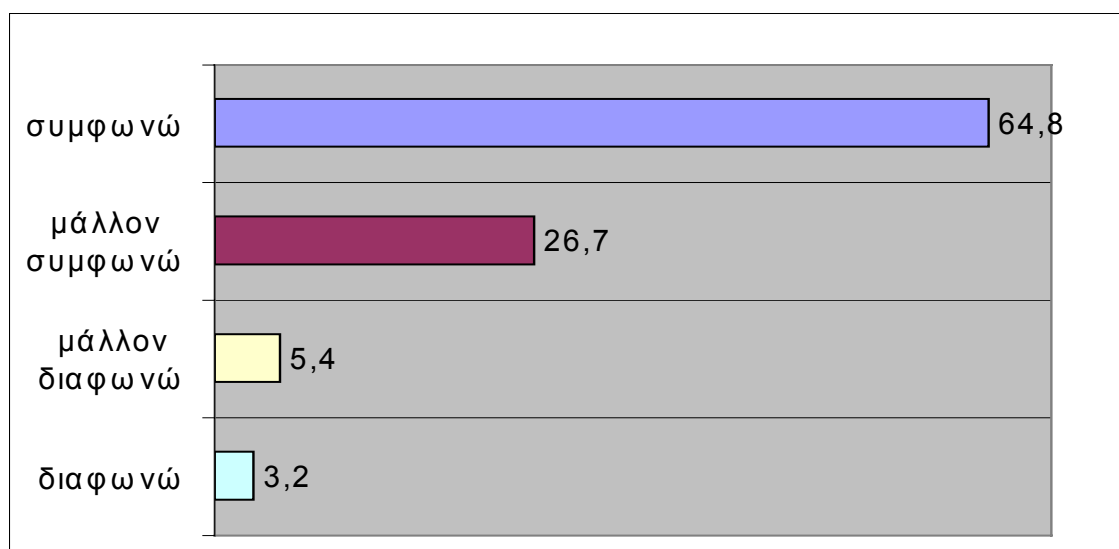
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Τα παιδιά πρέπει να υπακούν τους γονείς τους και να τους σέβονται**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	500	65,1
μάλλον συμφωνώ	251	32,7
μάλλον διαφωνώ	11	1,4
διαφωνώ	6	0,8
σύνολο	768	100,0

**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Η γυναίκα πρέπει να σέβεται τον άντρα της και να υπακούει**

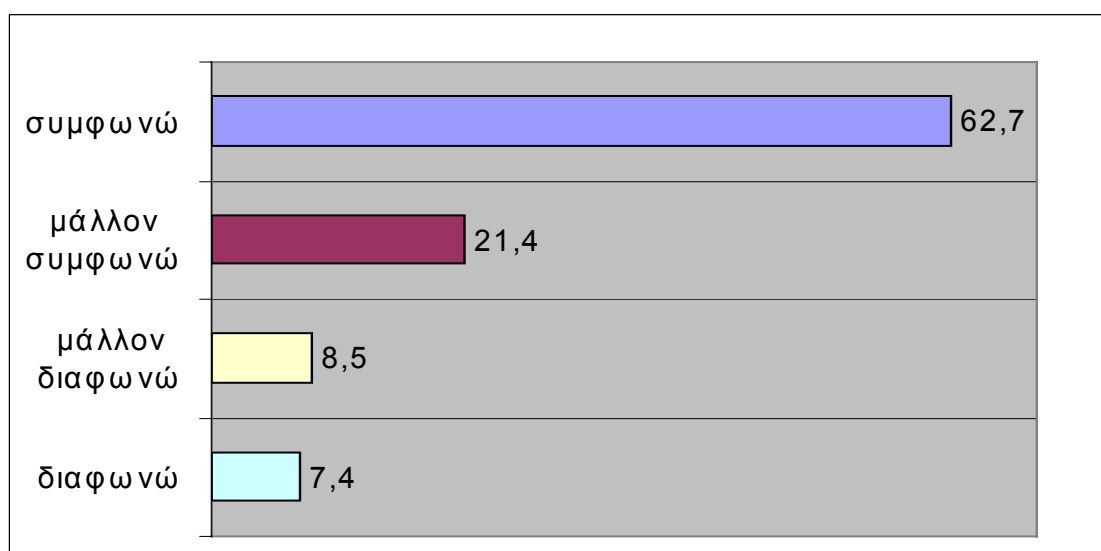
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	493	64,8
μάλλον συμφωνώ	203	26,7
μάλλον διαφωνώ	41	5,4
διαφωνώ	24	3,2
σύνολο	761	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

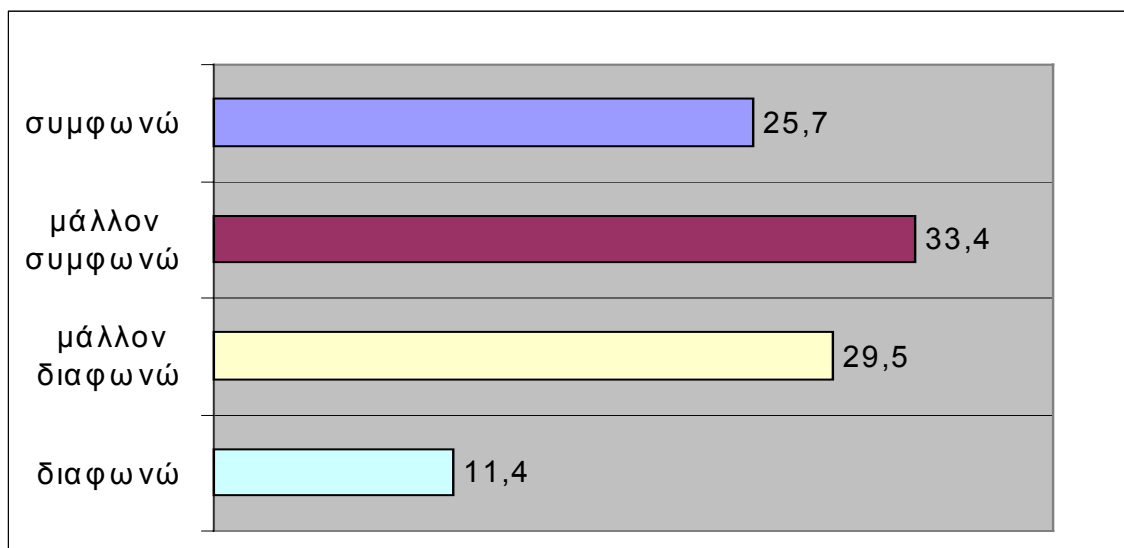
Κάθε ομάδα έχει τον αρχηγό της. Γι' αυτό και στην οικογένεια αρχηγός πρέπει να είναι ο άντρας

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	481	62,7
μάλλον συμφωνώ	164	21,4
μάλλον διαφωνώ	65	8,5
διαφωνώ	57	7,4
σύνολο	767	100,0

**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Η μόρφωση και η καλλιέργεια είναι σπουδαία προσόντα για κάθε παιδί σήμερα**

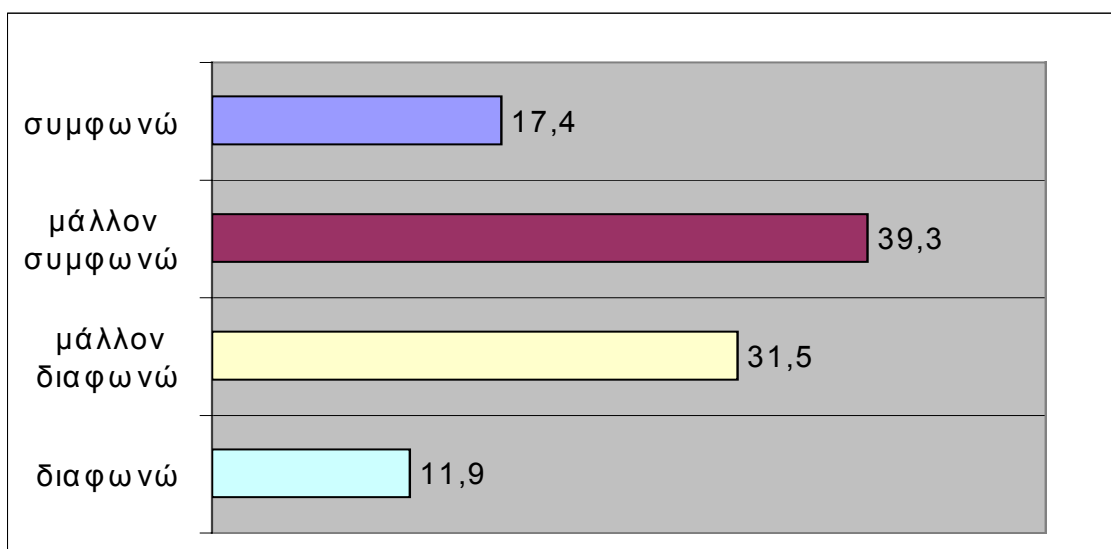
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	197	25,7
μάλλον συμφωνώ	256	33,4
μάλλον διαφωνώ	226	29,5
διαφωνώ	87	11,4
σύνολο	766	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

Όποιος θέλει να προοδέψει στη ζωή του, πρέπει να πάει σχολείο και να γίνει καλός μαθητής

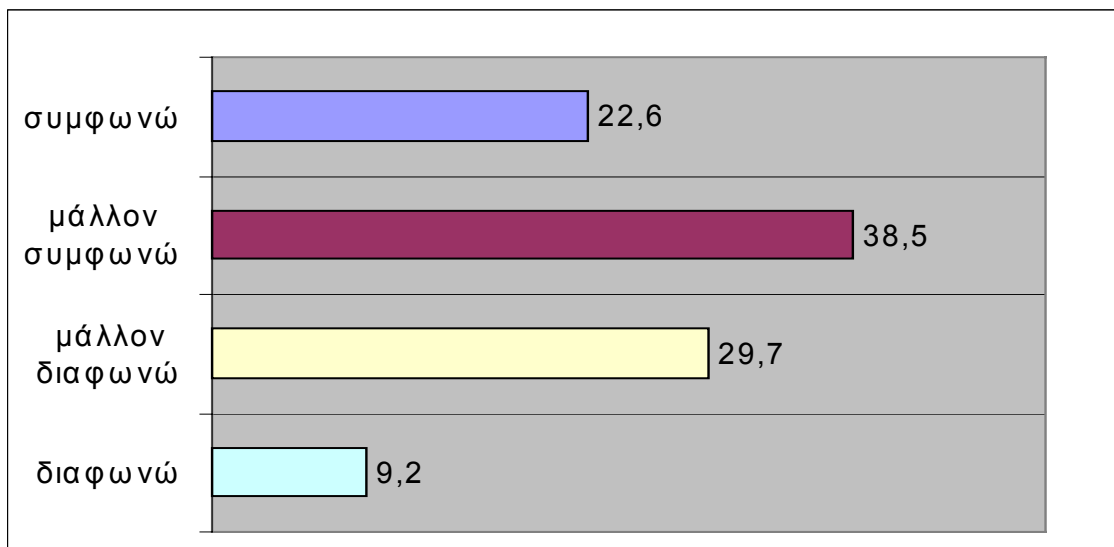
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	133	17,4
μάλλον συμφωνώ	301	39,3
μάλλον διαφωνώ	241	31,5
διαφωνώ	91	11,9
σύνολο	766	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

Το σχολείο προσφέρει πολλά εφόδια για τη ζωή, όποιο επάγγελμα κι αν κάνει κανείς αργότερα

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	172	22,6
μάλλον συμφωνώ	293	38,5
μάλλον διαφωνώ	226	29,7
διαφωνώ	70	9,2
σύνολο	761	100,0

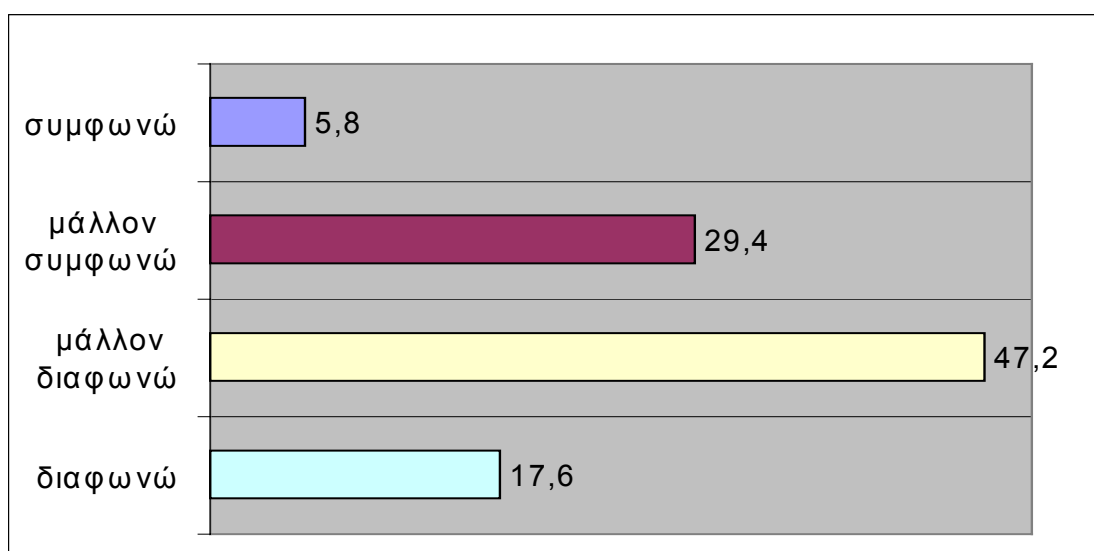

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

Αν κάποιος είναι καλός μαθητής στο σχολείο, αυτός θα προοδέψει στη ζωή του

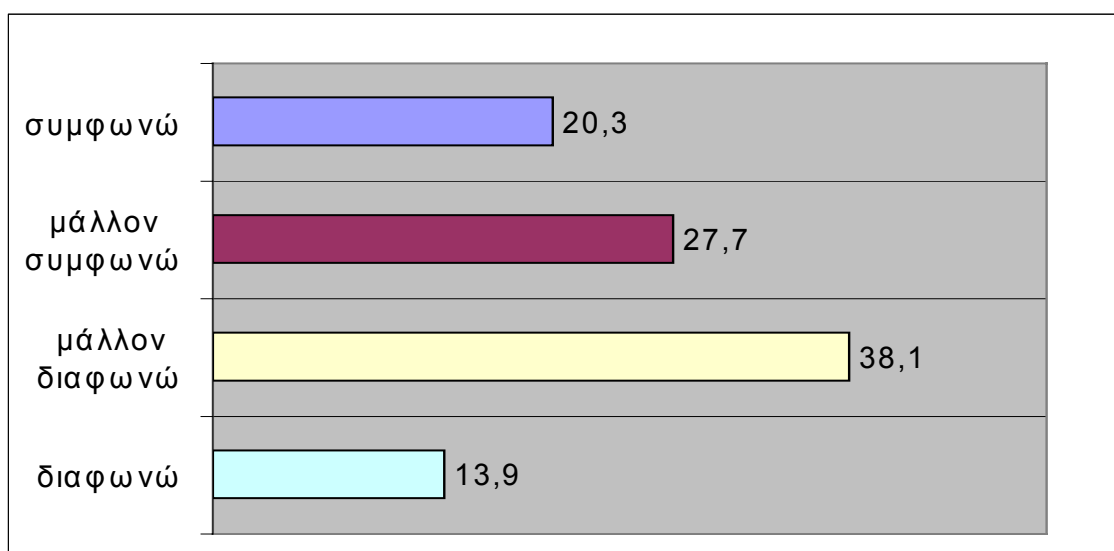
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	44	5,8
μάλλον συμφωνώ	224	29,4
μάλλον διαφωνώ	359	47,2
διαφωνώ	134	17,6
σύνολο	761	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

Γονείς που δεν στέλνουν το παιδί τους στο σχολείο, το καταδικάζουν μια για πάντα στη ζωή

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	155	20,3
μάλλον συμφωνώ	211	27,7
μάλλον διαφωνώ	291	38,1
διαφωνώ	106	13,9
σύνολο	763	100,0

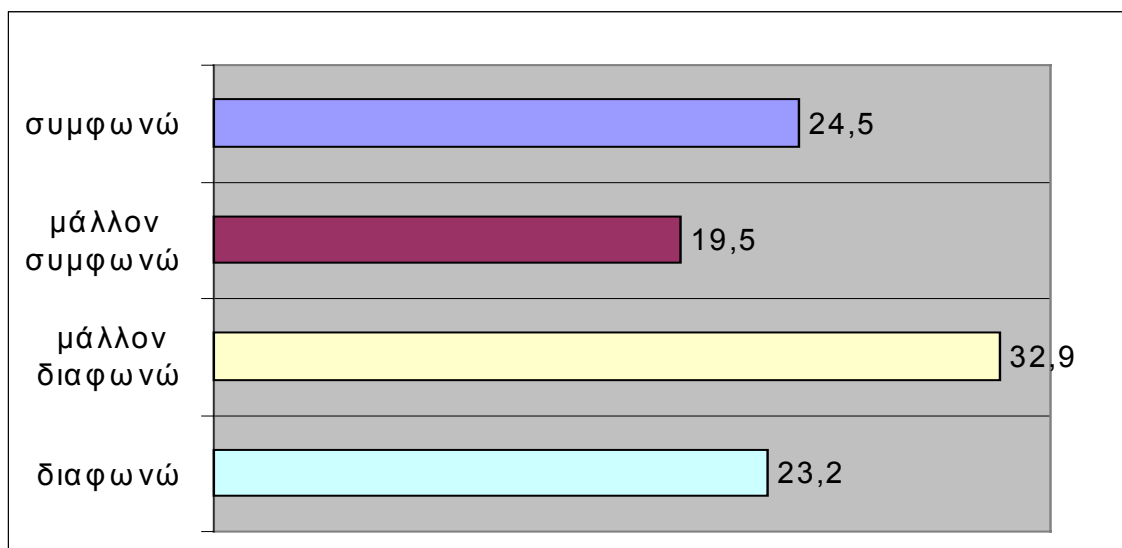
Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

Αγόρια και κορίτσια έχουν τα ίδια δικαιώματα.

Γι' αυτό οι γονείς δεν πρέπει να κάνουν διακρίσεις

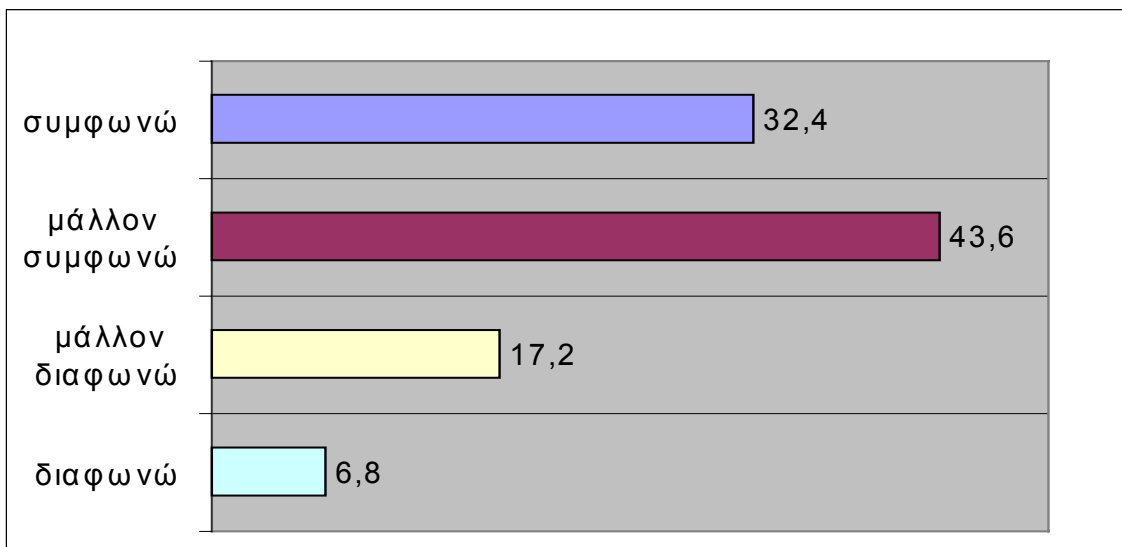
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	187	24,5
μάλλον συμφωνώ	149	19,5
μάλλον διαφωνώ	251	32,9
διαφωνώ	177	23,2
σύνολο	764	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

Όταν τα παιδιά δεν υπακούνε σ' αυτό που τους λένε οι γονείς, τότε πρέπει να τιμωρούνται

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	246	32,4
μάλλον συμφωνώ	331	43,6
μάλλον διαφωνώ	131	17,2
διαφωνώ	52	6,8
σύνολο	760	100,0

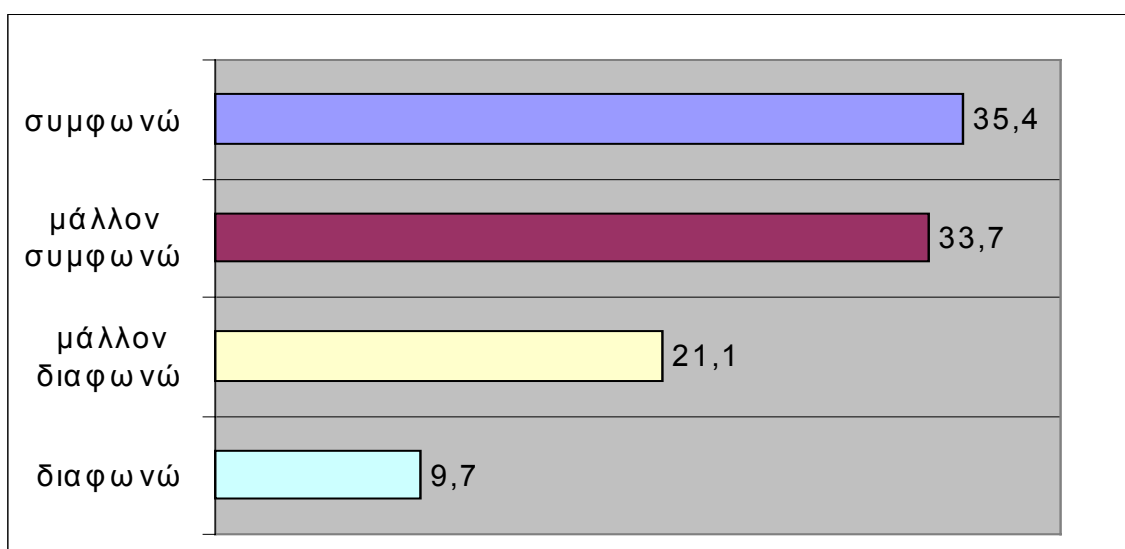

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

**Όταν μιλούν οι γονείς στα παιδιά,
πρέπει να προσέχουν τη γλώσσα τους
και να μην χρησιμοποιούν άσχημες εκφράσεις**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	270	35,4
μάλλον συμφωνώ	257	33,7
μάλλον διαφωνώ	161	21,1
διαφωνώ	74	9,7
σύνολο	762	100,0

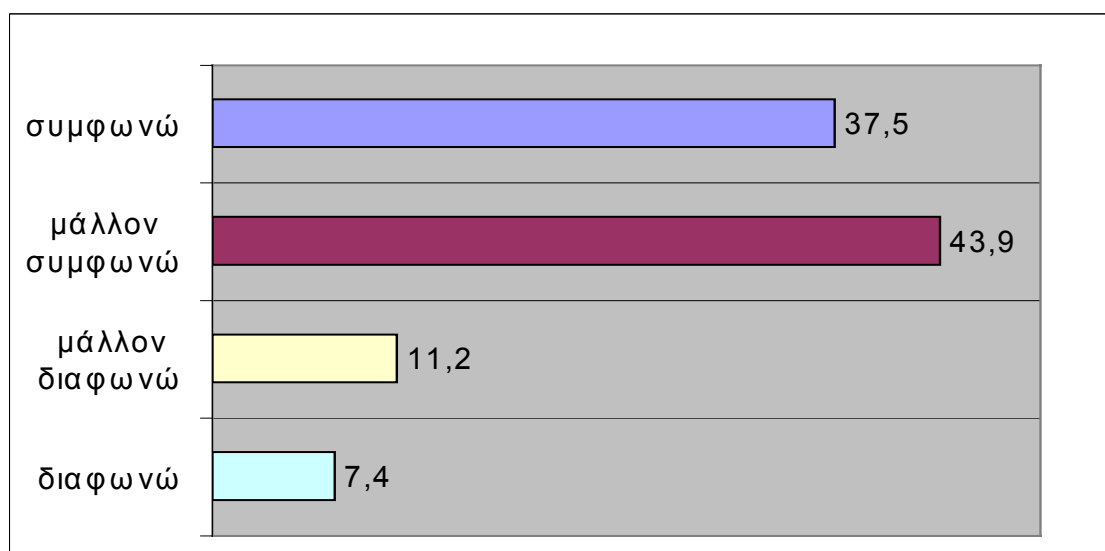

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

**Το να δείρεις το παιδί δεν είναι κακό,
αρκεί να μην το δείρεις άδικα**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	285	37,5
μάλλον συμφωνώ	334	43,9
μάλλον διαφωνώ	85	11,2
διαφωνώ	56	7,4
σύνολο	760	100,0

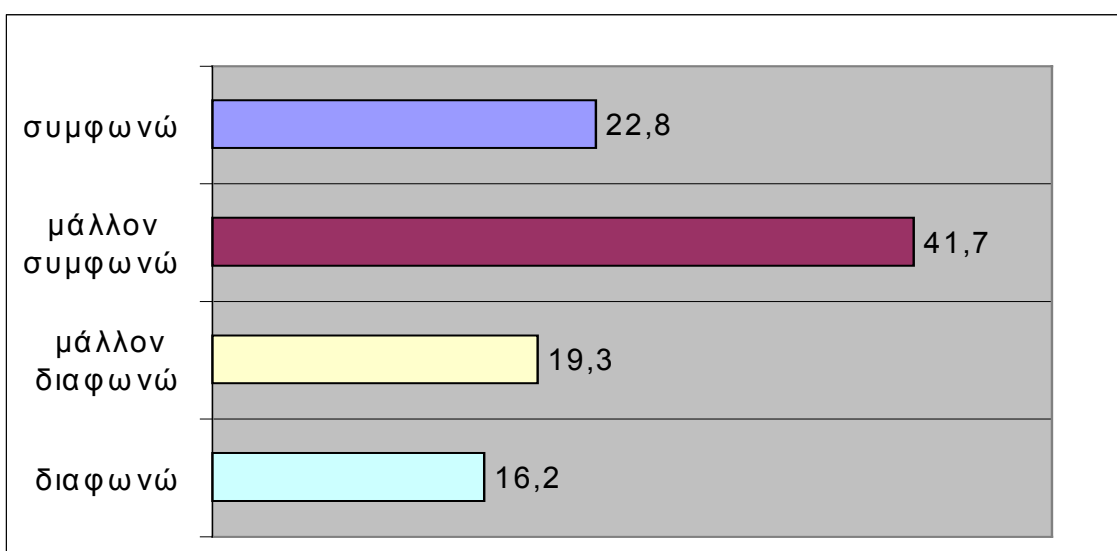

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

Αυτός που δεν δέρνει τα παιδιά του όταν κάνουν ζημιές, δεν θέλει το καλό τους

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	173	22,8
μάλλον συμφωνώ	317	41,7
μάλλον διαφωνώ	147	19,3
διαφωνώ	123	16,2
σύνολο	760	100,0

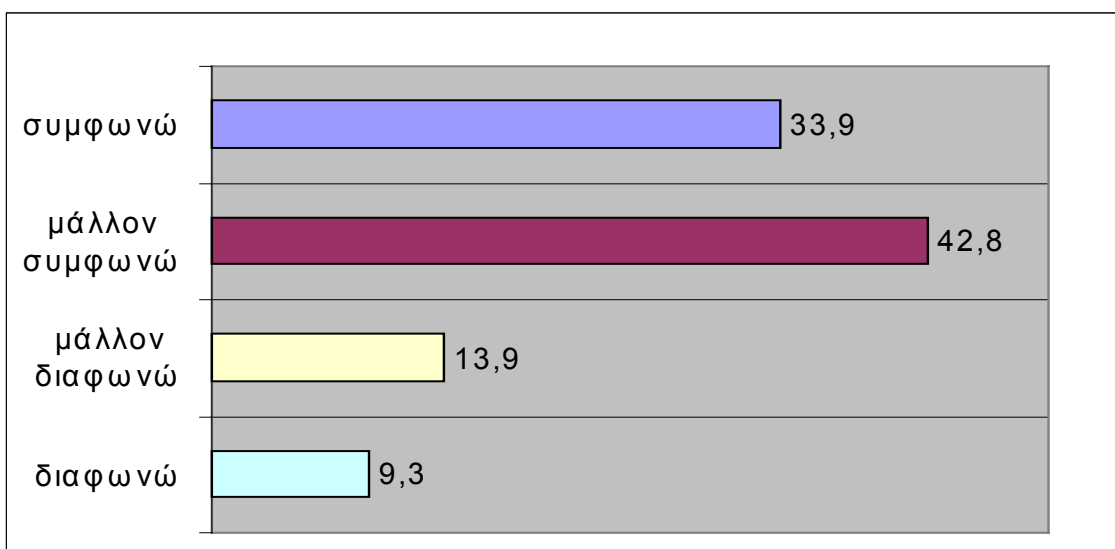
Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

Τα παιδιά πρέπει να έχουν το φόβο των γονέων.

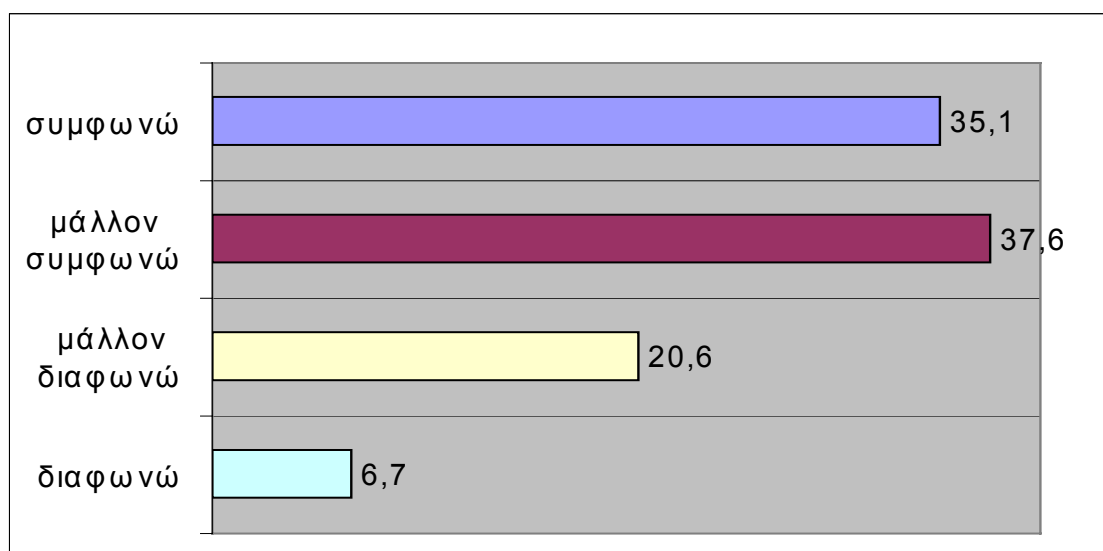
Αλλιώς δεν πρόκειται να είναι πειθαρχημένα

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	258	33,9
μάλλον συμφωνώ	326	42,8
μάλλον διαφωνώ	106	13,9
διαφωνώ	71	9,3
σύνολο	761	100,0

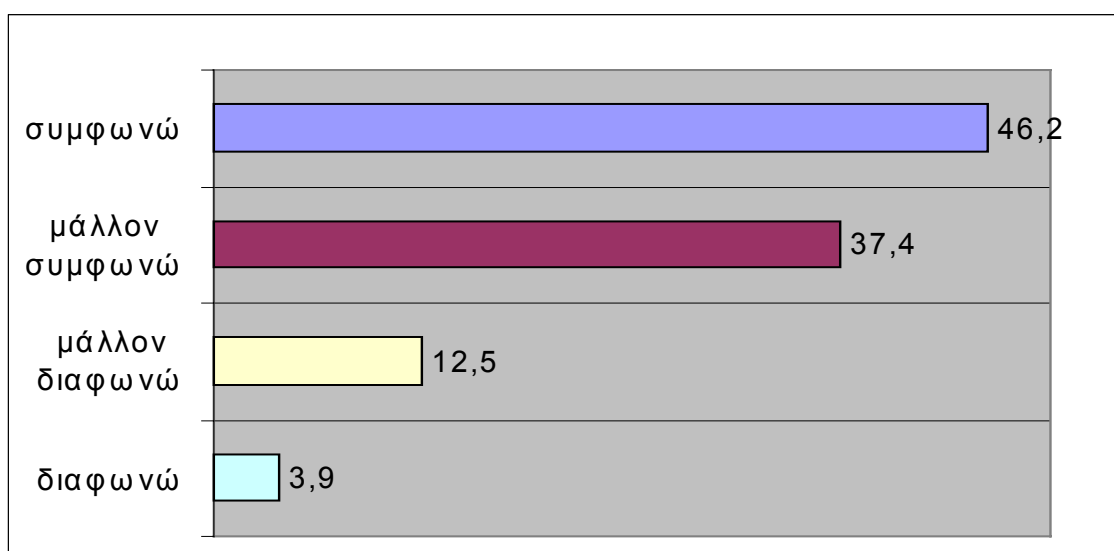
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Οι νόμοι πρέπει να τηρούνται από όλους, είτε μας συμφέρει είτε όχι**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	266	35,1
μάλλον συμφωνώ	285	37,6
μάλλον διαφωνώ	156	20,6
διαφωνώ	51	6,7
σύνολο	758	100,0

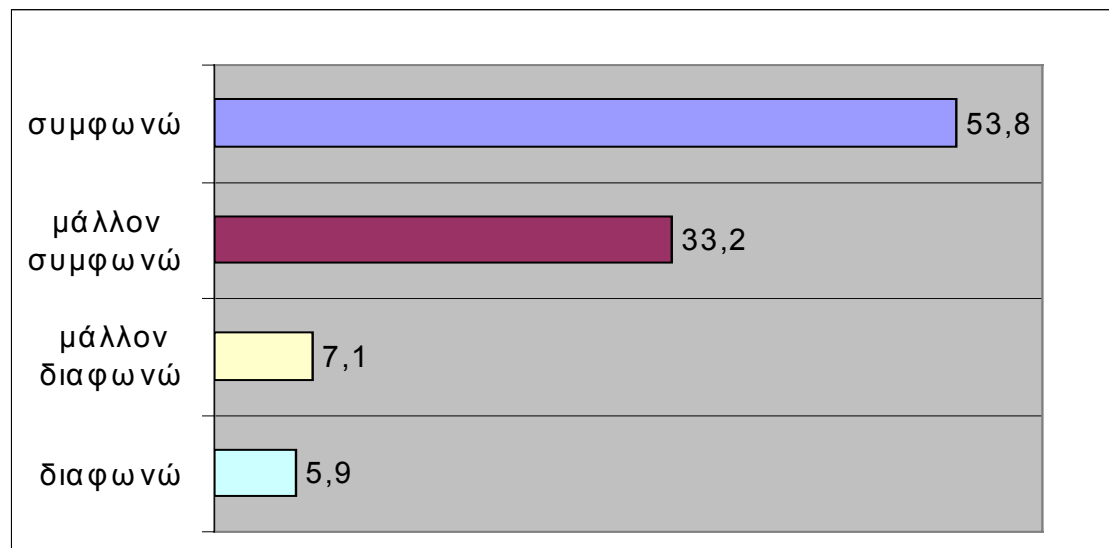
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Όποιος παραβαίνει τους κανόνες πρέπει να τιμωρείται, ανεξάρτητα από το ποιος είναι**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	352	46,2
μάλλον συμφωνώ	285	37,4
μάλλον διαφωνώ	95	12,5
διαφωνώ	30	3,9
σύνολο	762	100,0

**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Είναι κακό να κλέβει κανείς πράγματα από έναν φίλο**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	409	53,8
μάλλον συμφωνώ	252	33,2
μάλλον διαφωνώ	54	7,1
διαφωνώ	45	5,9
σύνολο	760	100,0

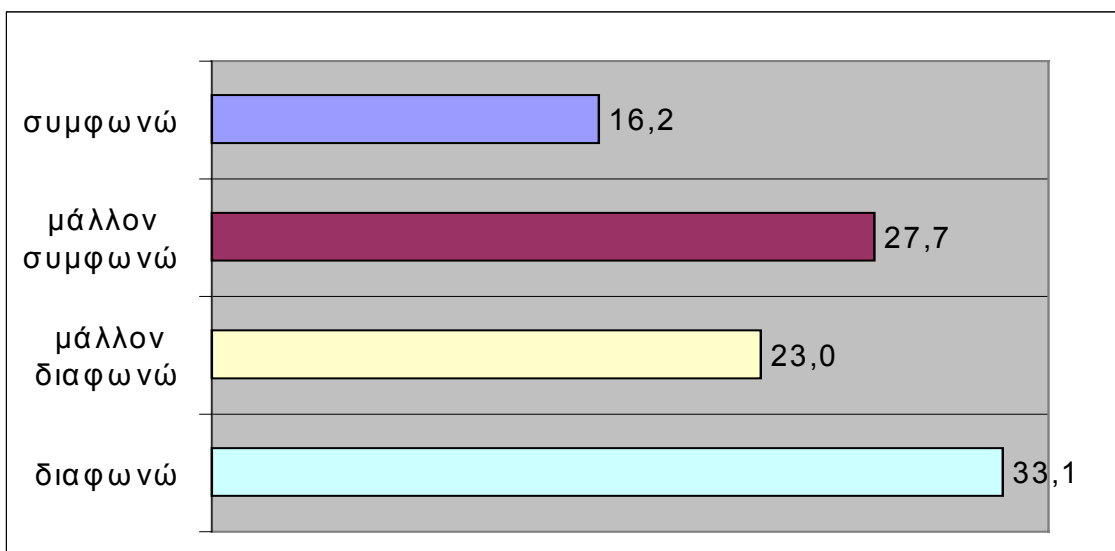

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

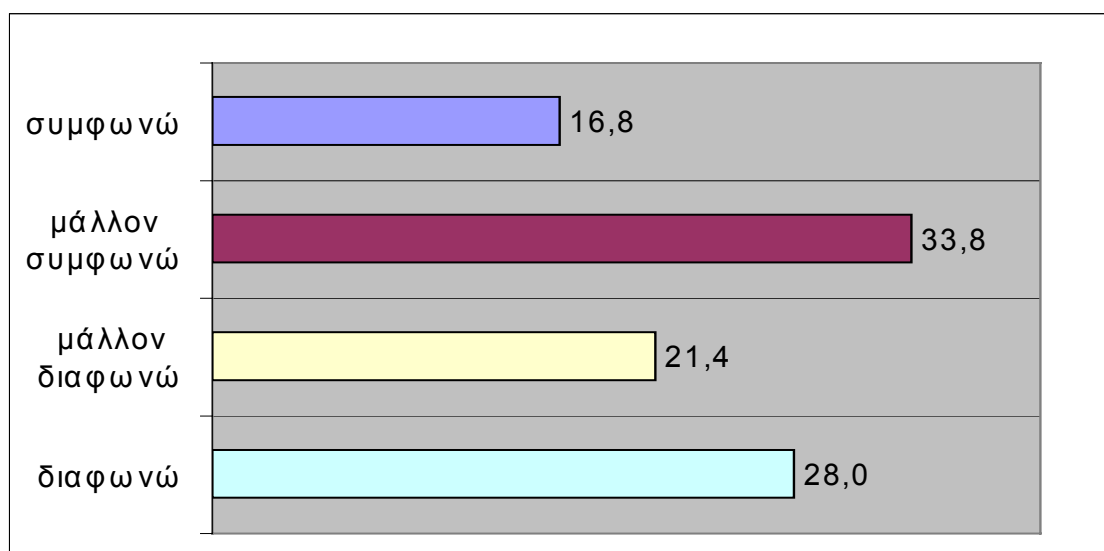
**Όταν έχεις ανάγκη μπορείς να κλέβεις,
αρκεί να μη σε πιάσουν**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	123	16,2
μάλλον συμφωνώ	211	27,7
μάλλον διαφωνώ	175	23,0
διαφωνώ	252	33,1
σύνολο	761	100,0

**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Το να κλέβει κανείς από αυτούς που έχουν, δεν είναι και τόσο κακό**

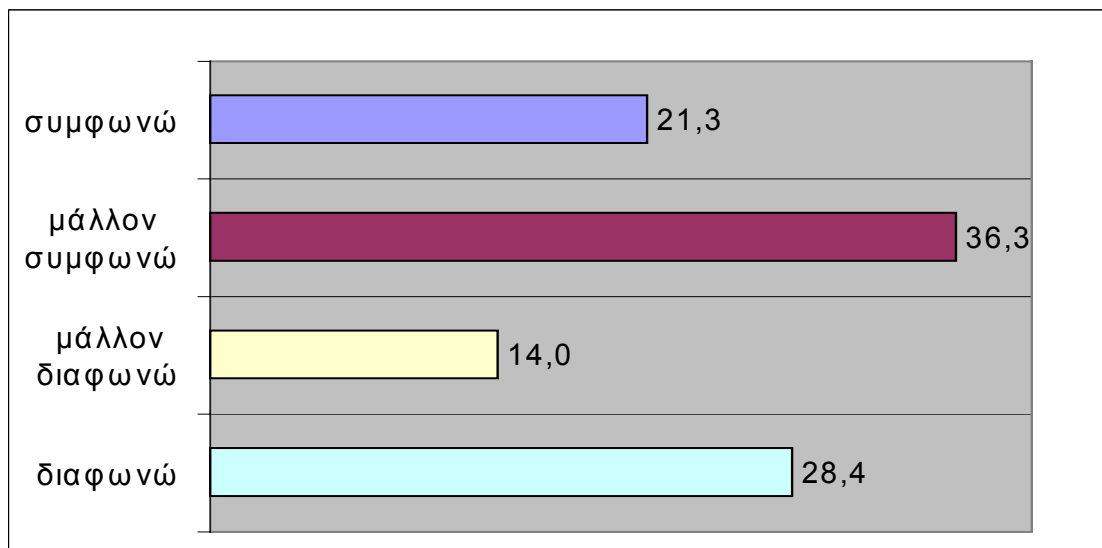
βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	128	16,8
μάλλον συμφωνώ	258	33,8
μάλλον διαφωνώ	163	21,4
διαφωνώ	214	28,0
σύνολο	763	100,0

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:

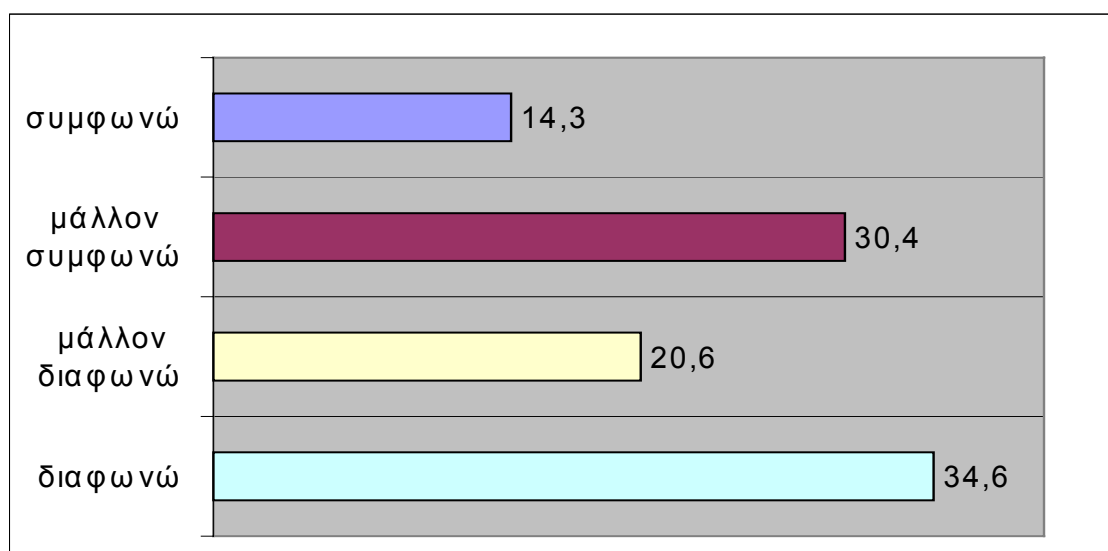
Το να οδηγείς χωρίς δίπλωμα δεν είναι κακό, αρκεί να μη σε πιάσουν

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	163	21,3
μάλλον συμφωνώ	278	36,3
μάλλον διαφωνώ	107	14,0
διαφωνώ	217	28,4
σύνολο	765	100,0

**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Το να οδηγείς πιωμένος δεν είναι κακό, αρκεί να μη σε πιάσουν**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	109	14,3
μάλλον συμφωνώ	232	30,4
μάλλον διαφωνώ	157	20,6
διαφωνώ	264	34,6
σύνολο	762	100,0

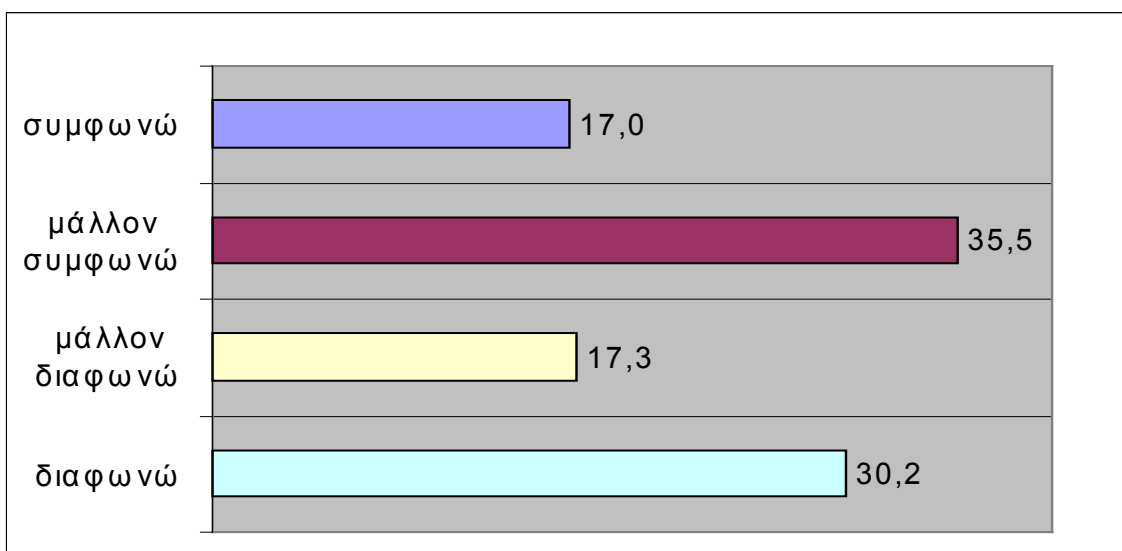

Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο

ισχυρισμό:

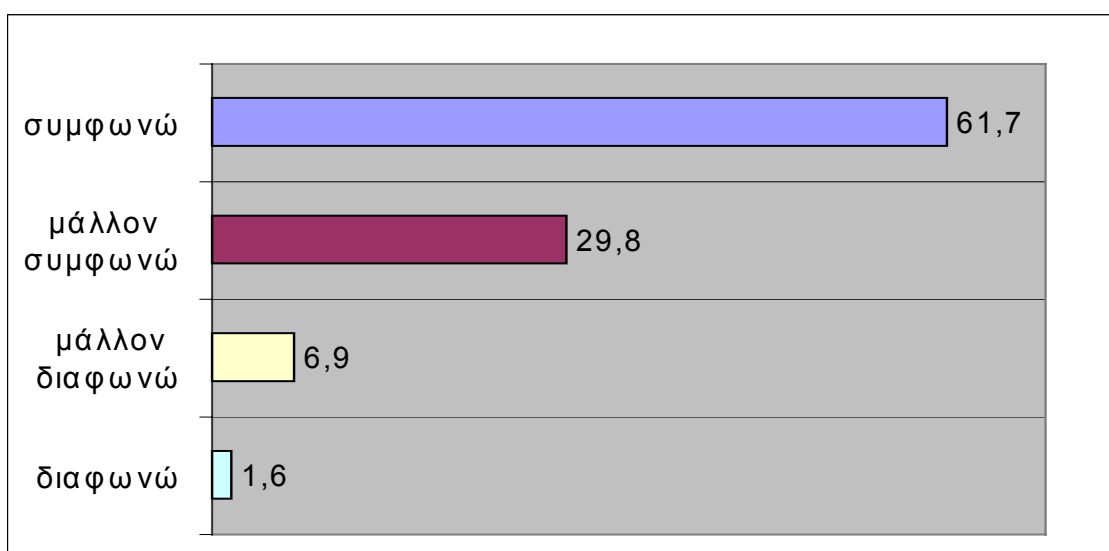
**Το να εκδικηθείς κάποιον που σου έκανε ζημιά
δεν είναι κακό,
αρκεί να μη σε πιάσουν**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	129	17,0
μάλλον συμφωνώ	270	35,5
μάλλον διαφωνώ	132	17,3
διαφωνώ	230	30,2
σύνολο	761	100,0

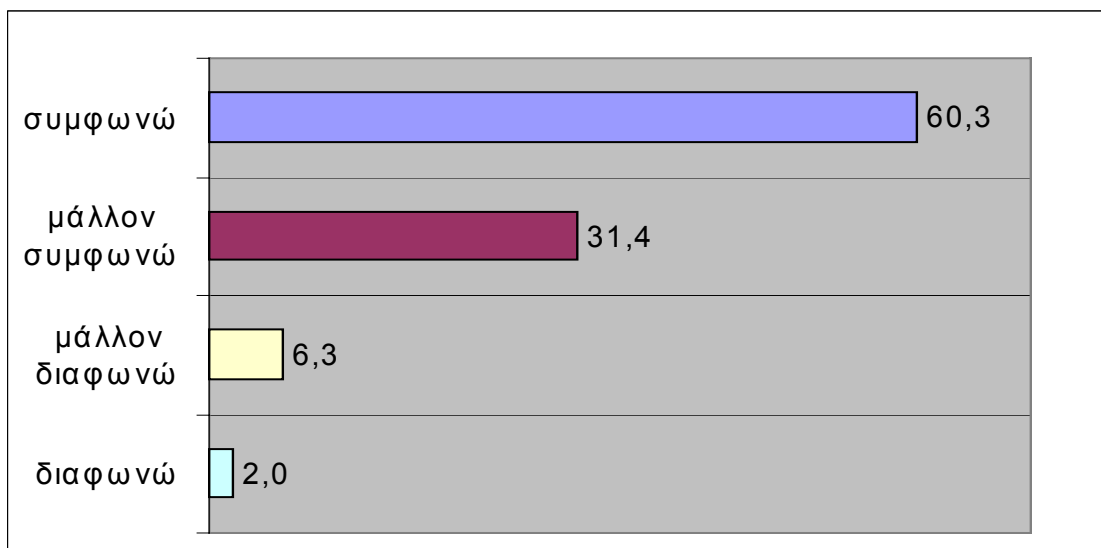
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Το τραγούδι είναι ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	472	61,7
μάλλον συμφωνώ	228	29,8
μάλλον διαφωνώ	53	6,9
διαφωνώ	12	1,6
σύνολο	765	100,0

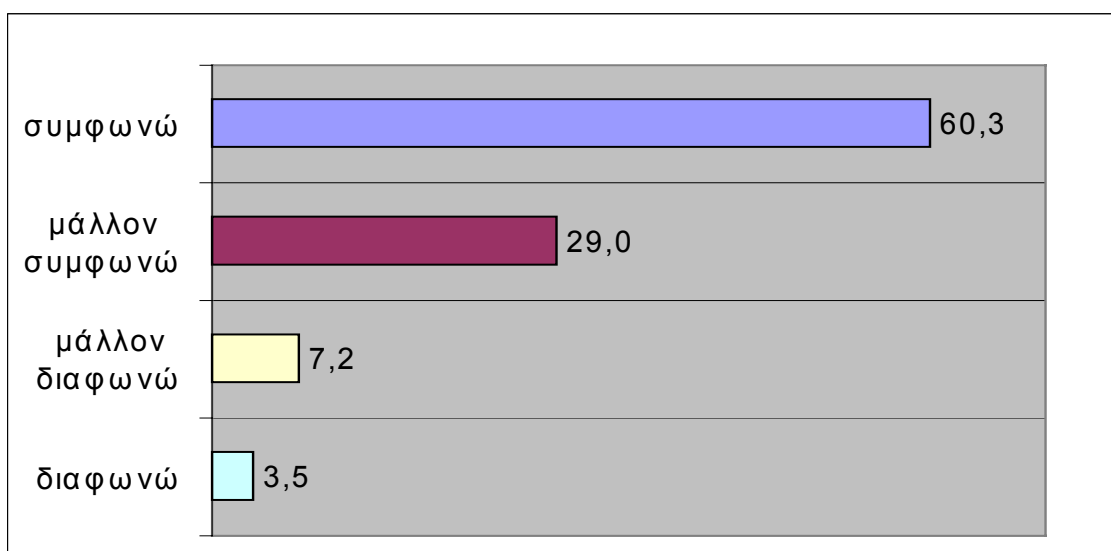
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Ο χορός είναι ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	461	60,3
μάλλον συμφωνώ	240	31,4
μάλλον διαφωνώ	48	6,3
διαφωνώ	15	2,0
σύνολο	764	100,0

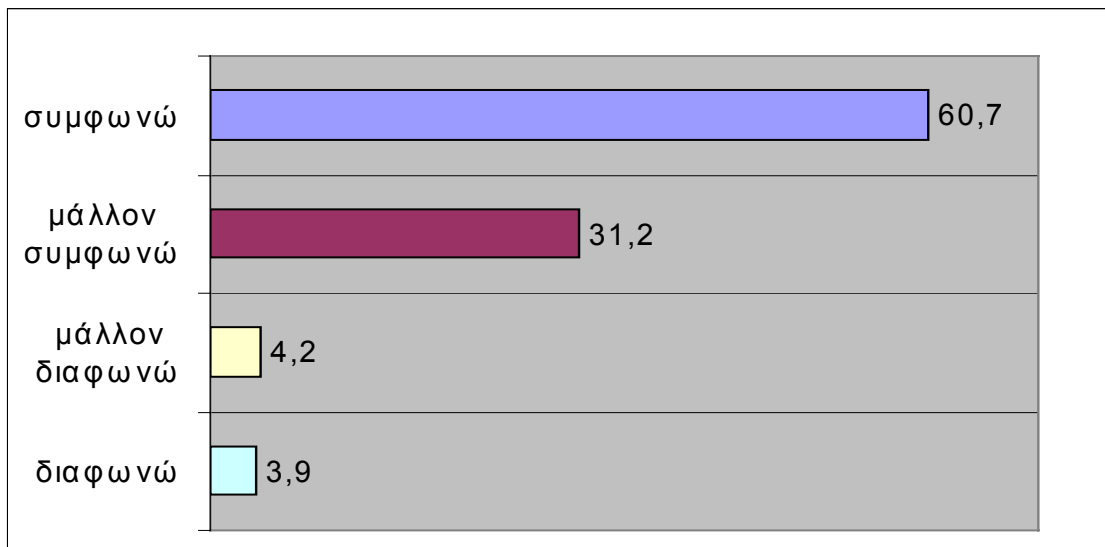
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Όποιος δεν ξέρει να διασκεδάζει, είναι δυστυχημένος**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	460	60,3
μάλλον συμφωνώ	221	29,0
μάλλον διαφωνώ	55	7,2
διαφωνώ	27	3,5
σύνολο	763	100,0

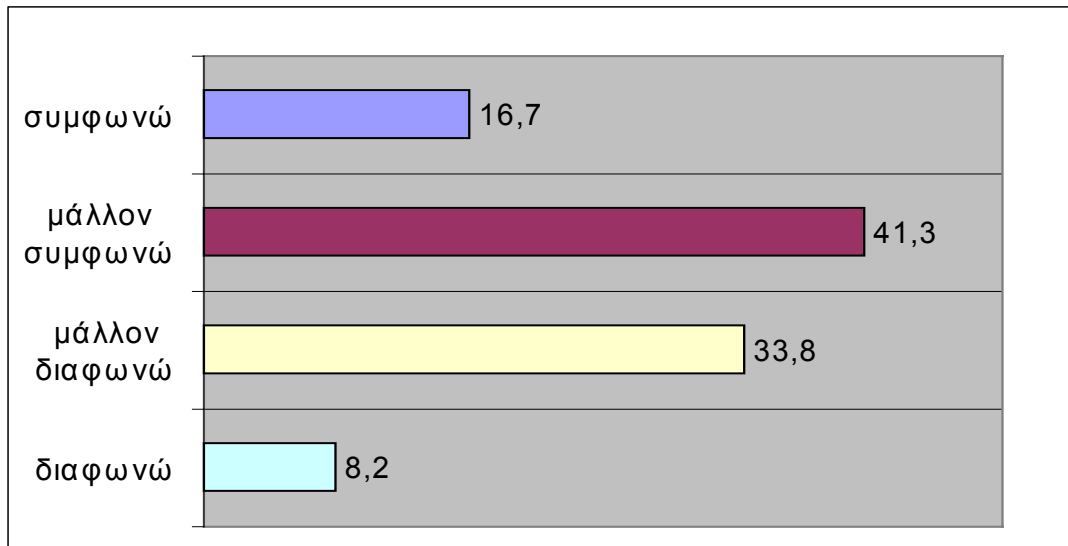
**Ποια φαντάζεστε ότι θα ήταν η τοποθέτηση ενός τυπικού Τσιγγάνου απέναντι στον ακόλουθο ισχυρισμό:
Η φτώχεια χρειάζεται καλοπέραση**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	464	60,7
μάλλον συμφωνώ	238	31,2
μάλλον διαφωνώ	32	4,2
διαφωνώ	30	3,9
σύνολο	764	100,0

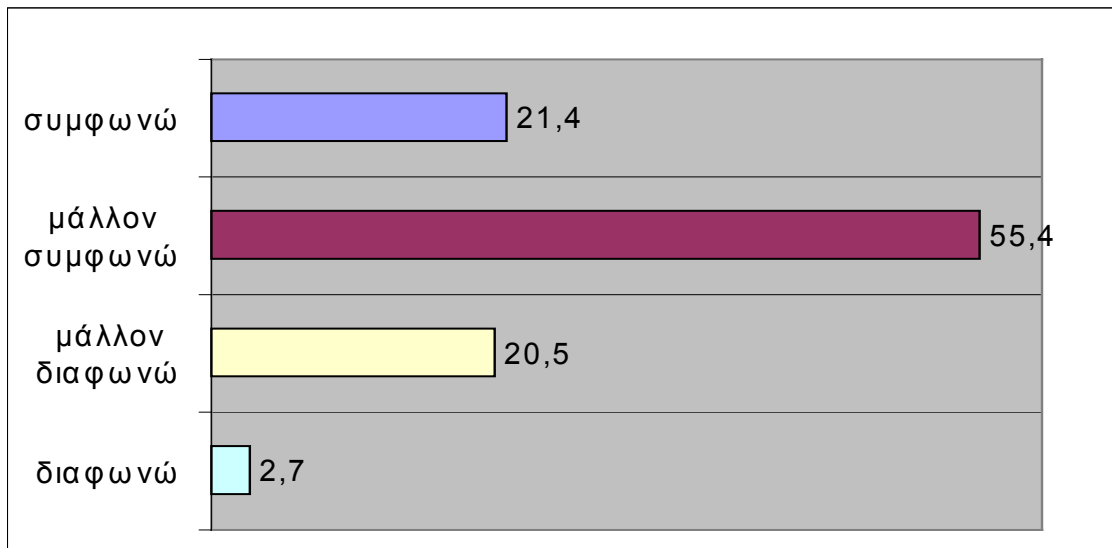
**Μέσα στα επόμενα 20 χρόνια
η κατάσταση των Τσιγγάνων
δεν πρόκειται να αλλάξει
και βασικά θα παραμείνει η ίδια**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	130	16,7
μάλλον συμφωνώ	322	41,3
μάλλον διαφωνώ	264	33,8
διαφωνώ	64	8,2
σύνολο	780	100,0

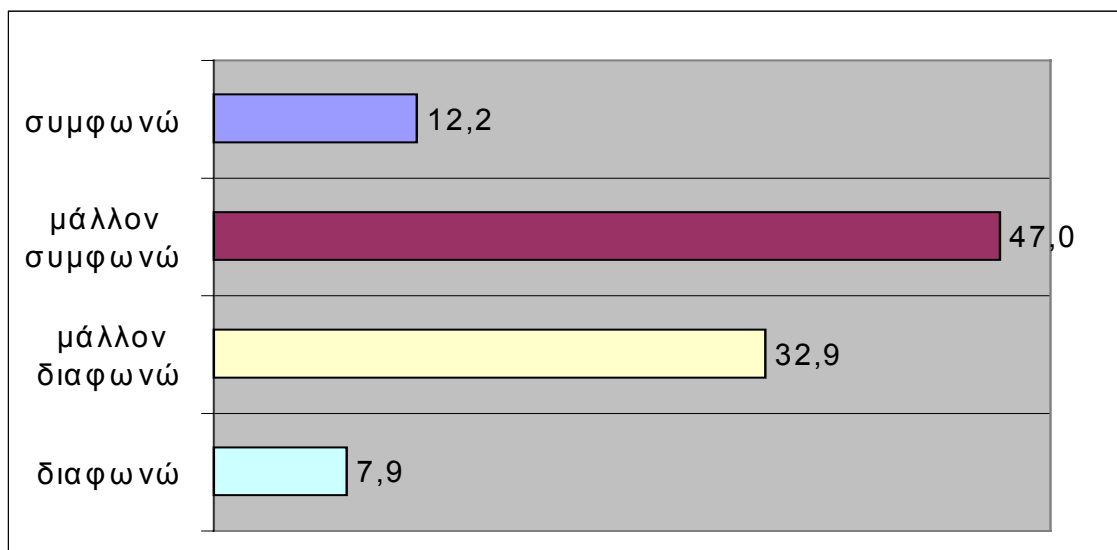
Τα Τσιγγανόπουλα που έχουν ηλικία πάνω από 10 θα έχουν κατά βάση την τύχη των γονέων τους

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	167	21,4
μάλλον συμφωνώ	433	55,4
μάλλον διαφωνώ	160	20,5
διαφωνώ	21	2,7
σύνολο	781	100,0

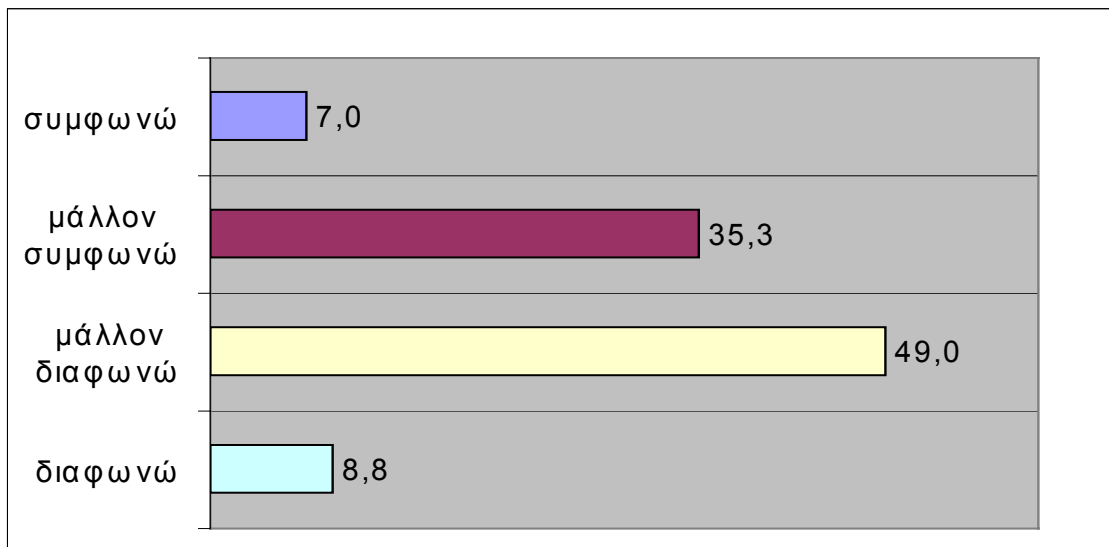
Τα Τσιγγανόπουλα που έχουν ηλικία από 5 έως 10 θα έχουν κατά βάση την τύχη των γονέων τους

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	95	12,2
μάλλον συμφωνώ	367	47,0
μάλλον διαφωνώ	257	32,9
διαφωνώ	62	7,9
σύνολο	781	100,0

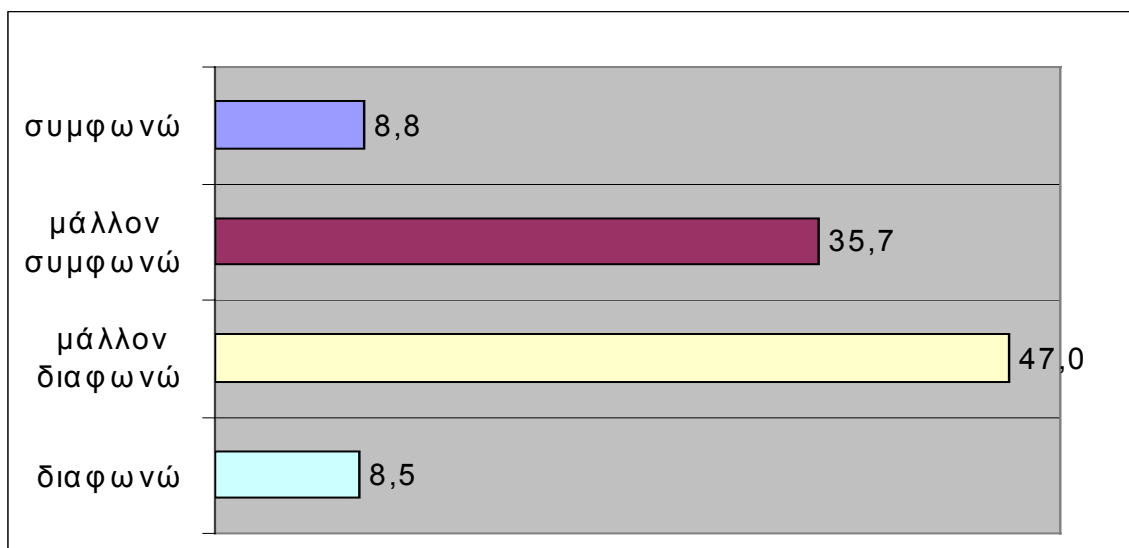
**Τα Τσιγγανόπουλα που έχουν ηλικία από 1 έως 4
θα ενσωματωθούν ομαλά στην ελληνική κοινωνία
και δεν θα ζουν πλέον στο περιθώριο**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	54	7,0
μάλλον συμφωνώ	274	35,3
μάλλον διαφωνώ	380	49,0
διαφωνώ	68	8,8
σύνολο	776	100,0

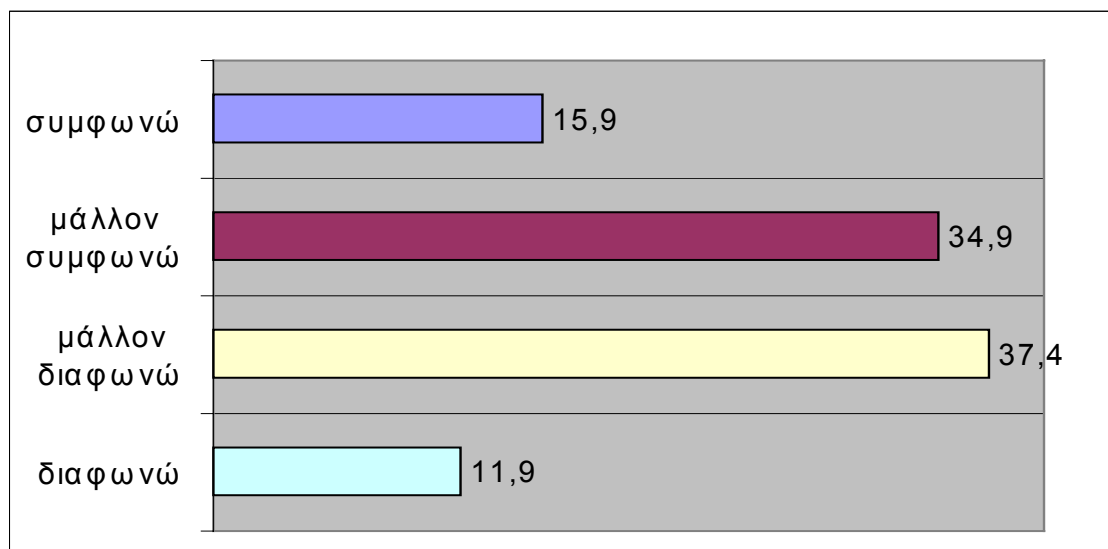
Τα Τσιγγανόπουλα που θα γεννηθούν από δω και πέρα θα ενσωματωθούν ομαλά στην ελληνική κοινωνία

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	68	8,8
μάλλον συμφωνώ	277	35,7
μάλλον διαφωνώ	365	47,0
διαφωνώ	66	8,5
σύνολο	776	100,0

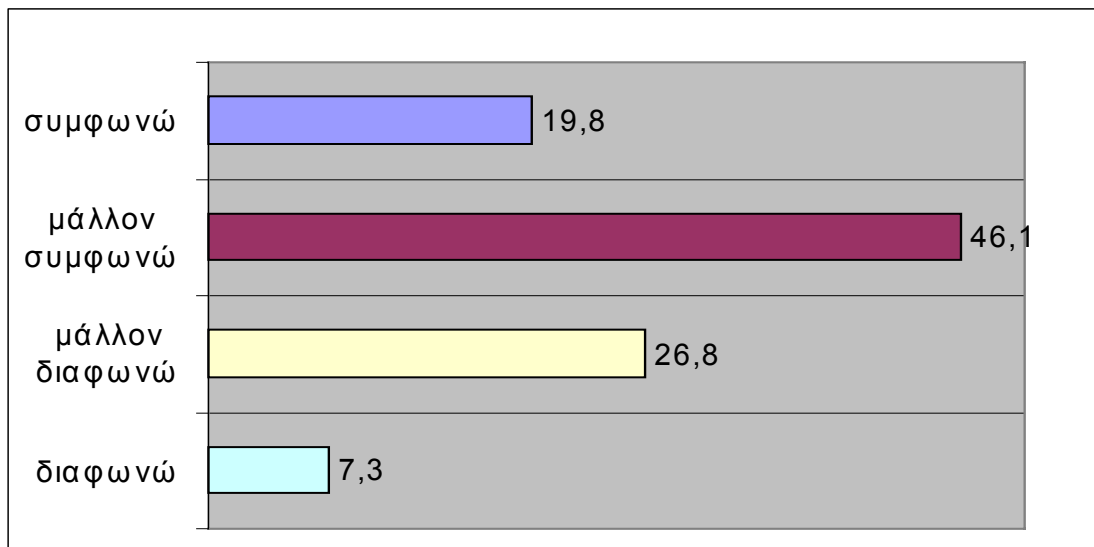
Τα παραδοσιακά επαγγέλματα που ασκούν οι Τσιγγάνοι εξαφανίζονται σιγά-σιγά με αποτέλεσμα η οικονομική τους κατάσταση να χειροτερεύει

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	123	15,9
μάλλον συμφωνώ	271	34,9
μάλλον διαφωνώ	290	37,4
διαφωνώ	92	11,9
σύνολο	776	100,0

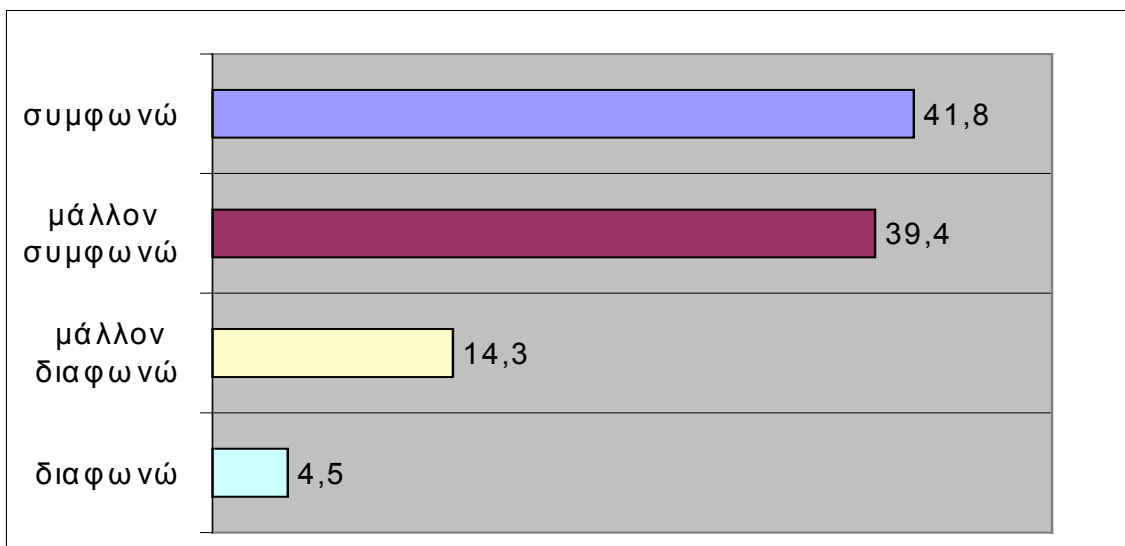
Ύστερα από την είσοδο των λαθρομεταναστών στη χώρα, οι Τσιγγάνοι έχουν να αντιμετωπίσουν έναν ισχυρό ανταγωνισμό σε ό,τι αφορά ορισμένα επαγγέλματα ή απασχολήσεις. Γι' αυτό η κατάστασή τους χειροτερεύει, αντί να βελτιώνεται

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	154	19,8
μάλλον συμφωνώ	358	46,1
μάλλον διαφωνώ	208	26,8
διαφωνώ	57	7,3
σύνολο	777	100,0

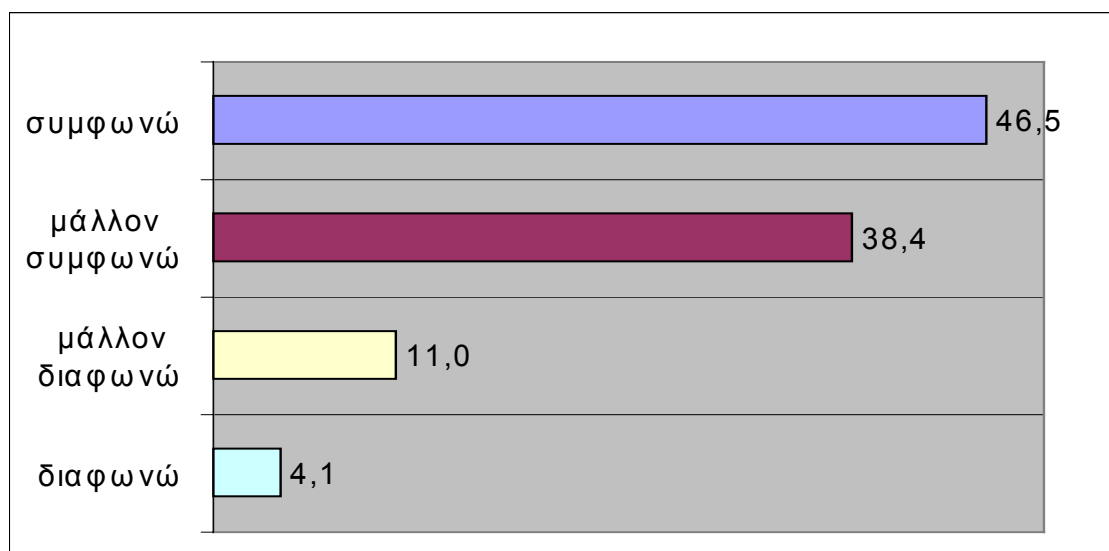
**Πιστεύω ότι δεν είναι καθόλου εύκολο
για έναν μη-Τσιγγάνο να δημιουργήσει δεσμό
με έναν Τσιγγάνο**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	327	41,8
μάλλον συμφωνώ	308	39,4
μάλλον διαφωνώ	112	14,3
διαφωνώ	35	4,5
σύνολο	782	100,0

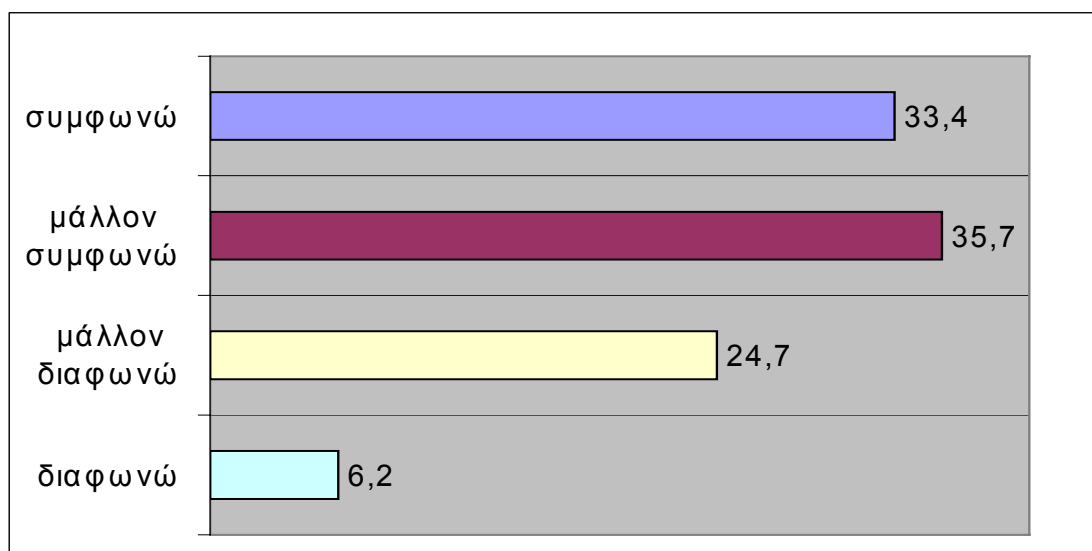
**Αν μάθαινα ότι ο γιος ή η κόρη μου έχει δεσμό με
μια Τσιγγάνα / έναν Τσιγγάνο,
θα προβληματιζόμουν πάρα πολύ**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	362	46,5
μáλλον συμφωνώ	299	38,4
μáλλον διαφωνώ	86	11,0
διαφωνώ	32	4,1
σύνολο	779	100,0

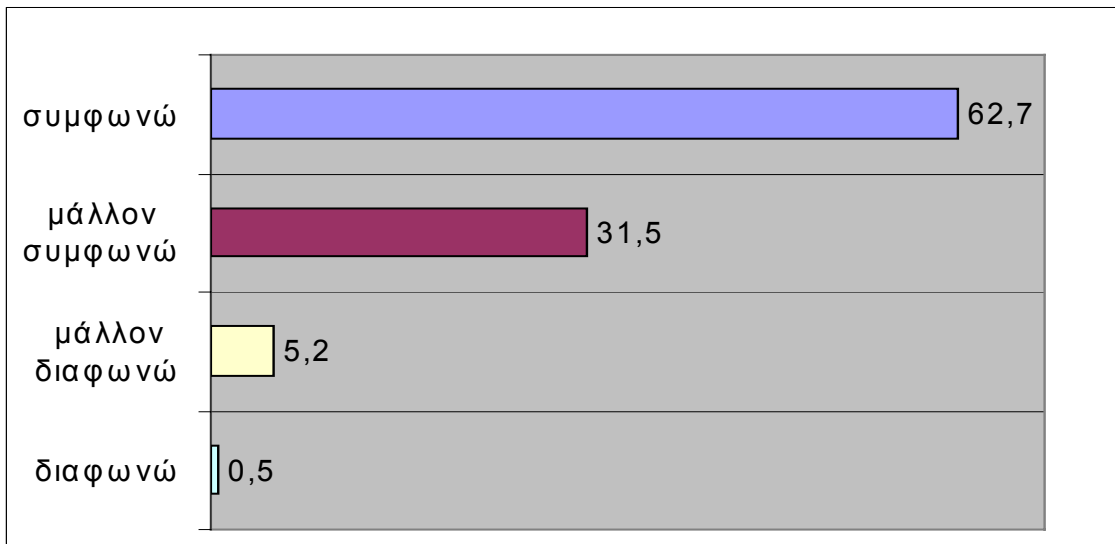
Αν μάθαινα ότι ο γιος ή η κόρη μου σκέφτεται να παντρευτεί μια Τσιγγάνα / έναν Τσιγγάνο, θα επιχειρούσα με όλα τα μέσα να τον / την αποτρέψω

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	258	33,4
μάλλον συμφωνώ	276	35,7
μάλλον διαφωνώ	191	24,7
διαφωνώ	48	6,2
σύνολο	773	100,0

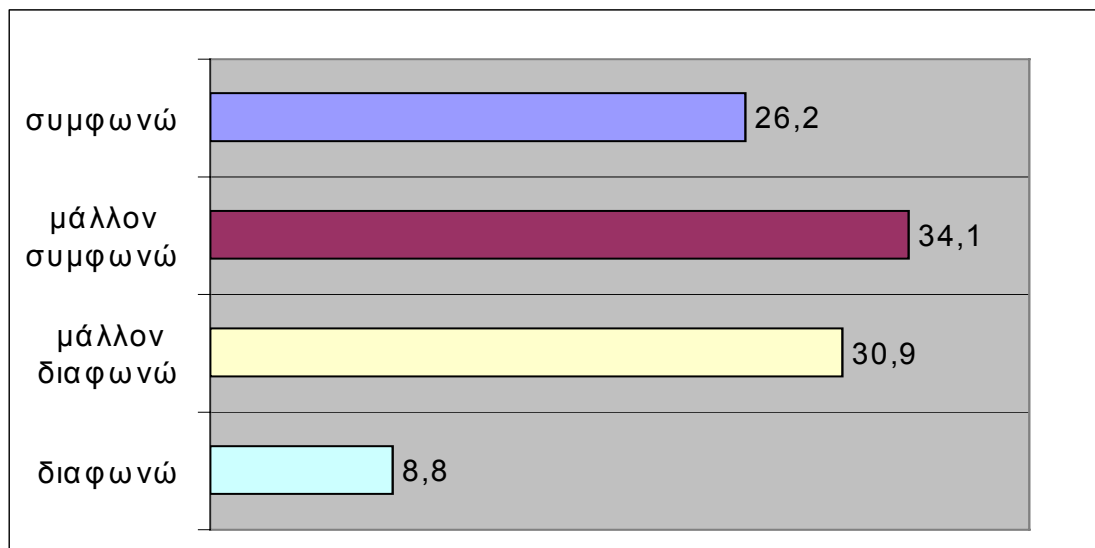
Όπως σε όλες τις ομάδες, έτσι και ανάμεσα στους Τσιγγάνους υπάρχουν ευκατάστατοι, μεσαίοι και φτωχοί

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	491	62,7
μάλλον συμφωνώ	247	31,5
μάλλον διαφωνώ	41	5,2
διαφωνώ	4	0,5
σύνολο	783	100,0

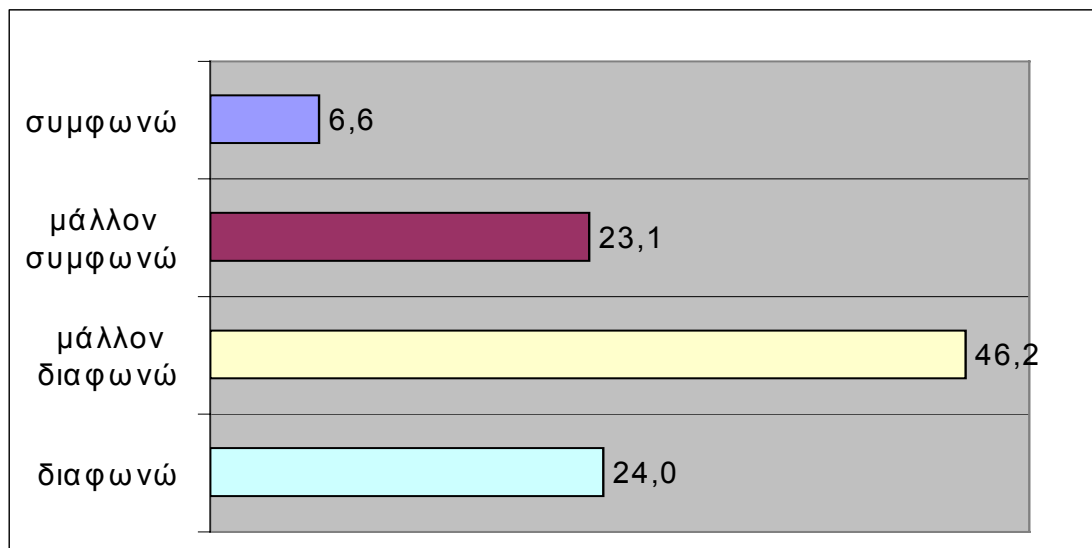
**Όπως σε όλες τις ομάδες, έτσι και
ανάμεσα στους Τσιγγάνους υπάρχουν
αγράμματοι και μορφωμένοι**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	204	26,2
μάλλον συμφωνώ	266	34,1
μάλλον διαφωνώ	241	30,9
διαφωνώ	69	8,8
σύνολο	780	100,0

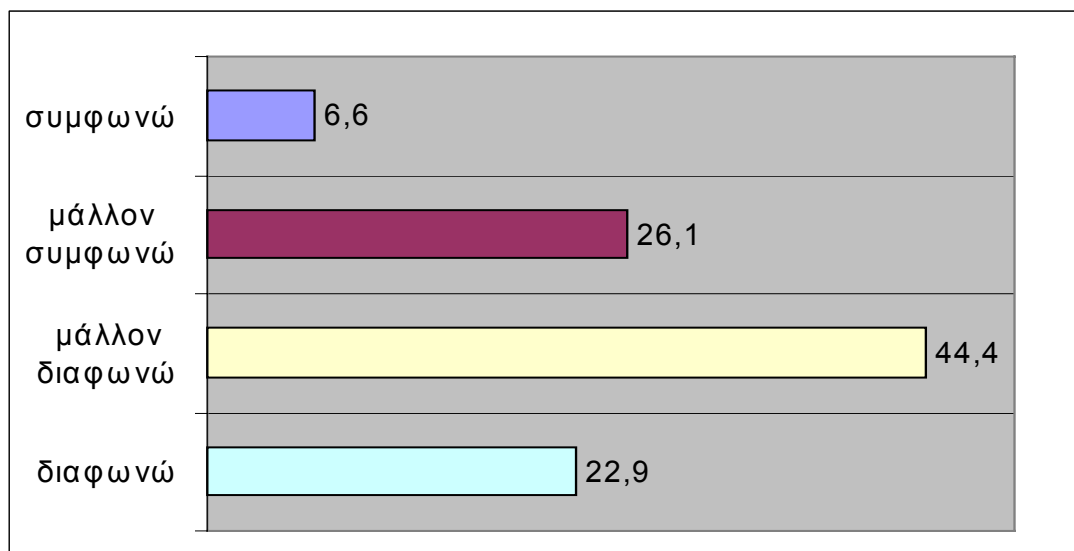
Προβλήματα προσαρμογής αντιμετωπίζουν μόνον οι φτωχοί Τσιγγάνοι

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	52	6,6
μάλλον συμφωνώ	181	23,1
μάλλον διαφωνώ	361	46,2
διαφωνώ	188	24,0
σύνολο	782	100,0

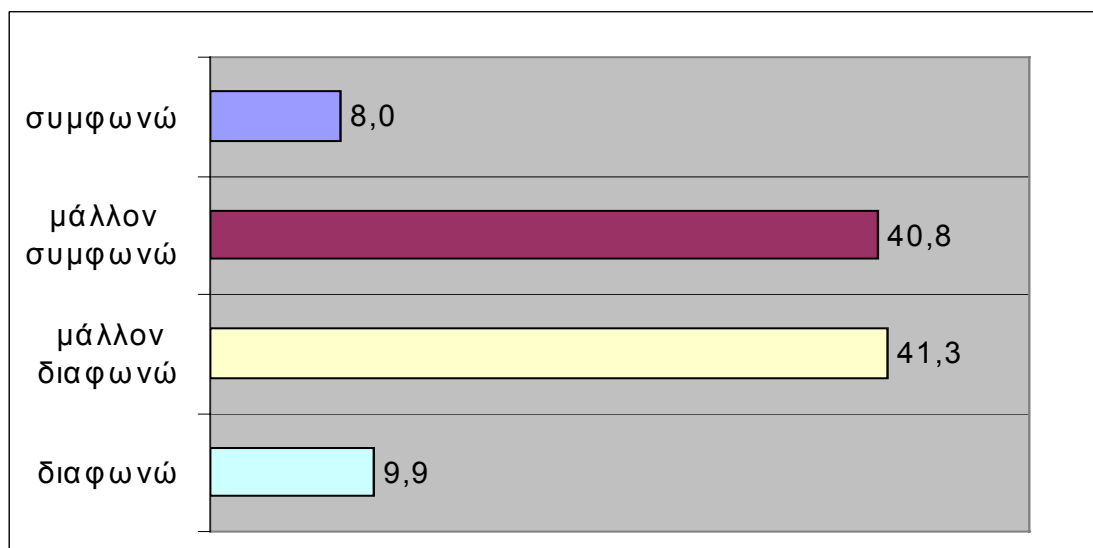
Προβλήματα προσαρμογής αντιμετωπίζουν μόνον οι αγράμματοι Τσιγγάνοι

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	52	6,6
μάλλον συμφωνώ	204	26,1
μάλλον διαφωνώ	348	44,4
διαφωνώ	179	22,9
σύνολο	783	100,0

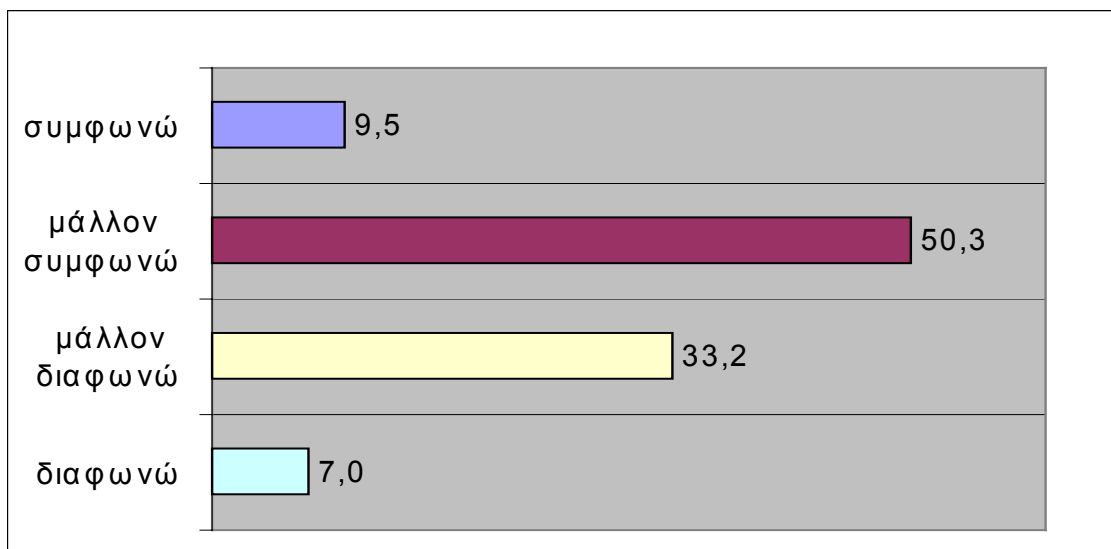
Οι ευκατάστατοι Τσιγγάνοι έχουν ήδη υιοθετήσει τις αξίες και τις συμπεριφορές των μη-Τσιγγάνων

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	62	8,0
μάλλον συμφωνώ	316	40,8
μάλλον διαφωνώ	320	41,3
διαφωνώ	77	9,9
σύνολο	775	100,0

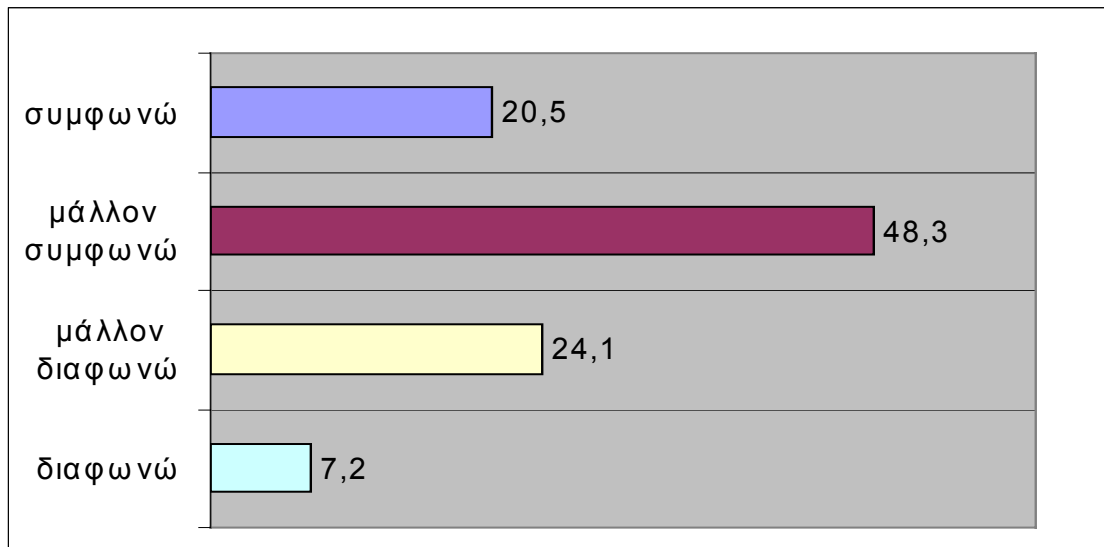
Οι μορφωμένοι Τσιγγάνοι έχουν ήδη υιοθετήσει τις αξίες και τις συμπεριφορές των μη-Τσιγγάνων

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	73	9,5
μάλλον συμφωνώ	387	50,3
μάλλον διαφωνώ	255	33,2
διαφωνώ	54	7,0
σύνολο	769	100,0

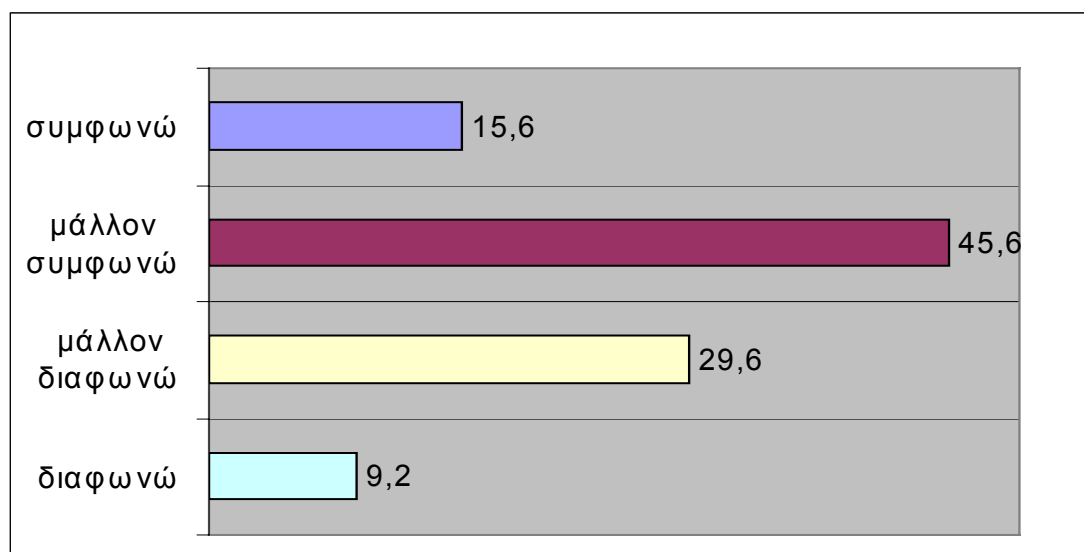
Η κοινωνία δεν κάνει διάκριση ανάμεσα σε ευκατάστατους και σε φτωχούς Τσιγγάνους. Έτσι ένα Τσιγγανόπουλο από πλούσια οικογένεια αντιμετωπίζει στο σχολείο την ίδια προκατάληψη, όπως και το Τσιγγανόπουλο από φτωχή οικογένεια

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	159	20,5
μάλλον συμφωνώ	375	48,3
μάλλον διαφωνώ	187	24,1
διαφωνώ	56	7,2
σύνολο	777	100,0

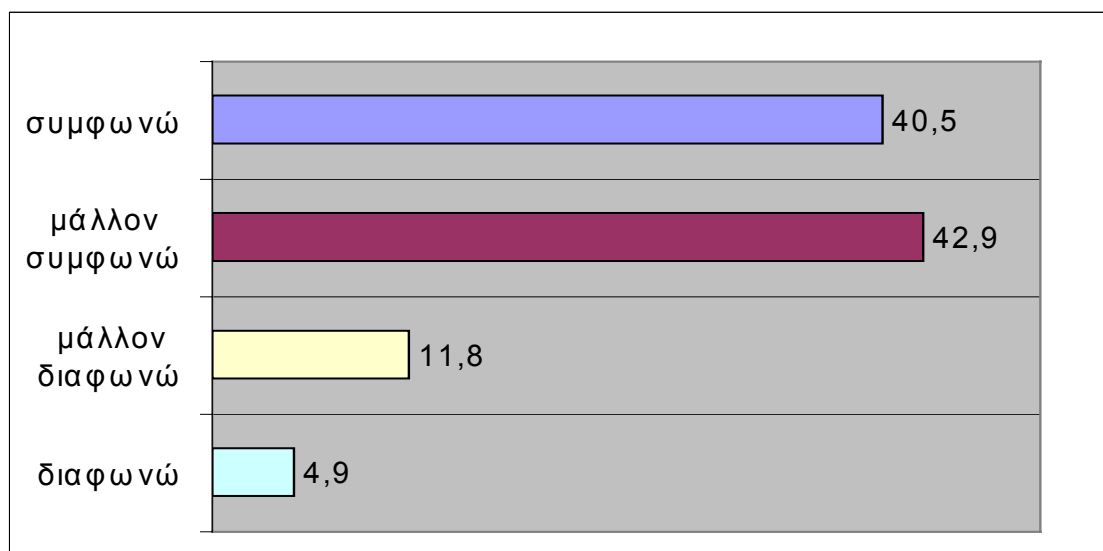
**Η κοινωνία δεν κάνει διάκριση ανάμεσα σε
μορφωμένους και αγράμματους Τσιγγάνους.
Έτσι ένα Τσιγγανόπουλο
από μορφωμένη οικογένεια
αντιμετωπίζει στο σχολείο την ίδια προκατάληψη,
όπως και το Τσιγγανόπουλο από γονείς
μη-μορφωμένους**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	121	15,6
μάλλον συμφωνώ	353	45,6
μάλλον διαφωνώ	229	29,6
διαφωνώ	71	9,2
σύνολο	774	100,0

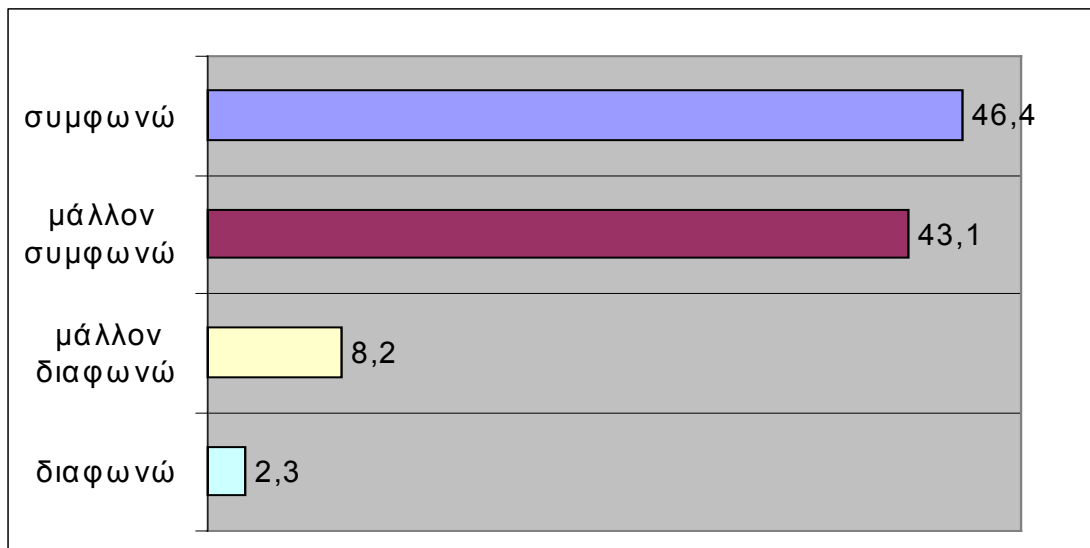
**Οι γονείς που αντιδρούν φοβούνται μήπως
με την παρουσία Τσιγγανοπαίδων στο σχολείο
πέσει το επίπεδο απόδοσης των παιδιών τους**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	316	40,5
μάλλον συμφωνώ	335	42,9
μάλλον διαφωνώ	92	11,8
διαφωνώ	38	4,9
σύνολο	781	100,0

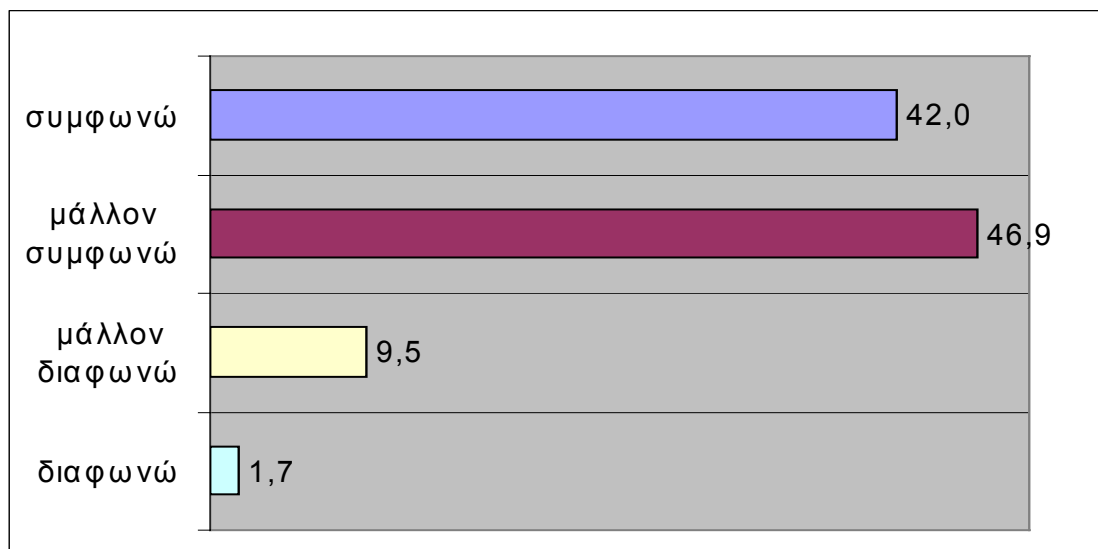
Οι γονείς που αντιδρούν φοβούνται μήπως με την παρουσία Τσιγγανοπαίδων στο σχολείο χειροτερέψουν οι συνθήκες σχολικής υγιεινής

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	362	46,4
μάλλον συμφωνώ	336	43,1
μάλλον διαφωνώ	64	8,2
διαφωνώ	18	2,3
σύνολο	780	100,0

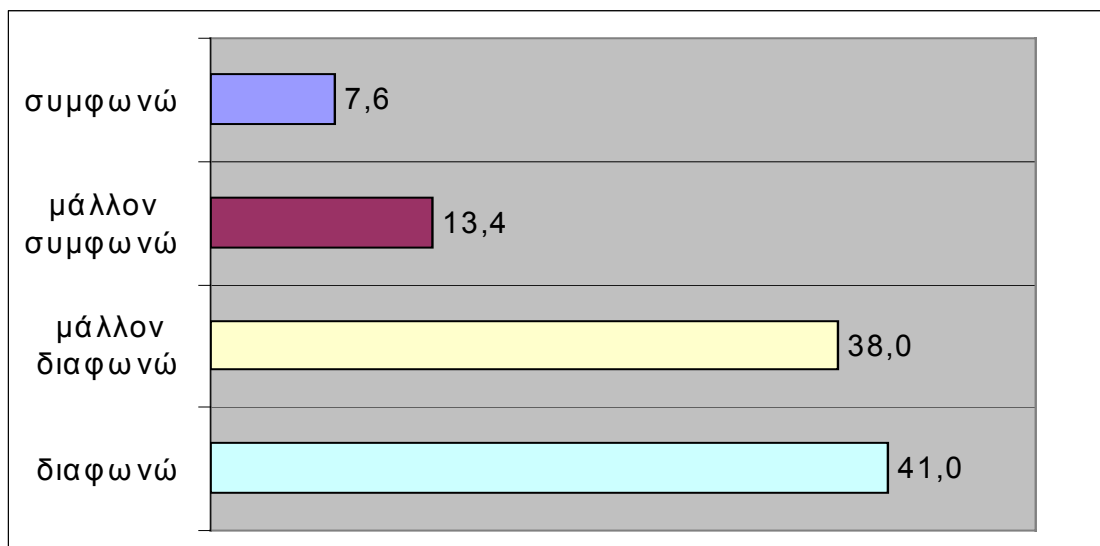
**Οι γονείς που αντιδρούν φοβούνται μήπως
ορισμένες από τις συμπεριφορές των
Τσιγγανοπαίδων
δημιουργήσουν προβλήματα στα παιδιά τους**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	327	42,0
μάλλον συμφωνώ	365	46,9
μάλλον διαφωνώ	74	9,5
διαφωνώ	13	1,7
σύνολο	779	100,0

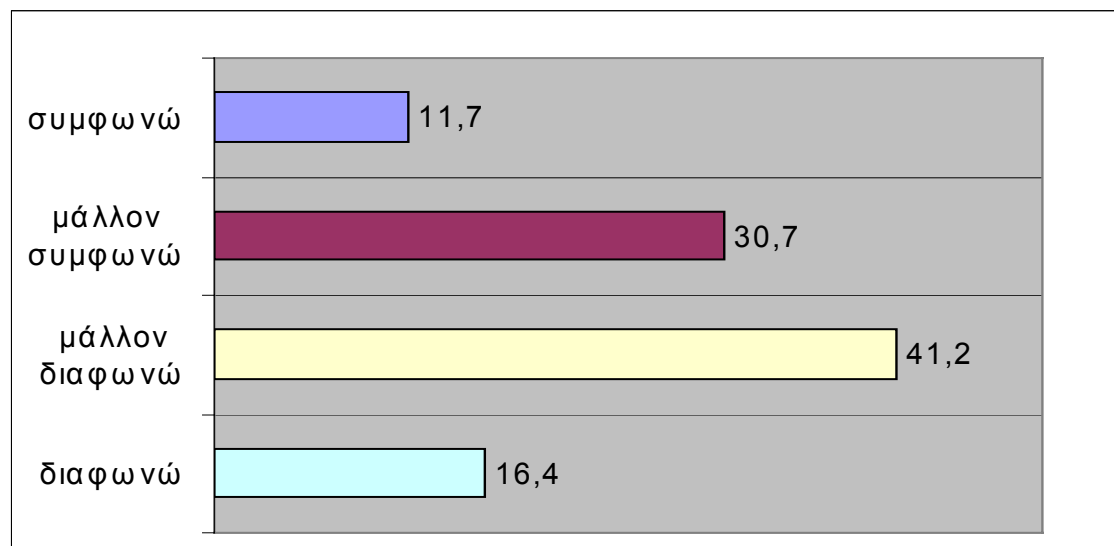
**Οι γονείς που αντιδρούν φοβούνται μήπως
σε τέτοια σχολεία σταλούν εκπαιδευτικοί με
μειωμένα προσόντα**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	59	7,6
μάλλον συμφωνώ	104	13,4
μάλλον διαφωνώ	296	38,0
διαφωνώ	319	41,0
σύνολο	778	100,0

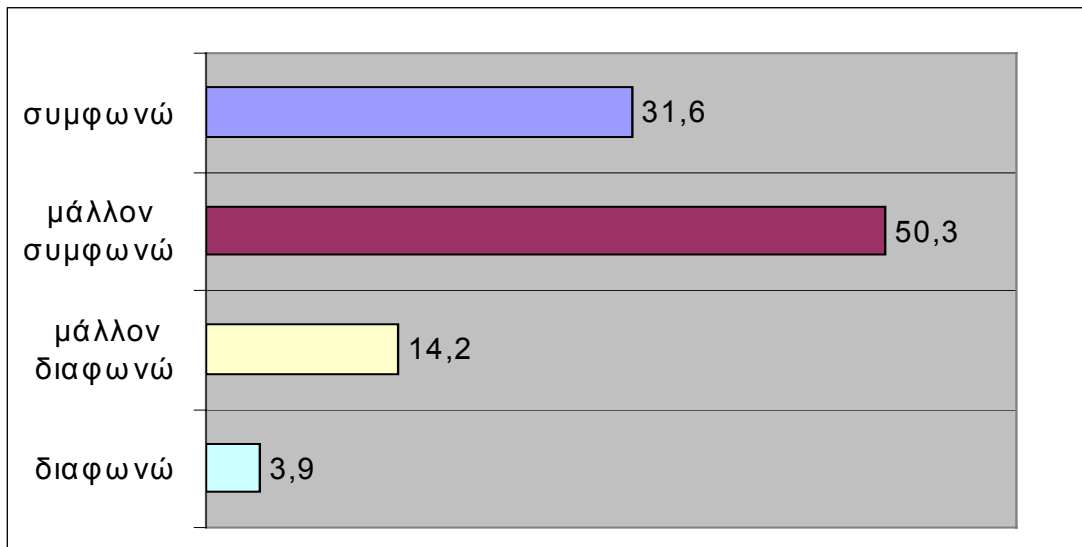
Οι γονείς που αντιδρούν είναι απλώς ρατσιστές

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	91	11,7
μάλλον συμφωνώ	238	30,7
μάλλον διαφωνώ	319	41,2
διαφωνώ	127	16,4
σύνολο	775	100,0

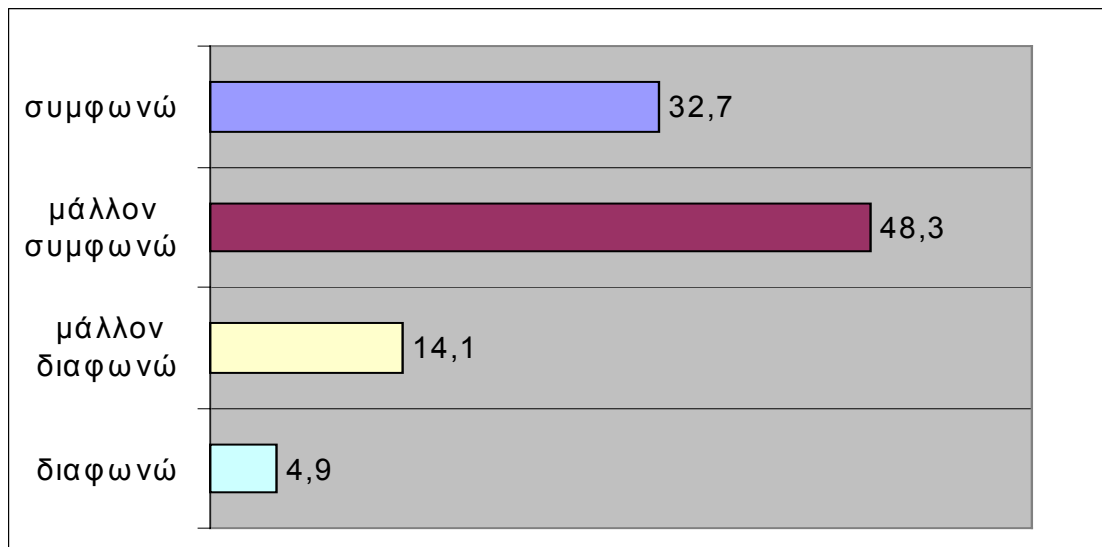
**Δεν είναι εύκολο σε τέτοιες περιπτώσεις να κατηγορήσει κανείς τους γονείς για ρατσισμό.
Υπάρχουν αντικειμενικά προβλήματα που σχετίζονται με τη συνεκπαίδευση**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	243	31,6
μάλλον συμφωνώ	386	50,3
μάλλον διαφωνώ	109	14,2
διαφωνώ	30	3,9
σύνολο	768	100,0

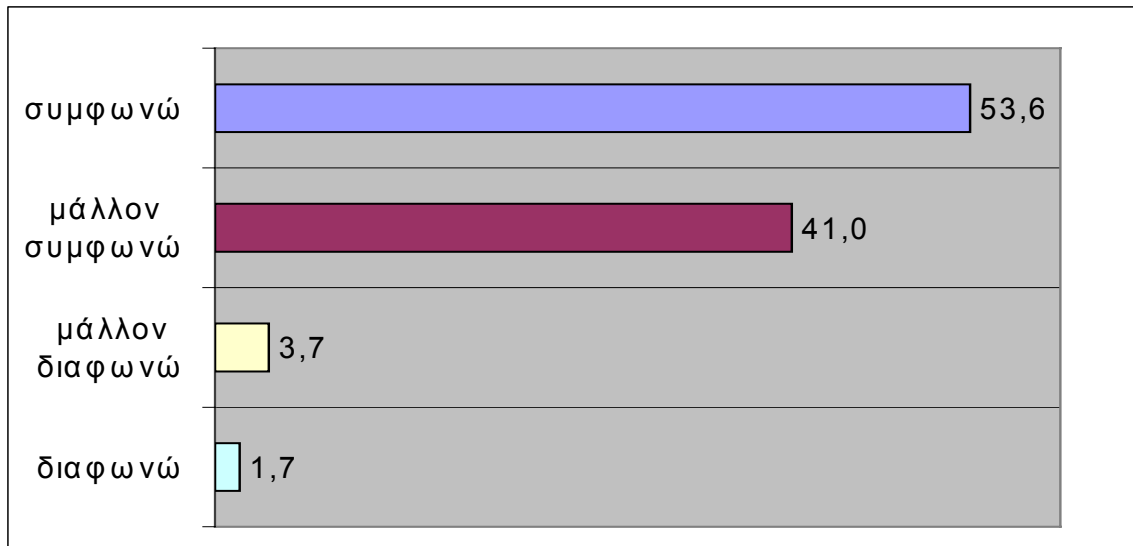
**Αυτοί που κατηγορούν τους γονείς για ρατσισμό
συνήθως μένουν μακριά
από τσιγγάνικους οικισμούς
και δεν αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	253	32,7
μάλλον συμφωνώ	373	48,3
μάλλον διαφωνώ	109	14,1
διαφωνώ	38	4,9
σύνολο	773	100,0

**Η αρχή “να δέχεσαι τον άλλο όπως είναι”
ακούγεται ωραία στη θεωρία,
αλλά είναι δύσκολη στην εφαρμογή**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	416	53,6
μάλλον συμφωνώ	318	41,0
μάλλον διαφωνώ	29	3,7
διαφωνώ	13	1,7
σύνολο	776	100,0

**Αν τα Τσιγγανόπουλα προσαρμόζονταν στα
βασικά (π.χ. κανόνες υγιεινής, εμφάνιση,
συμπεριφορές),
οι γονείς δεν θα είχαν λόγους
να αντιδρούν στη συνεκπαίδευση
και θα συμφωνούσαν με τη λύση αυτή**

βαθμός συμφωνίας	N	ποσοστό
συμφωνώ	281	36,4
μάλλον συμφωνώ	359	46,5
μάλλον διαφωνώ	113	14,6
διαφωνώ	19	2,5
σύνολο	772	100,0

